

NOTA ZIENSWIJZEN EN WIJZIGINGEN BESTEMMINGSPAN HAVEN, FASE 3b (OOST)

Afdeling : Ruimtelijke Ontwikkeling
Opgesteld door : Jolande Niemeijer
Datum : 15-06-2012

Inhoudsopgave

<i>1. Inleiding</i>	3
<i>2. Zienswijzen</i>	5
<i>3. Wijzigingen naar aanleiding van de zienswijzen en ambtshalve wijzigingen</i>	14
<i>4. Bijlagen: Bezonningsstudies vigerende plan en huidige plan</i>	14

1. Inleiding

Het bestemmingsplan “Haven, fase 3b (oost)” is een ontwikkelings bestemmingsplan. Met het bestemmingsplan wordt de bouw van met name grondgebonden woningen mogelijk gemaakt.

Het voorontwerpbestemmingsplan “Haven, fase 3b (oost)” is in oktober 2011 aan alle overlegpartners ingevolge artikel 3.1.1 Bro gezonden. Alle ingediende reacties zijn opgenomen in de toelichting van het bestemmingsplan.

Het ontwerpbestemmingsplan “Haven, fase 3b (oost)” heeft van 30 december 2011 t/m 9 februari 2012 ter inzage gelegen. Het ontwerpbestemmingsplan lag fysiek ter inzage op het gemeentehuis en de servicepunten. Daarnaast was het digitaal beschikbaar op de website van Katwijk en op de verplichte landelijke voorziening www.ruimtelijkeplannen.nl. Gedurende de periode van 30 december 2011 t/m 9 februari 2012 kon een ieder een zienswijze schriftelijk of mondeling indienen.

Zienswijzen

Er zijn 5 zienswijzen ingediend. De 5 zienswijzen zijn binnen de terinzagetermijn ingediend en daarom ontvankelijk.

In de periode van de terinzagelegging heeft op 18 januari een informatieavond aangaande het stedenbouwkundig plan voor Haven fase 3b plaatsgevonden. Deze avond gold tevens als informatieavond voor het bestemmingsplan. Hoewel er officieel geen mondelinge zienswijzen zijn ingediend gedurende deze avond, hebben wij een van de reacties als een mondelinge zienswijze aangemerkt (volgens artikel 3:15 Awb), omdat de reactie betrekking heeft op het bestemmingsplan, omdat het geen vraag betrof en omdat de reactie niet alsnog op een andere wijze bij ons is ingediend.

Aanvulling op de zienswijzen

Zowel reclamant 3 als reclamant 4 hebben na de periode van de terinzagelegging op 26 april een brief aan het college gericht, die volgens bestaande jurisprudentie kan worden beschouwd als een nadere motivering van de tijdens de termijn van de terinzagelegging ingediende zienswijze. In deze nota zijn de aanvullingen op de zienswijzen opgenomen en beantwoord. De zienswijzen zijn geel gemarkeerd.

Ambtshalve wijzigingen

Naast wijzigingen ten gevolge van ingediende zienswijzen zijn er ook wijzigingen die niet voortvloeien uit ingediende zienswijzen, zogenaamde ambtshalve wijzigingen. Deze wijzigingen zijn in hoofdstuk 3 terug te vinden.

2. Zienswijzen

Tijdens de terinzagelegging zijn de volgende zienswijzen ingediend:

zienswijze	datum	gemeentelijk registratienummer
1 Reclamant 1	18 januari 2012	2012-007327
2 Reclamant 2	7 februari 2012	2012-002621
3 Stichting Jachthaven Katwijk	8 februari 2012	2012-002526
4 Algemene Watersportvereniging “Katwijk”	8 februari 2012	2012-002732
5 Hoogheemraadschap van Rijnland	9 februari 2012	2012-002723

Later ingediende aanvullingen

zienswijze	datum	gemeentelijk registratienummer
------------	-------	-----------------------------------

3 Stichting Jachthaven Katwijk	26 april 2012	2012-009419
4 Algemene Watersportvereniging "Katwijk"	26 april 2012	2012-009473

In verband met de verplichting tot anonimiseren van de Nota Zienswijzen op grond van de Wet bescherming persoonsgegevens, zijn de NAW-gegevens van private personen niet vermeld, met uitzondering van de overlegpartners van de gemeente en bedrijven en instellingen.

Zienswijze nummer 1

Reclamant 1 heeft tijdens de inspraakavond mondeling een zienswijze gegeven met betrekking tot de oostzijde van de Haringkade.

- 1.1 Reclamant geeft tijdens de inspraakavond voor het stedenbouwkundig plan voor Haven, fase 3b aan problemen te hebben met het realiseren van een speelplek voor jongeren aan de Haringkade ter hoogte van de Ankerplaats. Reclamant heeft een balkon wat op deze plek uitkijkt en verwacht overlast te hebben van de jeugd die gebruik gaat maken van die speelplek. Reclamant ziet graag dat de speelplek elders wordt gerealiseerd of dat wordt toegezien dat bijtijds wordt opgetreden bij overlast.
- 1.2 Reclamant geeft ook aan problemen met het vooruit springen van de bebouwing halverwege de Haringkade te hebben. De zichtlijn vanaf het balkon aan de Haringkade wordt daarmee geblokkeerd.

Beoordeling

- 1.1 Conform de regels van het bestemmingsplan is binnen de bestemming Verkeer-Verblijfsgebied de realisatie van speelvoorzieningen mogelijk.
Volgens het speelruimtebeleidsplan van de gemeente Katwijk dient in de verschillende delen van de gemeente voldoende speelgelegenheid te worden opgenomen. In het stedenbouwkundig plan wordt voorzien in een speelplek op het binnenterrein van het centrale woonblok voor kinderen van de leeftijd van 0-6 jaar en een speelplek langs de Haringkade voor kinderen van de leeftijd rond 10 jaar. Deze speelplek dient tevens als 'overloop' voor het tekort aan speelvoorzieningen voor de betreffende leeftijdsgroep in Aqua Nova en wordt daarom direct aangrenzend aan de bestaande woonbuurt gesitueerd. In het kader van het definitieve inrichtingsplan voor de openbare ruimte wordt de exacte situering en vormgeving van de beoogde speelplekken nog nader onderzocht.
Of de speelplek overlast oplevert en of hier adequaat tegen op wordt getreden kan niet worden geregeld binnen het bestemmingsplan. Wanneer hier sprake van is, kan reclamant met de bevoegde instantie – politie of wijkregisseur – contact opnemen.
- 1.2 De nieuwe gevelrooilijn van de Haringkade wordt ten opzichte van de gevelrooilijn van het vigerende bestemmingsplan circa 7,5 meter richting de kade verplaatst. De reden voor deze verspringing is het realiseren van een gedeeltelijk smallere wandelpromenade en het parkeren op eigen terrein aan de achterzijde van een deel van de kadewoningen. De verspringing van de gevelrooilijn wordt gerealiseerd op circa 70 meter afstand van de balkon(s) van de hoekwoningen op de Ankerplaats. Onderkend wordt dat dit resulteert in een verkleining van de uitzichthoek vanaf deze balkons. Het ruimtelijke effect van de verspringing is echter gelet op de grote afstand tot de balkons minimaal en wordt daarnaast al ten dele veroorzaakt door de direct aangrenzende nieuwe woningen naast de Ankerplaats. De beoogde verspringing van de gevelrooilijn wordt daarom ruimtelijk aanvaardbaar geacht.

Beantwoording

Deze zienswijze leidt tot een tekstuele aanpassing van het bestemmingsplan. In de toelichting wordt bij de planopzet het stedenbouwkundige uitgangspunt voor de verspringing in de rooilijn aan de Haringkade nader toegelicht. (Zie wijzigingen)

Zienswijze nummer 2

Reclamant 2 heeft de volgende zienswijze voor de locatie Haringkade ingediend:

- 2.2 Reclamant heeft interesse in de toekomstige woningen die met het bestemmingsplan mogelijk worden gemaakt en reclamant heeft persoonlijk voorkeur voor een woning met een plat dak.
- 2.2 Reclamant ziet graag bij de woningen aan de Haringkade enkele zaken in de uitvoering van deze woningen terug:
- a. Reclamant ziet graag dat de woningen worden voorzien van een grote berging – ideaal gezien even groot als de naastgelegen parkeerplaats, *“om te voorkomen dat ofwel het straatbeeld ofwel de tuin wordt vervuild door grote aantallen gestalde fietsten en ‘scooters’”*;
 - b. Reclamant ziet een dergelijke berging graag uitgevoerd in baksteen;
 - c. Reclamant ziet graag in het bestemmingsplan de mogelijkheid opgenomen om de parkeerplaats op eigen grond van een overkapping of carport te mogen voorzien en nog liever ziet reclamant dit als standaard in de bouwplannen opgenomen, zodat er een uniform straatbeeld ontstaat.

Beoordeling

- 2.1 Bij inschrijving voor de woningen kan reclamant zijn voorkeur kenbaar maken voor een woning met een plat dak. Hiervoor dient reclamant contact op te nemen met de ontwikkelaar.
- 2.2 Deze zienswijze heeft slechts deels betrekking op het bestemmingsplan.
- a. Het realiseren van een berging is in het bestemmingsplan mogelijk. De parkeerplaatsen op eigen terrein tellen mee in de parkeerbalans en moeten daarom ook als volwaardige parkeerplaatsen worden aangelegd, hiervoor geldt een minimale afmeting van 3,3 meter breed en 5,0 meter diep. De breedte van de bergingen zal daar aan ondergeschikt zijn;
 - b. De materialisering van de berging wordt niet geregeld in het bestemmingsplan. Wel is in de bijlage bij de regels “stedenbouwkundige opzet en architectuurvisie” als uitgangspunten voor de bergingen opgenomen dat deze passend moeten zijn bij het beoogde informele karakter van het binnenterrein. Hierbij is een keuze gemaakt voor een uitvoering van de bergingen in hout of vergelijkbaar materiaal. In het kader van de gewenste uniformiteit is het niet wenselijk ook bergingen in baksteen uit te voeren;
 - c. Het realiseren van een carport is in dit bestemmingsplan mogelijk, mits het een bouwwerk geen gebouw zijnde blijft. Dit betreft een overkapping die slechts aan één zijde een gesloten muur heeft. Omdat de parkeerplaatsen op eigen terrein volwaardig moeten meetellen in de parkeerbalans, is een garage of een overkapping met meerdere gesloten zijanten niet toegestaan, omdat daarmee geen volwaardige parkeerplaats gegarandeerd blijft. In het kader van de gewenste uniformiteit wordt waarschijnlijk door de ontwikkelaar een (ontworpen) carport als optie bij de bouwplannen voor de kadewoningen aangeboden.

Beantwoording

Deze zienswijze leidt tot een tekstuele aanpassing van het bestemmingsplan. In de regels van het bestemmingsplan wordt een begrip voor carport opgenomen. (Zie wijzigingen).

Zienswijzen nummer 3

Reclamant (Stichting Jachthaven Katwijk) heeft de volgende zienswijze voor de locatie Haringkade ingediend:

- 3.1 Reclamant vreest ten aanzien van parkeren dat de parkeerdruk in het gebied enorm zal toenemen en dat huurders en bezoekers voor passanten de auto verder weg zullen moeten parkeren, vanwege de volgende argumenten:
 - a. Ondanks de verhoging van de parkeernorm van 1,4 naar 1,6 t.o.v. het vigerende bestemmingsplan levert dit nog steeds te weinig parkeerplaatsen op;
 - b. De parkeerplaatsen worden verder weg (van de jachthaven) gerealiseerd dan in het vigerende bestemmingsplan;
 - c. In het plan wordt weliswaar rekening gehouden met 80 parkeerplaatsen voor gebruik door de jachthaven, maar deze zijn openbaar en dus door een ieder te gebruiken;
 - d. Het nabijgelegen parkeerterrein van de Rabobank staat vaak vol en biedt daarom geen oplossing;
 - e. Voor de voorgestelde woningen in het bestemmingsplan hanteert het CROW een hogere parkeernorm.
- 3.2 Reclamant vraagt ten aanzien van een laad- en losmogelijkheid voor het Jachthavenpaviljoen dat het een handiger en fraaier oplossing is om de huidige hellingbaan van de jachthaven te verplaatsen naar de andere kant (bedoeld wordt richting de Ankerplaats), omdat:
 - a. de bevoorrading via deze hellingbaan plaatsvindt, waardoor vanaf het geplande laad- en lospunt nog een flink eind afgelegd moet worden;
 - b. Deze hellingbaan nu voor vier geplande woningen ligt, door verplaatsing van de hellingbaan ontstaat hier meer ruimte en is laden en lossen eenvoudiger.
- 3.3 Reclamant mist een laad- en losmogelijkheid voor de huurders en passanten van de jachthaven, omdat dit volgens de visie van reclamant niet mogelijk is via het laad- en lospunt voor het Jachthavenpaviljoen. Reclamant stelt voor hiervoor enkele kort parkeren plaatsen te realiseren op de plaats waar nu een speelvoorziening is gepland, aan noordoostzijde van het plangebied.
- 3.4 Reclamant heeft in een eerder gesprek aangegeven een levendige Jachthaven te hebben met 300 plaatsen voor huurders, 10.000 bootovernachtingen van passanten met een gemiddelde bootbezetting van 2,3 personen. In de sfeerbeelden van het plan zagen zij deze volle bezetting niet terug. Daarom vragen zij:
 - a. Toekomstige bewoners voldoende te informeren over de aard van de levendigheid;
 - b. Extra aandacht te besteden aan geluidsisolatie van de woningen.
- 3.5 Reclamant wil graag meer duidelijkheid over de overgang tussen het woongebied en de Jachthaven. Reclamant wil graag dat het huidige hek naar de Jachthaven blijft staan.
- 3.6 Reclamant ontvangt graag alvast een tekening waarop de te verwachten schaduwen te zien zijn van het appartementencomplex wat met Haven, fase 3b (west) gerealiseerd kan worden.
- 3.7 Reclamant refereert aan de afspraak die is gemaakt met de heren Binnendijk en Van Dalfsen om de financiële mogelijkheden van het realiseren van een drijvend toiletgebouw te bekijken. Reclamant heeft tot nu toe geen reactie op de aangeleverde begroting ontvangen.
- 3.8 Reclamant verzoekt tijdens de bouwwerkzaamheden rekening te houden met:
 - a. de mogelijkheid de bestaande vuilcontainers te kunnen legen;
 - b. parkeren door extra parkeerplaatsen te realiseren middels het neerleggen van platen.
- 3.9 Met reclamant zijn diverse gesprekken geweest. Naar aanleiding van de voorstellen van de gemeente – 20 extra parkeerplaatsen in het gehele plangebied, 5 kortparkeerplaatsen en het verplaatsen van de hellingbaan -, die ook worden genoemd in de nota van zienswijzen en wijzigingen, stelt reclamant een alternatief plan voor, omdat reclamant van mening is dat aangaande haar eerdere zienswijzen een betere oplossing mogelijk is.

Zij stelt voor om in de Bomschuitstraat en de Kotterstraat een woning te laten vervallen waardoor de woningen aan de Haringkade tussen de Bomschuitstraat en de Kotterstraat ca. 5 m naar achteren kunnen worden geplaatst.

Volgens reclamant is dit een beter plan voor alle partijen omdat:

- a. dit een netto toevoeging van 21 parkeerplaatsen oplevert, doordat aan de Haringkade 36 parkeerplaatsen kunnen worden toegevoegd, terwijl er slechts 15 parkeerplaatsen minder op het Rederijplein worden gerealiseerd;
- b. een meer ruimtelijk effect en minder schaduwwerking t.o.v. de jachthaven;
- c. door de extra ruimte toekomstige bewoners minder last van geluidsoverlast zullen hebben;
- d. dit ook financieel een goede oplossing is omdat de hellingbaan niet verplaatst hoeft te worden, wat ca. 250.000 euro zou kunnen besparen en levert het laten vervallen van de twee woningen per saldo niet minder op omdat er minder kosten hoeven te worden gemaakt;

Beoordeling

- 3.1 Bij de totstandkoming van het stedenbouwkundige plan is een integrale afweging gemaakt voor alle relevante planaspecten, zoals parkeren, spelen, woningdifferentiatie en –aantallen en financiën. Hierin is een optimum gezocht om te kunnen komen tot een in ruimtelijke en financiële zin haalbare ontwikkeling. Bij de besluitvorming over het stedenbouwkundig plan door de gemeenteraad op 26 januari 2012 is onderkend, dat hierdoor voor het aspect parkeren de algemene richtnorm conform het parkeernormenbeleid van de gemeente niet kan worden gehaald.

Bij de parkeerbalans is voor berekening gekeken naar het hele projectgebied voor "Haven, fase 3b"

- a. In het bestemmingsplan wordt conform de afspraken met de Raad vastgehouden aan de parkeernorm van het vigerende bestemmingsplan van minimaal 1,4 voor de woningen. Dit wijkt af van het parkeernormen beleid voor Katwijk. Vasthouden aan de parkeernorm uit het oude bestemmingsplan wordt echter acceptabel geacht vanwege de integrale afweging van de relevante planaspecten en de mate van uitwisselbaarheid. De gemeente Katwijk accepteert voor de enkele piekmomenten een hogere druk op de beschikbare parkeerplaatsen in dit gebied.
Daarnaast worden voor de jachthaven 80 parkeerplaatsen en ca. 5 kortparkeerplaatsen in het plan gerealiseerd. Voor de overige functies in het geheel te ontwikkelen gebied voor Haven, fase 3b oost en west wordt aan de geldende normen voldaan. Door uitwisselbaarheid en de realisatie van 20 extra parkeerplaatsen voldoet de parkeerbalans voor het geheel te ontwikkelen gebied.
- b. Ten opzichte van de huidige situatie en ten opzichte van het vigerende bestemmingsplan komen inderdaad parkeerplaatsen te vervallen ter hoogte van de Haringkade. Dit volgt uit de ruimtelijke ambitie om de Haringkade grotendeels al autovrije wandelpromenade in te richten. De nieuwe stedenbouwkundige opzet biedt binnen het plangebied voldoende alternatieve parkeerplaatsen op aanvaardbaar geachte loopafstand. Door het realiseren van enkele kortparkeerplaatsen voor booteigenaren in de Jachthaven blijft het mogelijk om met de auto bij de ingang van de jachthaven goederen te laden en lossen. Hierna zal de auto op een parkeerplaats in de wijk op het westelijk deel van de Haringkade geparkeerd moeten worden. (zie ook beantwoording op zienswijze 3.3)
- c. In de huidige situatie en in het vigerende bestemmingsplan zijn de parkeerplaatsen niet expliciet bedoeld voor de Jachthaven. De parkeerplaatsen in de het nieuwe plan zijn ook niet expliciet alleen voor de jachthaven, net zoals de parkeerplaatsen in de woonstraten niet

expliciet voor de woningen bedoeld zijn, afgezien van de parkeerplaatsen op de achtererven van de woningen aan de Haringkade.

- d. Van de parkeerplaatsen op het parkeerterrein van de Rabobank maken alleen de 19 plaatsen op het grondgebied van de gemeente Katwijk onderdeel uit van de parkeerbalans voor 'Haven, fase 3b'. De overige 33 parkeerplaatsen op het terrein van de Rabobank zijn niet meegenomen in de tellingen voor de verkeersbalans. De genoemde 19 plaatsen tellen met name mee voor de uitwisseling van de parkeerbehoefte van de Jachthaven en van de in plandeel West geplande viswinkel/ restaurant. Dit kan omdat de piekmomenten in gebruik verschillen.

De 30 parkeerplaatsen aan het water zijn niet gereserveerd voor de Rabobank. Het aantal parkeerplaatsen voor de Rabobank is berekend aan de hand van het oppervlak van de bank. De sluiting van andere filialen van de bank heeft geen invloed op deze aantallen.

- e. Het parkeernormenbeleid van Katwijk is gebaseerd op het CROW. Zie voor de beantwoording van deze zienswijzen punt 3.1 a. Het CROW hanteert parkeerkecijfers en dienen als aanbeveling. De gemeenteraad bepaalt uiteindelijk de parkeernorm voor een woonwijk.

- 3.2 De gemeente staat positief tegenover de aanpassing van de huidige hellingbaan en onderzoekt de mogelijkheden voor het 'omklappen' van de hellingbaan richting Aqua Nova. Het verplaatsen van de hellingbaan ten behoeve van een betere laad- en losmogelijkheid is een bespreekpunt voor het inrichtingsplan en zal onderdeel uitmaken van het overleg wat plaatsvindt tussen reclamant en de gemeente.

Een hellingbaan is mogelijk binnen de bestemming verkeer - verblijfsgebied, waardoor aanpassing van het bestemmingsplan niet nodig is.

- 3.3 Het is in het kader van het speelruimtebeleidsplan van de gemeente (zie zienswijze 1.1) niet wenselijk de beoogde speelplaats op te heffen ten gunste van (kort)parkeren voor de jachthaven. Voor het gewenste kortparkeren worden wel beperkte mogelijkheden gezien ter hoogte van de te verplaatste hellingbaan. Het realiseren van een laad- en lospunt en van (kort)parkeren mogelijkheden zijn bespreekpunten voor het inrichtingsplan en zullen onderdeel uitmaken van het overleg wat plaatsvindt tussen reclamant en de gemeente.

Een laad- en lospunt en parkeren is mogelijk binnen de bestemming verkeer - verblijfsgebied, waardoor aanpassing van het bestemmingsplan niet nodig is.

- 3.4 Vanwege de aard van de activiteiten is de jachthaven als een categorie 1-milieuinrichting ingedeeld. De afstandscontour voor geluid is minimaal in de verwachting dat vrijwel geen geluidhinder optreedt.

De woningen worden volgens de huidige bouwregelgeving geïsoleerd tot een goed binnenniveau. Aanvullende isolatiemaatregelen zijn niet nodig.

- 3.5 Het uitgangspunt van de gemeente is dat de overgang tussen de kade en de jachthaven middels een hekwerk (bestaand of alternatief) gewaarborgd blijft. De overgang tussen de kade en de jachthaven is een bespreekpunt voor het inrichtingsplan en zal onderdeel uitmaken van het overleg wat plaatsvindt tussen reclamant en de gemeente.

Omdat binnen de bestemming Verkeer – Verblijfsgebied een hekwerk nog niet expliciet mogelijk was, wordt die mogelijkheid in het betreffende artikel aangepast.

- 3.6 Deze zienswijze heeft geen betrekking op het bestemmingsplan, omdat het appartementengebouw buiten het plangebied voor dit bestemmingsplan valt.

Bij de verdere ontwikkeling van het bouwplan voor het westelijk deel van Haven, fase 3b (het appartementengebouw) zullen impressies worden gemaakt waarop de schaduwwerking te zien is. Een bezonningsstudie wordt als bijlage toegevoegd aan het toekomstige bestemmingsplan Haven, fase 3b (west) dat voor het betreffende appartementencomplex separaat wordt opgesteld.

- 3.7 Deze zienswijze heeft geen betrekking op het bestemmingsplan, omdat het beoogde toiletgebouw buiten het plangebied is geprojecteerd.
In het overleg wat plaatsvindt tussen reclamant en gemeente, zal nader over dit onderwerp worden gesproken.
- 3.8 Tijdens bouwwerkzaamheden is het vanzelfsprekend dat de Jachthaven moet kunnen blijven functioneren. Hierover worden met de uitvoerende partijen afspraken gemaakt.
- 3.9 Het voorgestelde plan biedt naar het inzicht van de gemeente, alles overziende, kwalitatief geen toegevoegde waarde, omdat:
- a. Bij de totstandkoming van het stedenbouwkundige plan een integrale afweging is gemaakt voor alle relevante planaspecten, zoals parkeren, spelen, woningdifferentiatie en –aantallen en financiën. Naar aanleiding van de eerdere zienswijze van reclamant aangaande het parkeren zijn meerdere opties bekeken vanuit al deze aspecten.
Binnen het plan zijn er mogelijkheden gevonden om 20 parkeerplaatsen toe te voegen zonder te veel concessies te doen aan de andere ruimtelijke aspecten van dit plan. Dit aantal is ongeveer gelijk aan het aantal wat door reclamant wordt voorgesteld.
Het voorgestelde plan houdt verder geen rekening met het stedenbouwkundig uitgangspunt van een autoluwe Haringkade. Ook wordt door het voorstel op het binnenplein de ruimte voor de realisatie van een speelplaats voor de jongste doelgroep gehalveerd.
 - b. Voor de Haringkade is in het stedenbouwkundig plan ingezet op een autoluwe Haringkade. De gemeente beschouwd dit als een extra kwaliteit binnen het plangebied. Het voorstel van reclamant is vanuit dat oogpunt kwalitatief gezien niet passend bij deze stedenbouwkundige uitgangspunten omdat het leidt tot meer verkeersbewegingen en meer (geluids)overlast aan de Haringkade.

Volgens de aan deze nota toegevoegde bezonningsstudie levert het nieuwe bestemmingsplan meer schaduwwerking op ten opzichte van het vigerende bestemmingsplan. Echter, dit concentreert zich met name in het voor- en najaar, eind van de middag (wanneer de jachthaven beperkt in gebruik is) en in het hoogseizoen vanaf circa 17.30 uur. Bovendien geldt dit voor een 'beperkt' aantal ligplaatsen langs de kade. (zie de bijlagen bij deze nota: bezonningsstudies vigerende regeling en nieuwe bestemmingsplan). Ruimtelijk gezien vinden wij deze grotere schaduwwerking aanvaardbaar, omdat nog steeds voor het grootste deel van de dag en met name in de zomer de jachthaven overwegend in de zon ligt.
 - c. In de beantwoording bij 3.4 wordt al beargumenteerd dat er geen problemen met geluidsoverlast verwacht worden. Voor beantwoording verwijzen we naar 3.4.
 - d. Financieel gezien zijn aan de door reclamant gewenste aanpassing in het plan behoorlijk wat meerkosten verbonden.

Conform de beantwoording op zienswijze 3.2 staat de gemeente nog steeds positief tegenover het omklappen van de hellingbaan. (zie beantwoording bij 3.2)

Het laten vervallen van twee woningen levert minder opbrengst op voor zowel de Gemeente Katwijk als de ontwikkelaar op. Aanpassing van het plan in dit stadium levert daarnaast veel meerkosten op voor de ruimtelijke procedure en voor de aanpassing van het bouwplan. Ook moet bij een wijziging van het plan het contract met de ontwikkelaar herzien worden, wat grote consequenties voor de gemeente met zich mee kan brengen.

Beantwoording

Deze zienswijze leidt tot tekstuele aanpassing van het bestemmingsplan.

In de Toelichting worden in de tekst aangaande de Parkeerbeleidsnota en bij de paragraaf parkeren in de Planopzet tekstuele aanpassingen gedaan met betrekking tot het toevoegen van de extra kortparkeerplaatsen en de toevoeging van 20 parkeerplaatsen voor het gehele ontwikkelgebied. (Zie wijzigingen).

In de regels wordt binnen de bestemming Verkeer – Verblijfsgebied een tekst opgenomen om de plaatsing van het hekwerk voor de jachthaven mogelijk te maken. En binnen de bestemming wonen wordt bij de specifieke gebruiksregels ter verduidelijking een toevoeging aan de tekst gedaan met betrekking tot het parkeren op eigen terrein.

Bij het opstellen van het inrichtingsplan worden het realiseren van kortparkeren, de realisatie van 20 extra parkeerplaatsen en de wensen aangaande het verplaatsen van de hellingbaan nader uitgewerkt.

De aanvullende zienswijze 3.9 leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.

Zienswijze nummer 4

Reclamant (Algemene Watersportvereniging "Katwijk") heeft de volgende zienswijze voor de locatie Haringkade ingediend:

- 4.1 Reclamant stelt ten aanzien van het parkeren het volgende:
 - a. In het plan wordt weliswaar rekening gehouden met 80 parkeerplaatsen voor gebruik door de jachthaven, maar 30 daarvan worden gerealiseerd tegenover de Rabobank. Reclamant stelt dat deze 30 plaatsen nu al volledig in gebruik zijn ten behoeve van de Rabobank en reclamant vreest dat de behoefte hier toeneemt door sluiting van bankfilialen elders in de gemeente;
 - b. De algemene parkeernorm van 1,6 , gezien de aard van de bebouwing is dit aan de lage kant. Reclamant verzoekt om bijstelling van de norm.
- 4.2 Reclamant vraagt om een aparte laad- en losmogelijkheid voor haar leden, omdat dit volgens de visie van reclamant niet mogelijk is via het laad- en lospunt voor het Jachthavenpaviljoen. Reclamant stelt voor hiervoor een tiental parkeerplaatsen voor kort parkeren te realiseren op de plaats waar nu een speelvoorziening is gepland, aan Noordwestzijde van het plangebied.(1^e of 3^e Baken).
- 4.3 Reclamant stelt aangaande de bezonning - met betrekking tot het toekomstige plan voor het appartementen gebouw aan de Rogstraat - te verwachten dat de voorgestelde bouwhoogte een behoorlijke schaduwwerking zal hebben. Dit zag reclamant niet terug in de presentatietekening van het stedenbouwkundig plan.
- 4.4 Reclamant stelt aangaande de veiligheid en afsluiting dat op de presentatiebeelden het hekwerk niet was weergegeven. Reclamant wil graag dat het huidige hek naar de Jachthaven blijft staan of vervangen door een minstens zo goede afscheiding, aangezien de verzekeringspolissen van de leden gebaseerd zijn op een afgesloten haven.

- 4.5 Reclamant is door reclamant 3 op de hoogte gebracht van de voorstellen die de gemeente met reclamant 3 heeft besproken. Naar aanleiding van deze voorstellen van de gemeente, die ook worden genoemd in de nota van zienswijzen en wijzigingen, stelt ook reclamant 4 een alternatief plan voor, omdat reclamant van mening is dat aangaande het parkeren een betere oplossing mogelijk is.

Zij stelt voor om in de Bomschuitstraat en de Kotterstraat een woning te laten vervallen waardoor de woningen aan de Haringkade tussen de Bomschuitstraat en de Kotterstraat ca. 5,5 m naar achteren kunnen worden geplaatst. Volgens reclamant levert dit een toevoeging van 21 parkeerplaatsen op, doordat aan de Haringkade 36 parkeerplaatsen kunnen worden toegevoegd, terwijl er slechts 15 parkeerplaatsen minder op het Rederijplein worden gerealiseerd.

Dit plan levert volgens reclamant de volgende voordelen op:

- a. ca. 21 parkeerplaatsen in de directe nabijheid van de jachthaven;
- b. meer privacy en minder overlast van de Jachthaven voor de woningen;
- c. financieel een haalbaar plan omdat de kosten van het omleggen van de hellingbaan niet hoeven worden gemaakt en dit voor het opgeven van de woningen een minderopbrengst van slechts 200.000 euro zou gelden;
- d. veel ruimtelijker effect.

Beoordeling

- 4.1 Eenzelfde zienswijze is ingediend door reclamant 3 (Stichting Jachthaven Katwijk). Voor de beantwoording verwijzen we naar 3.1.
- 4.2 Eenzelfde zienswijze is ingediend door reclamant 3 (Stichting Jachthaven Katwijk). Voor de beantwoording verwijzen we naar 3.3.
- 4.3 Eenzelfde zienswijze is ingediend door reclamant 3 (Stichting Jachthaven Katwijk). Voor de beantwoording verwijzen we naar 3.6.
- 4.4 Eenzelfde zienswijze is ingediend door reclamant 3 (Stichting Jachthaven Katwijk). Voor de beantwoording verwijzen we naar 3.5.
- 4.5 Eenzelfde zienswijze is ingediend door reclamant 3 (Stichting Jachthaven Katwijk). Voor de beantwoording verwijzen we naar 3.9.

Beantwoording

Deze zienswijze leidt tot tekstuele aanpassing van de regels en de toelichting van het bestemmingsplan, conform de wijzigingen die genoemd zijn bij de beantwoording van zienswijze 3. (Zie wijzigingen).

Bij het opstellen van het inrichtingsplan worden het realiseren van kortparkeren, de realisatie van 20 extra parkeerplaatsen en de wensen aangaande het verplaatsen van de hellingbaan nader uitgewerkt.

De aanvullende zienswijze 4.5 leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.

Zienswijzen nummer 5

Reclamant (Het Hoogheemraadschap van Rijnland) heeft de volgende zienswijze voor de locatie Industrieweg ingediend:

- 5.1 Reclamant geeft aan dat in dit plan sprake is van afname van het verhard oppervlak. Daarmee geeft reclamant een positief wateradvies.
- 5.2 Reclamant geeft aan dat bij het aanbrengen van de parkeerkelder een tijdelijke grondwaterkering noodzakelijk zal zijn.
- 5.3 Reclamant geeft aan dat de gemeente Katwijk een IT-riool heeft aangebracht in de Industrieweg. Reclamant geeft aan dat het verstandig is de mogelijke effecten hiervan op het grondwater te onderzoeken, bij aanleg van een parkeergarage.

Beoordeling

- 5.1 Geen beoordeling nodig.
- 5.2 Wanneer wordt gekozen om een verdiepte parkeergarage te realiseren, zullen de nodige maatregelen worden genomen.
- 5.3 Het riool in de Industrieweg betreft geen IT-riool, waardoor dit onderzoek bij aanleg van een verdiepte parkeergarage niet nodig zal zijn.

Beantwoording

Deze zienswijze leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.

3. Wijzigingen naar aanleiding van de zienswijzen en ambtshalve wijzigingen

Naar aanleiding van de zienswijzen zijn enkele wijzigingen in het bestemmingsplan aangebracht. Daarnaast is gebleken dat het bestemmingsplan op enkele punten ambtshalve aanpassingen heeft. Het gaat om de volgende aanpassingen:

Toelichting

1. Inhoudsopgave:
Enkele paragrafen zijn toegevoegd/gecorrigeerd - omdat deze abusievelijk ontbraken of incorrect waren:
 - Subparagraaf 3.2.1 heeft andere titel: Het plan Haven, fase 3b (oost);
 - Toegevoegd zijn: Subparagrafen 3.2.2 Afwijkingen van bestemmingsplan 'Haringkade, herziening fase 3b, 3.2.3 Beeldkwaliteit, 3.2.4 Groen & Water, 3.3.1 Wonen, 3.3.2 Verkeer, 3.3.3 Parkeren, 3.3.4 Speelvoorzieningen en 3.3.5 Afvalinzameling zijn toegevoegd;
 - In paragraaf 4.11 is achter Archeologie *en cultuurhistorie* toegevoegd;
 - Nummering is aangepast naar aanleiding van toevoegingen.
2. Hfd. 1.2: Situering en begrenzing plangebied:
De nieuw vastgestelde straatnaam is toegevoegd bij de situering.
3. Hfd 2.4.6: Parkeerbeleidsnota 2009-2018:
In de laatste alinea is een tekst opgenomen aangaande de kortparkeerplaatsen – naar aanleiding van zienswijze 3 en 4.
4. Hfd. 2.4.9: Beleid Archeologie:
Laatste alinea is gewijzigd - in verband met de uitkomsten van het archeologische proefsleuvenonderzoek.
5. Hfd. 3.2.1: Het plan Haven, fase 3b
Deel van de paragraaf is herschreven naar aanleiding van zienswijzen en ambtshalve wijzigingen:
 - Tekst aangaande verspringing Haringkade is toegevoegd om keuze voor stedenbouwkundige opzet te verduidelijken – naar aanleiding van zienswijze 1 ;
 - De nieuw vastgestelde straatnamen zijn in de omschrijving toegevoegd ter verduidelijking;
 - Tekst aangaande hoekoplossingen en veranda's is gewijzigd - naar aanleiding van kleine aanpassingen in het bouwplan;
 - Tekst aangaande de locatie van de bomenstructuur is gewijzigd, omdat het inrichtingsplan nog niet vastligt;
 - Er is een tekst toegevoegd aangaande het (kort) parkeren aan de Haringkade – naar aanleiding van de zienswijzen 3 en 4.
6. Hfd. 3.2.2: Afwijkingen van bestemmingsplan 'Haringkade, herz.fase 3b'
 - Tekst is gewijzigd om afwijkingen ten opzichte van het vigerende plan meer te verduidelijken – naar aanleiding van zienswijzen 1, 3 en 4 en naar aanleiding van kleine aanpassingen in het bouwplan;
 - De nieuw vastgestelde straatnamen zijn in de omschrijving toegevoegd ter verduidelijking.

7. Hfd. 3.2.3: Beeldkwaliteit:
Er is de opmerking opgenomen dat de Stedenbouwkundige opzet en architectuurvisie als bijlage onderdeel vormt van de regels.
8. Hfd. 3.3.2: Verkeer:
De nieuw vastgestelde straatnamen zijn in de omschrijving toegevoegd ter verduidelijking;
9. Hfd. 3.3.3: Parkeren:
Een aanpassingen in de tekst om de verdeling van de parkeerplaatsen beter toe te lichten – naar aanleiding van zienswijze 3 en 4.
10. Hfd. 4.11: Archeologie en cultuurhistorie:
Paragraaf is aangevuld met informatie afkomstig uit het ondertussen voltooide archeologisch proefsleuvenonderzoek.
11. Hfd. 5.2 Opbouw regels:
Dubbelbestemming Artikel 7 Waarde – Archeologie (WR – A) is toegevoegd - in verband met de uitkomsten van het archeologische onderzoek. Overige bestemmingen zijn doorgenummerd.
12. Hfd. 6.2 Zienswijzen:
Er is zienswijzen informatie toegevoegd.
13. Hfd. 6.3 Economische uitvoerbaarheid:
Een tekstuele aanpassing is gedaan in verband met een andere benadering van de verliesvoorziening zoals omschreven in het MPG 2012.
14. Bijlagen:
Bij het bestemmingsplan wordt het Archeologisch rapport als bijlage toegevoegd.

Regels

1. Inhoud van de regels:
Artikel 7 Waarde – Archeologie (WR – A) is toegevoegd – vanwege uitkomsten uit het archeologisch proefsleuvenonderzoek. De overige artikelen zijn doorgenummerd, evenals paginanummers;
2. In artikel 1 is als sub 1.26 het begrip carport toegevoegd naar aanleiding van zienswijze 2 . De overige begrippen zijn doorgenummerd;
3. In artikel 4 Verkeer is bij de Bestemmingsomschrijving, 4.1 sub d is aan *de bij deze bestemming horende voorzieningen* toegevoegd: *verkeersvoorzieningen* – vanwege wijzigingen in de standaardregels ;
4. In artikel 5 Verkeer –Verblijfsgebied is bij de Bestemmingsomschrijving, 5.1 toegevoegd:
 - een extra sub paragraaf: *e. een hekwerk ten behoeve van de naast het plangebied liggende jachthaven* – naar aanleiding van zienswijze 3 en 4;
 - Onder sub e is aan *de bij deze bestemming horende voorzieningen* toegevoegd: *verkeersvoorzieningen* – vanwege aanpassingen van de standaardregels.
5. In artikel 6 Wonen is bij Bouwregels 6.2.1. Hoofdgebouwen aangepast c.q. toegevoegd:

- Onder sub e is na "stedenbouwkundige opzet en architectuurvisie"- toegevoegd: *wat betreft het deel aangaande de laagbouw: deelgebieden II en III* – ten behoeve van een betere leesbaarheid;
 - Onder sub f is achteraan toegevoegd: *met dien verstande dat daar waar het dakvlak doorloopt over meerdere verdiepingen, slechts een dakkapel is toegestaan op het dakvlak van de onderste verdieping* – vanwege aanpassingen van de standaardregels ;
 - Sub f, h en g zijn gecombineerd, waarbij het percentage voor dakdoorbreking voor zowel achter- voor en zijdakvlak 25% wordt zonder voorwaarden – vanwege de onhoudbaarheid van deze voorwaarden.
6. In artikel 6 Wonen is bij Specifieke gebruiksregels 6.4. aangepast:
- onder sub a is ter verduidelijking toegevoegd aangaande de aanduiding 'parkeerterrein': *per woning op eigen terrein* – vanwege zienswijzen informatie;
 - onder sub d onder 2 b *en het geen publiekgerichte voorzieningen betreft* gewijzigd in en het geen publieksaantrekkende voorzieningen betreft – vanwege aanpassingen van de standaardregels;
7. Er is een extra artikel *Artikel 7 Waarde – Archeologie (WR – A)* toegevoegd – vanwege uitkomsten uit het archeologisch proefsleuvenonderzoek. De overige artikelen zijn doorgenummerd.

Verbeelding

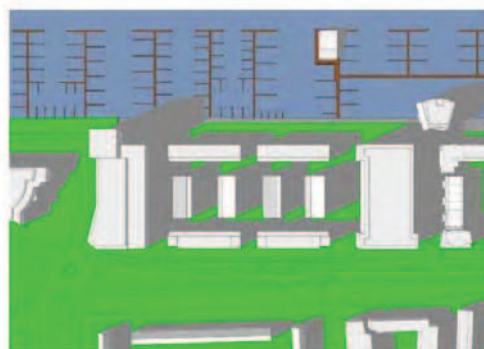
1. Enkele grenzen van de bouwvlakken zijn met maximaal 0,25 m vergroot - in verband met een betere realisatie van de bouwplannen.
2. Het aanduidingsvlak parkeerterrein is met 0,5 m vergroot - in verband met een betere realisatie van de inrichting van de kavels.
3. De bestemming Tuin in de dwarsstraten is komen te vervallen - in verband met een aanpassing in de bouwplannen, waarbij erkers aan de woningen kunnen worden gebouwd. In plaats daarvan geldt de bestemming wonen, met een bouwvlak en goot- en bouwhoogte van 3,5 en 3.5.
4. Voor een deel van het plangebied is de dubbelbestemming Waarde – Archeologie (WR – A) toegevoegd - in verband met de uitkomsten van het archeologische onderzoek.
5. In de legenda van de analoge verbeelding is bij de bouwaanduidingen [sba-1] toegevoegd: *specifieke bouwaanduiding 1* - omdat deze tekst abusievelijk ontbrak.

4 Bijlagen:

- **Bezonningsstudie vigerende bestemmingsplan**
- **Bezonningsstudie vast te stellen bestemmingsplan Haven, fase 3b (oost)**

maart

juni

september

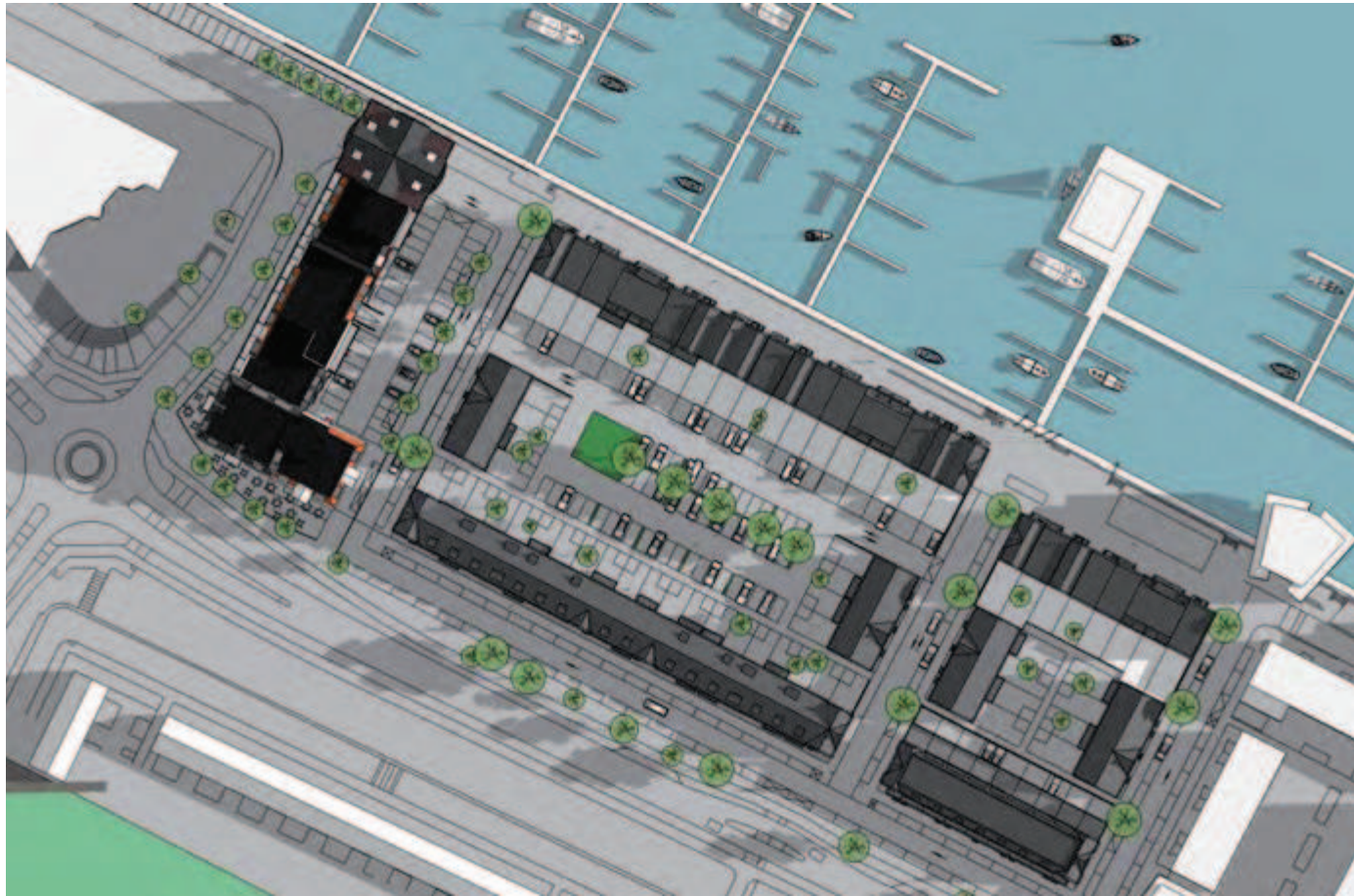

B B H D
architecten

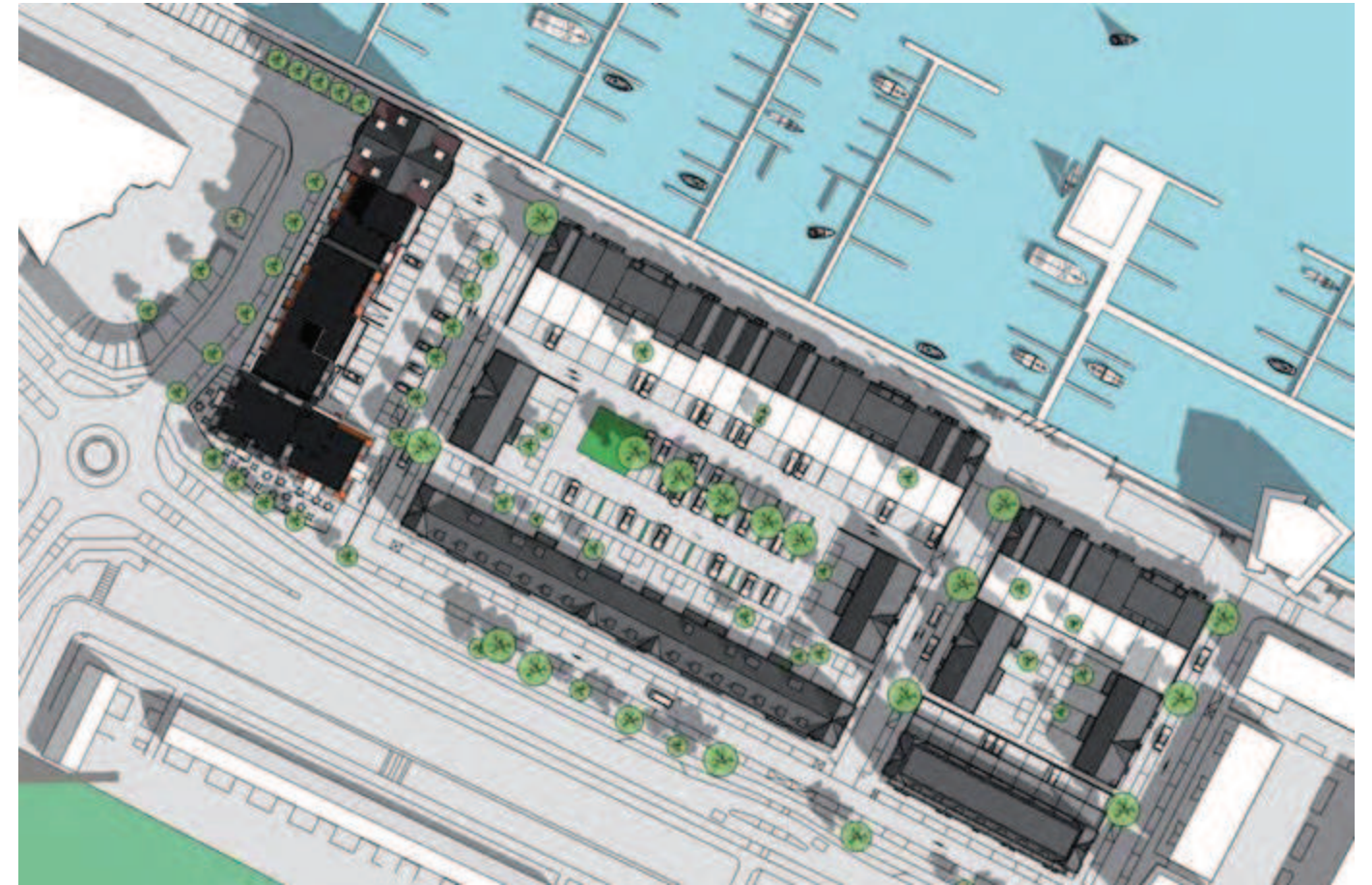
Zonnestudie

Appartementen aan de Haringkade te Katwijk

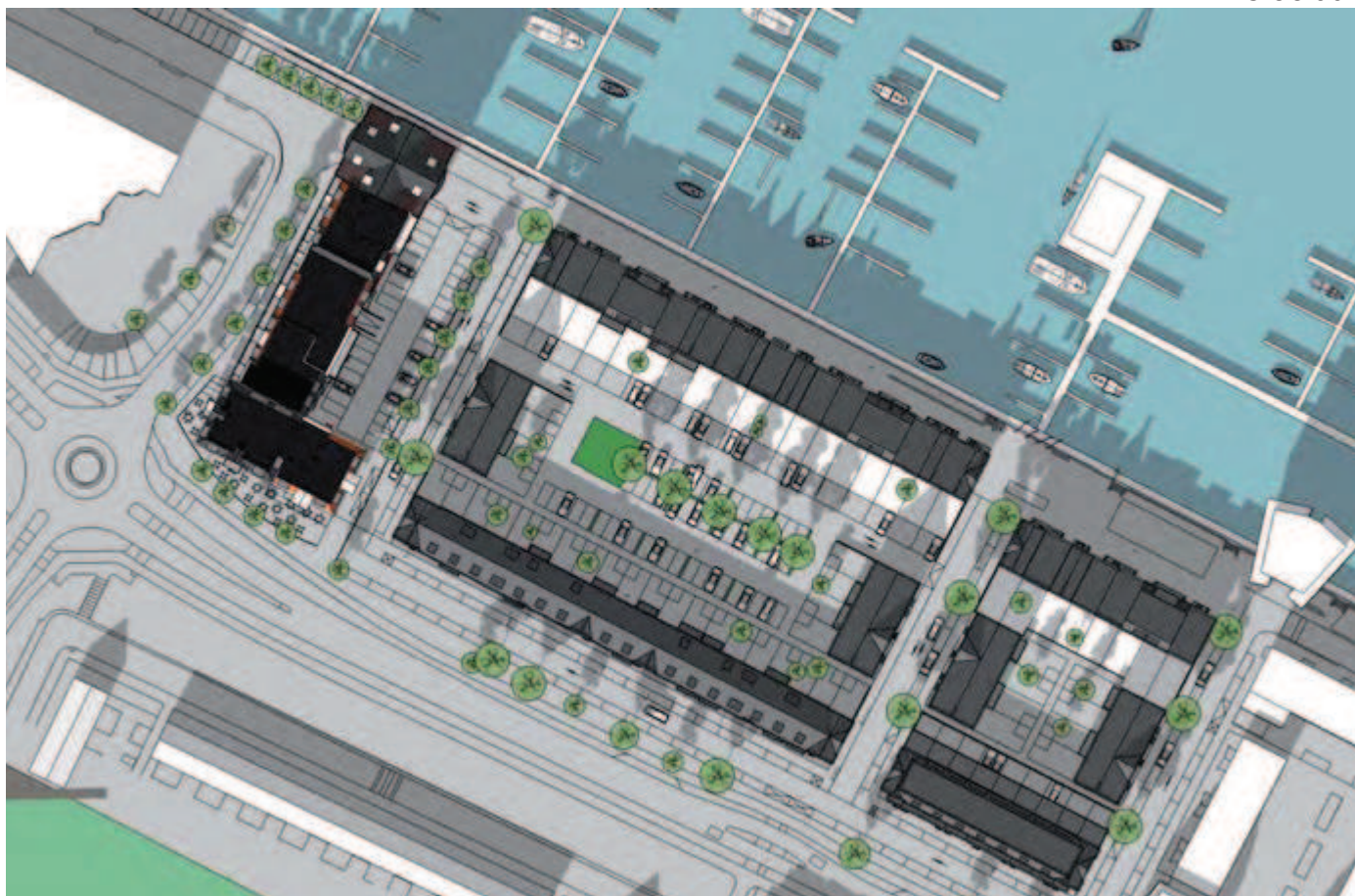
Projectnummer: 2010052.01
Datum: 12 Maart 2012

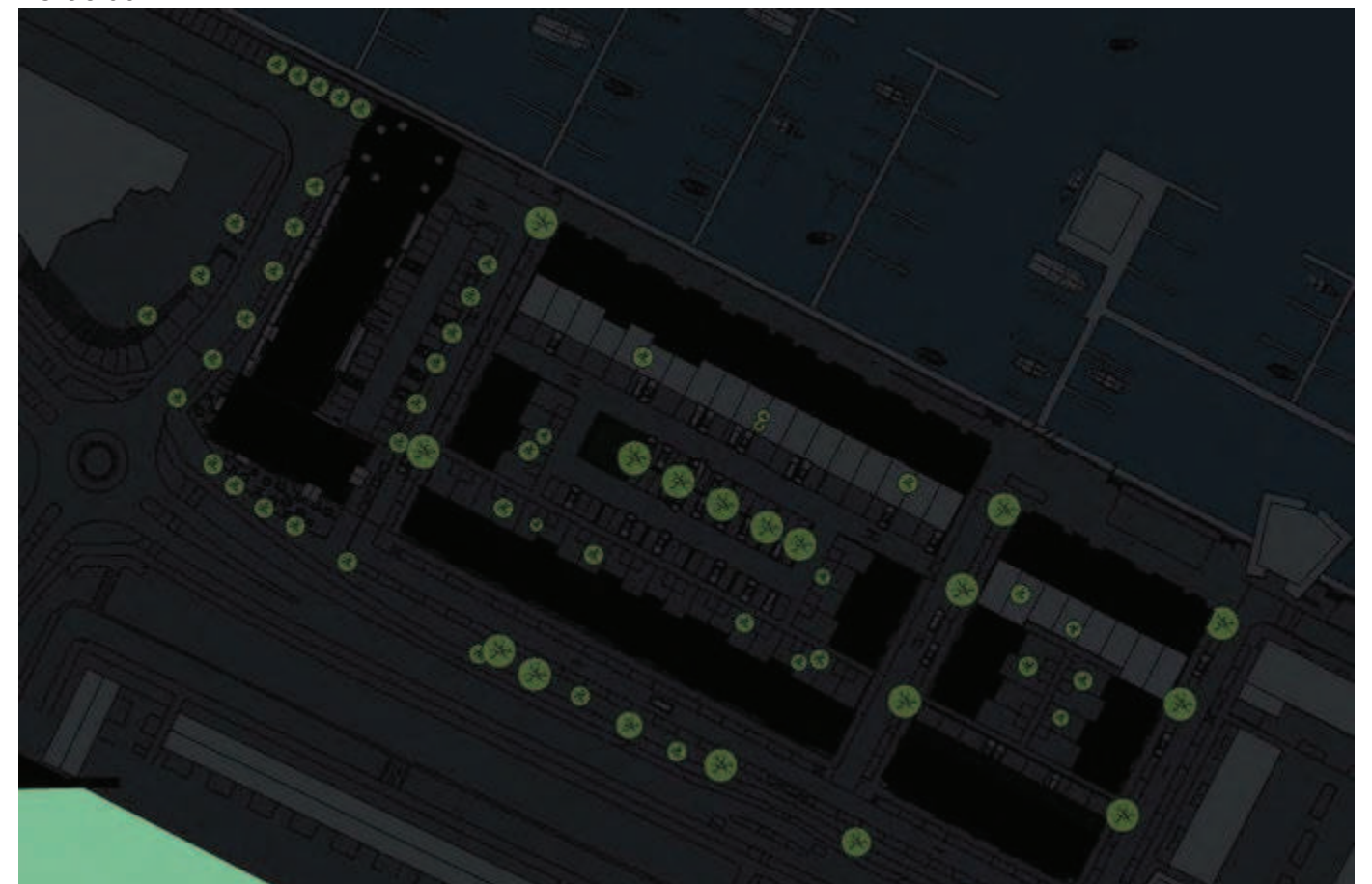
9:00 uur

12:00 uur

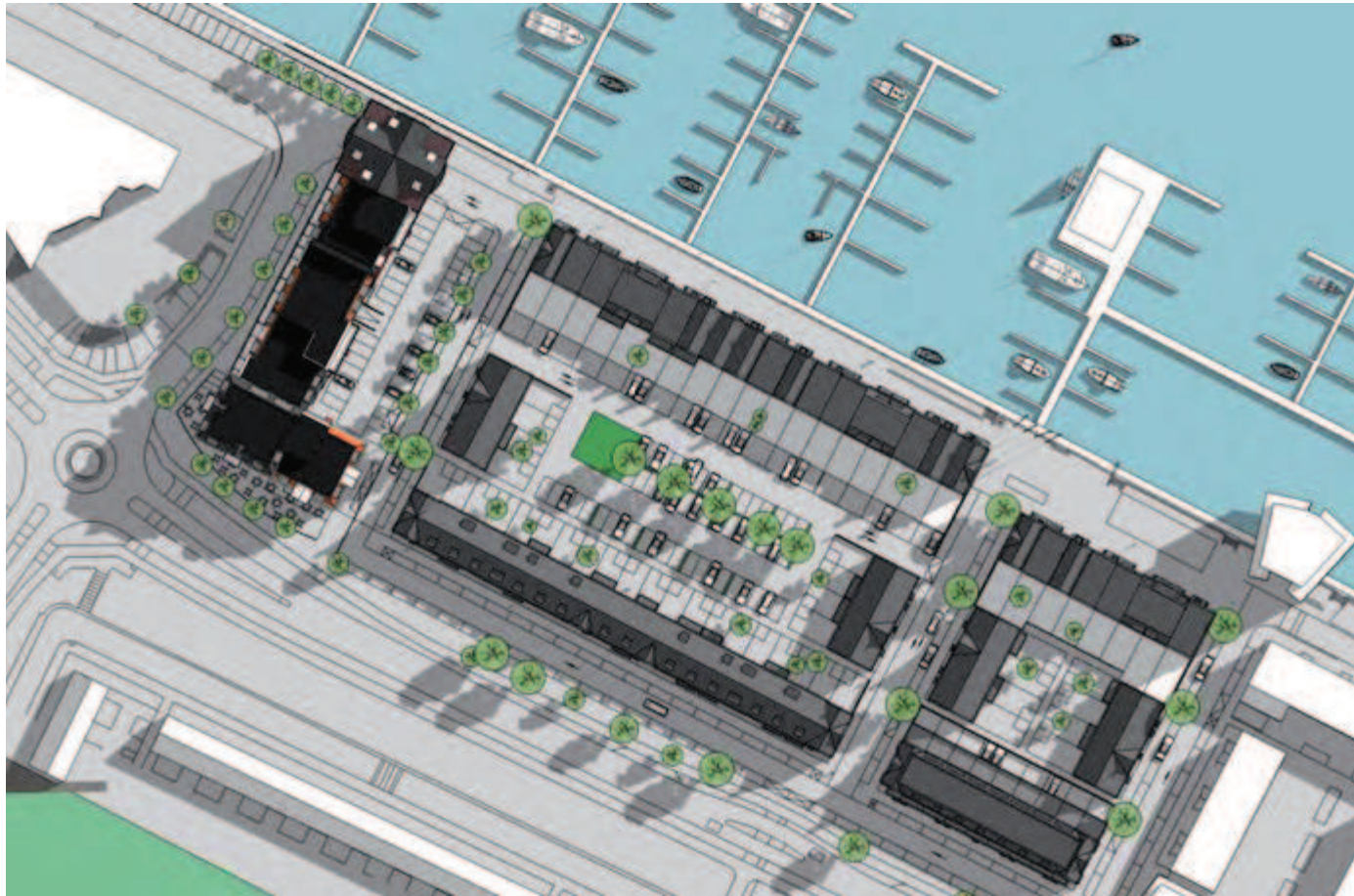

16:00 uur

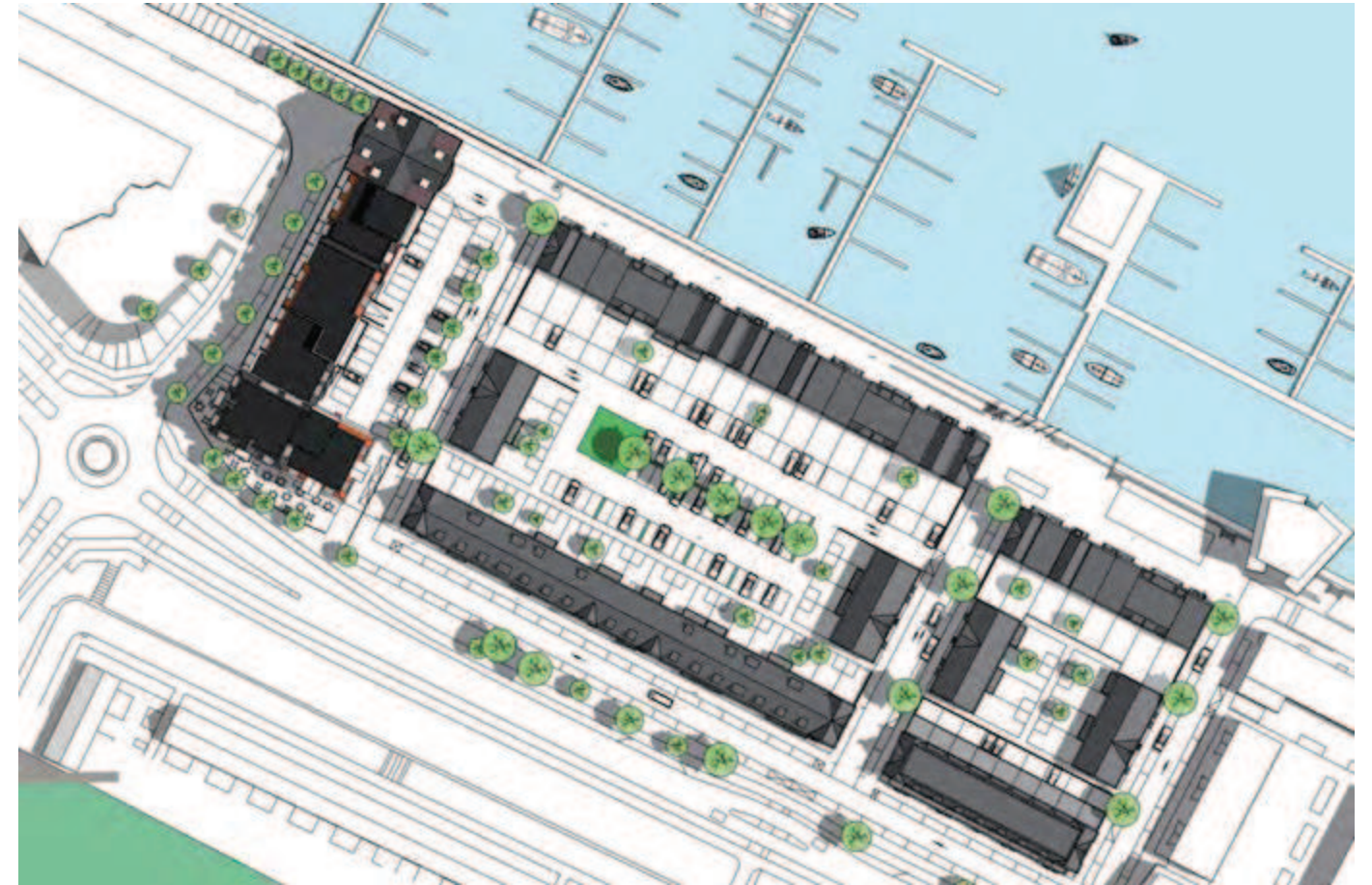

19:00 uur

21 Maart

9:00 uur

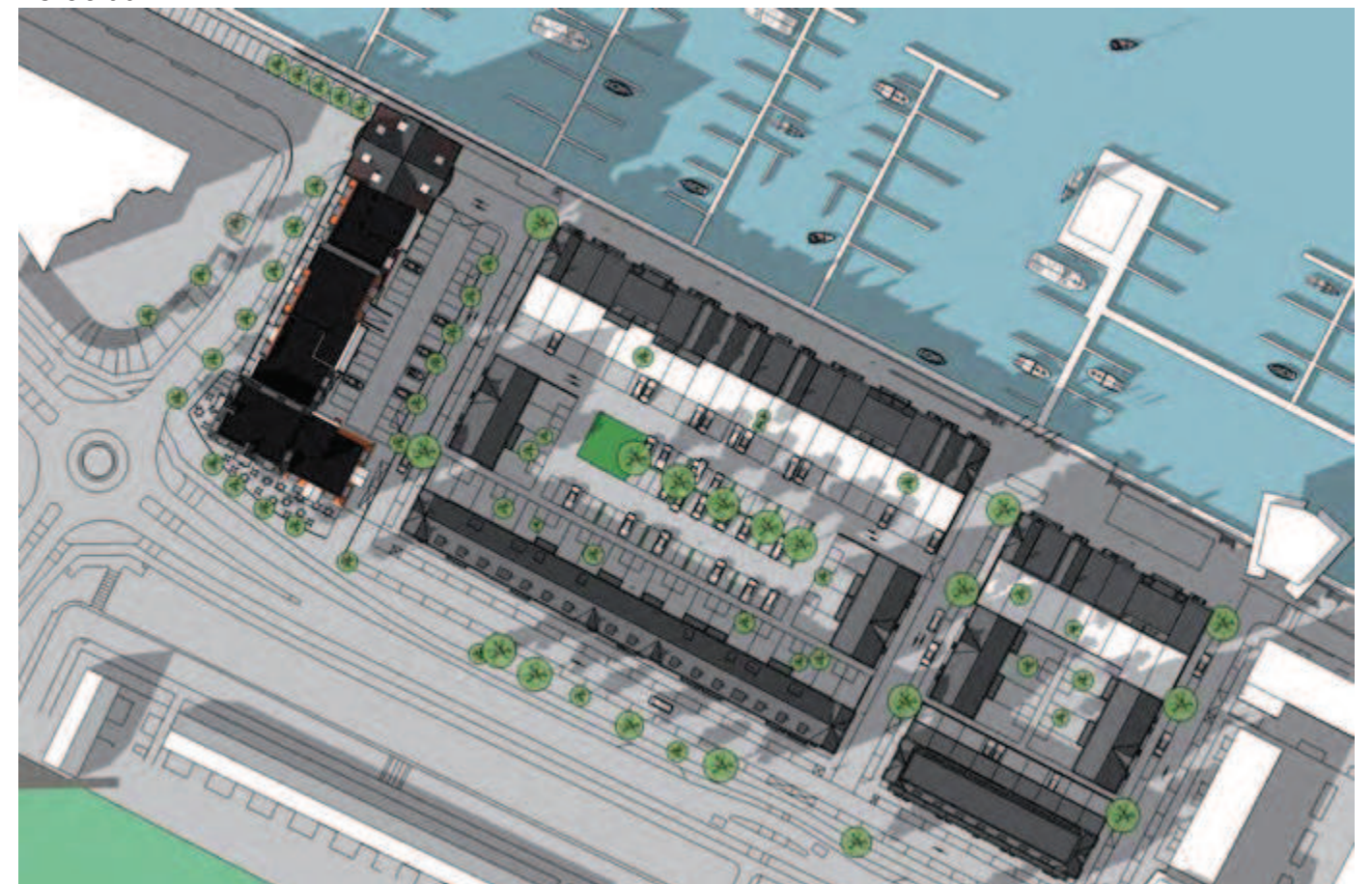

12:00 uur

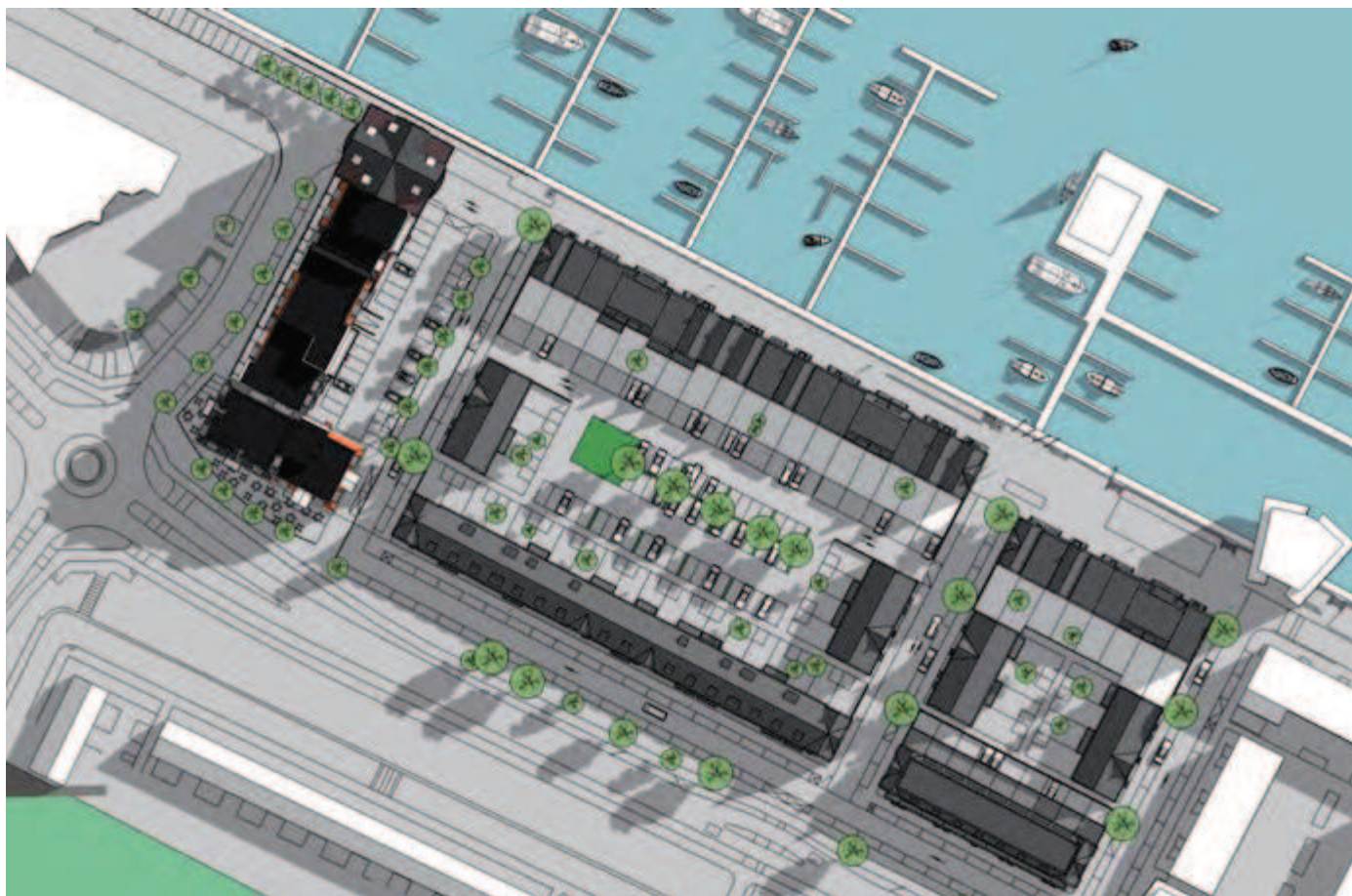
21 Juni

16:00 uur

19:00 uur

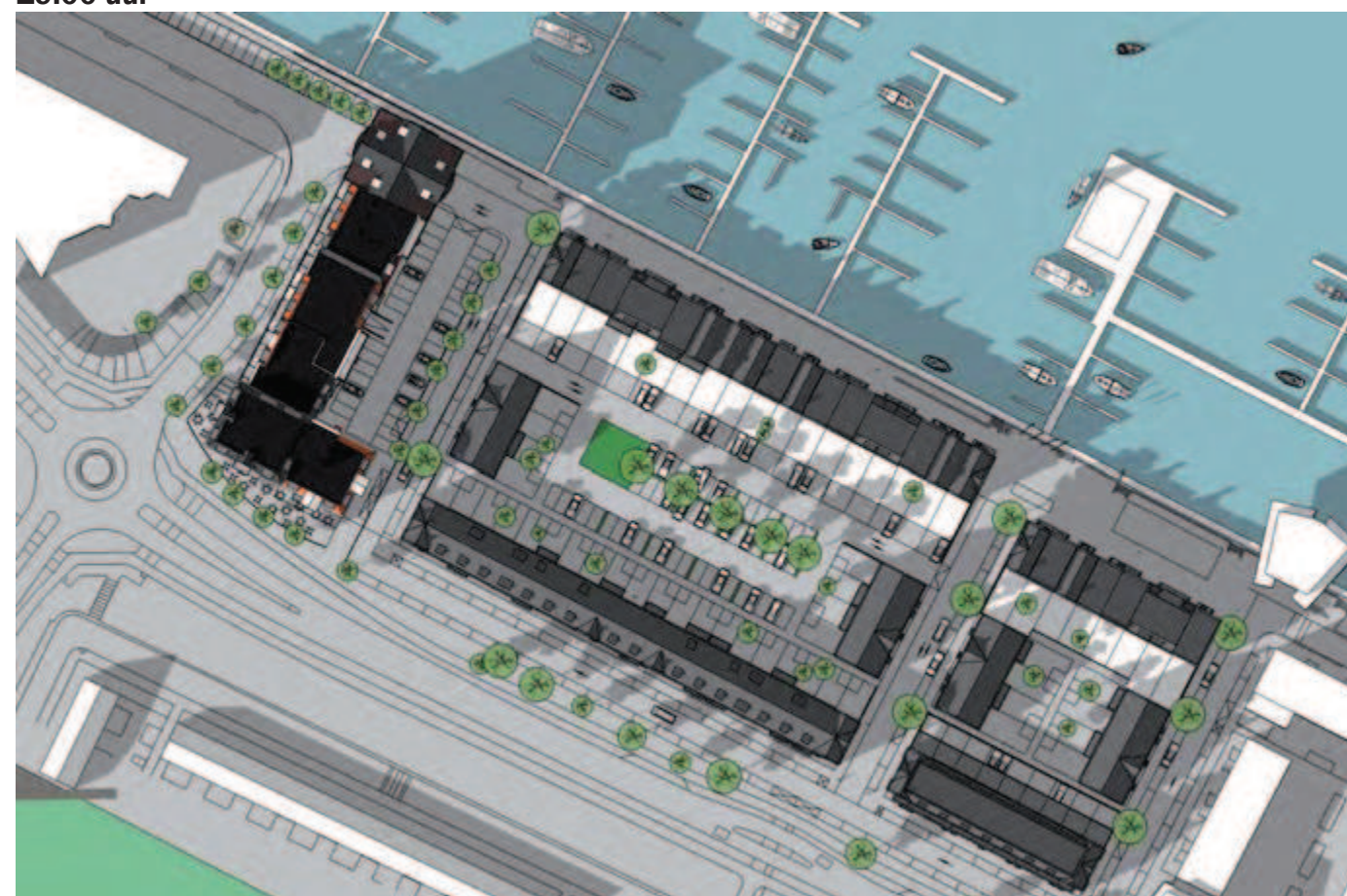
9:00 uur

12:00 uur

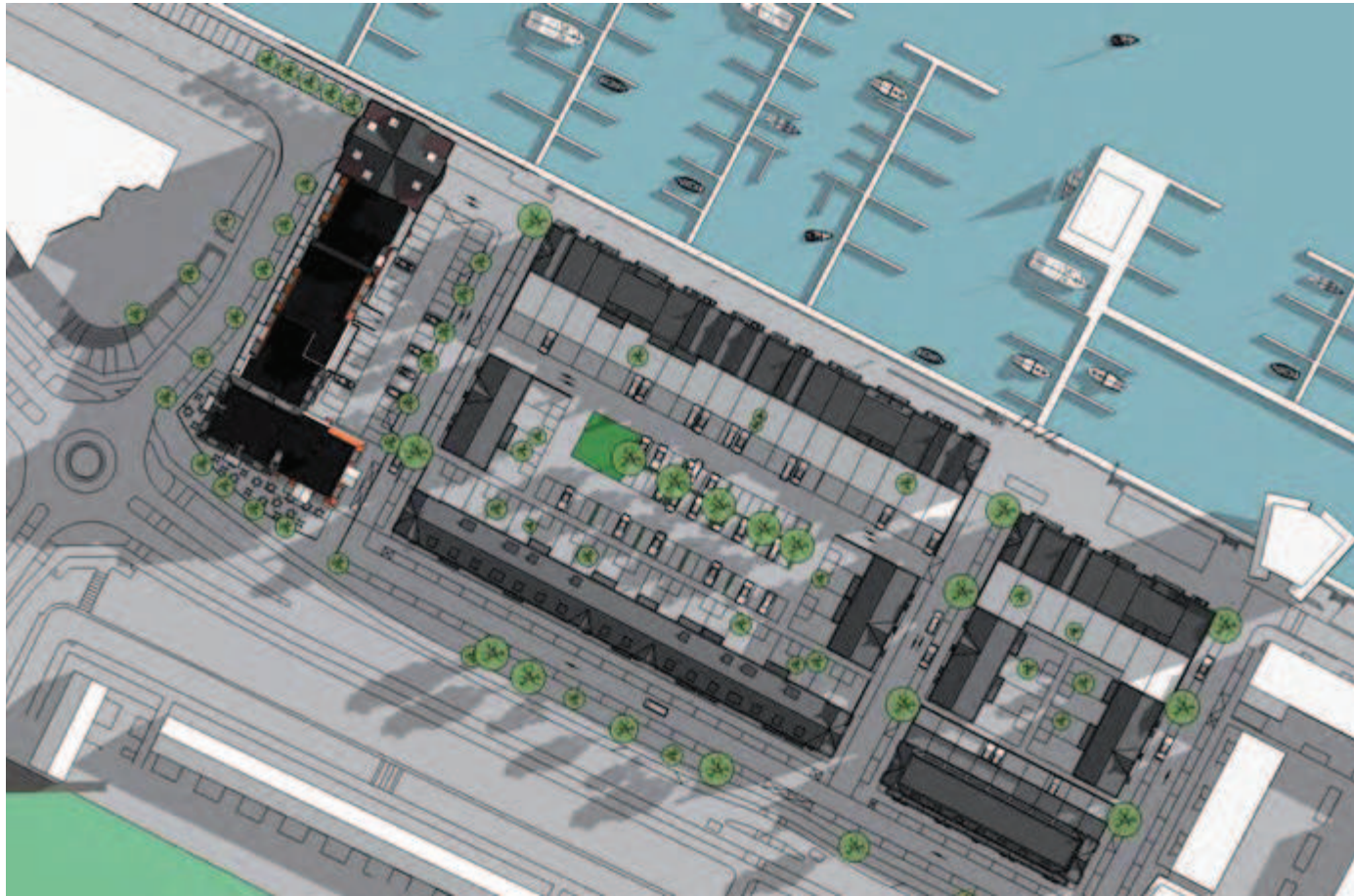

16:00 uur

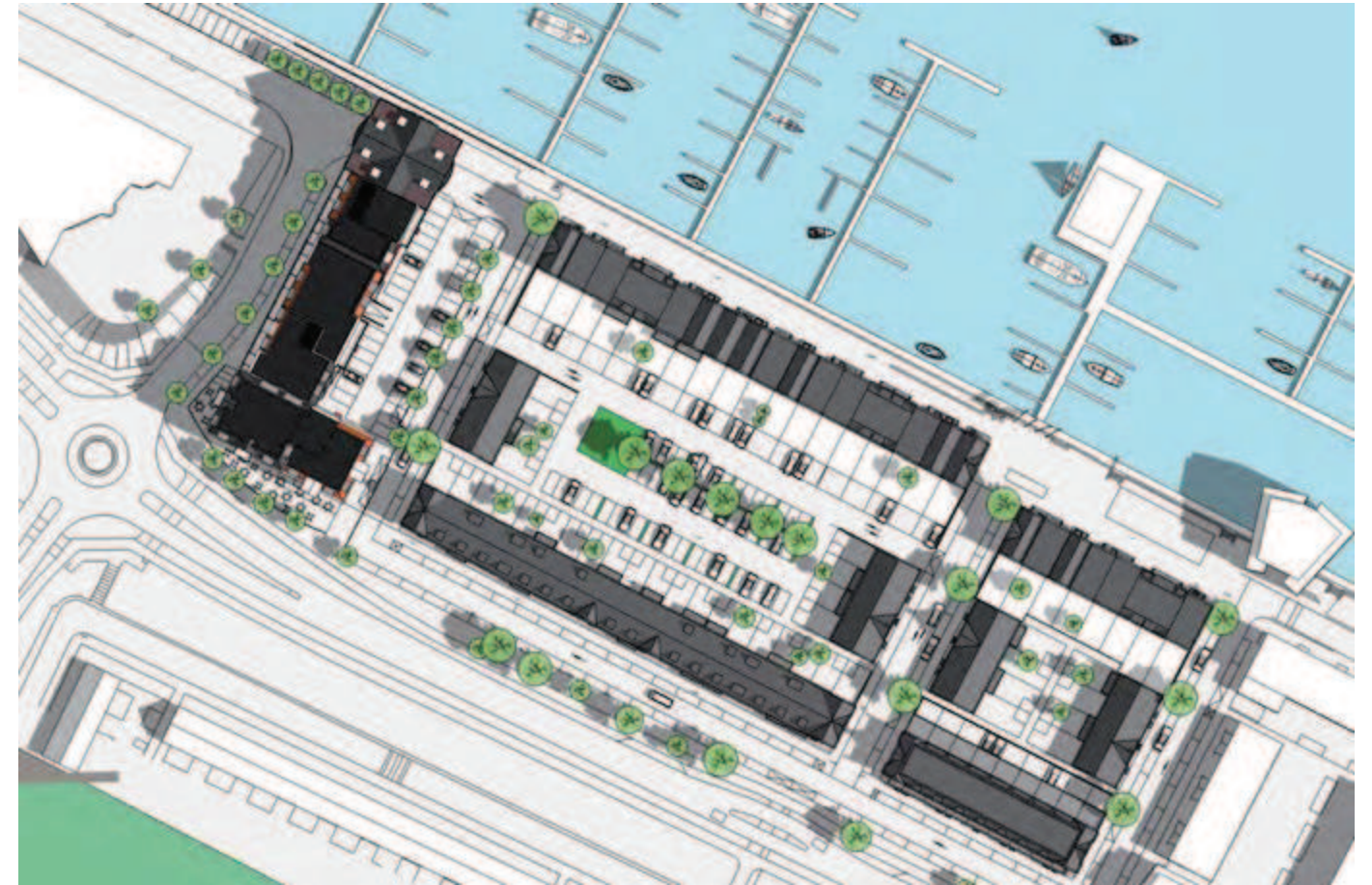

19:00 uur

21 Juli

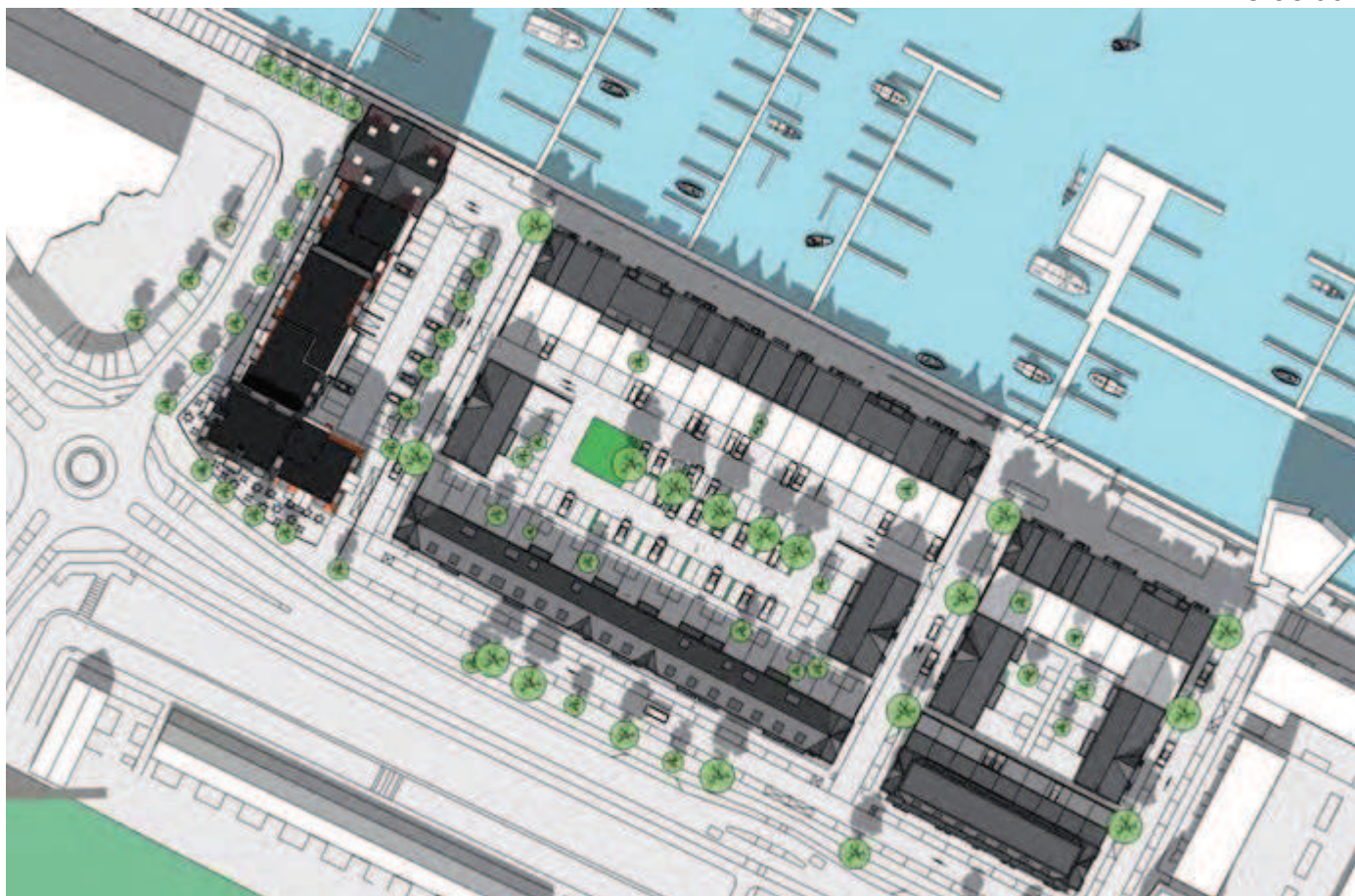

9:00 uur

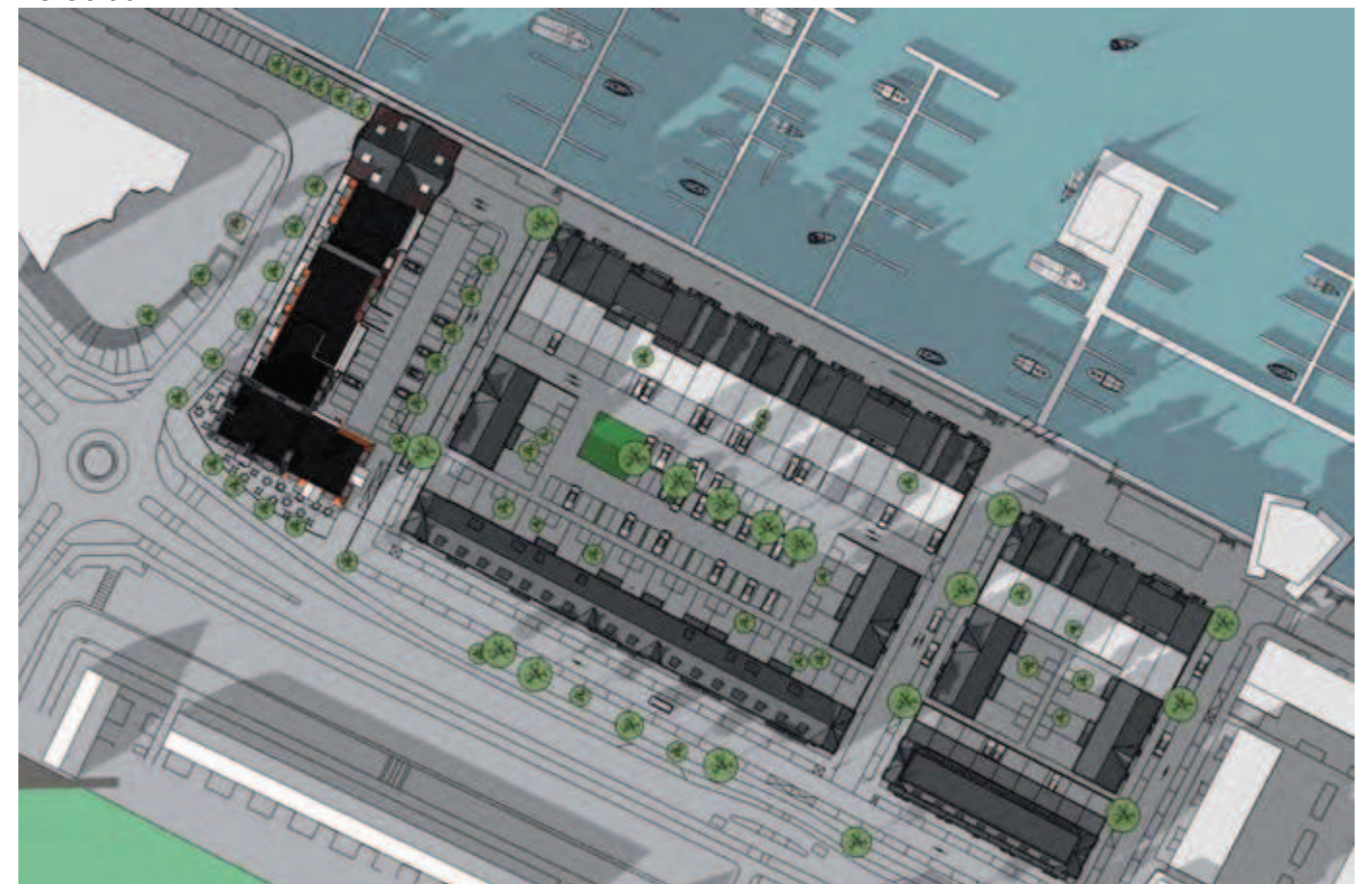

12:00 uur

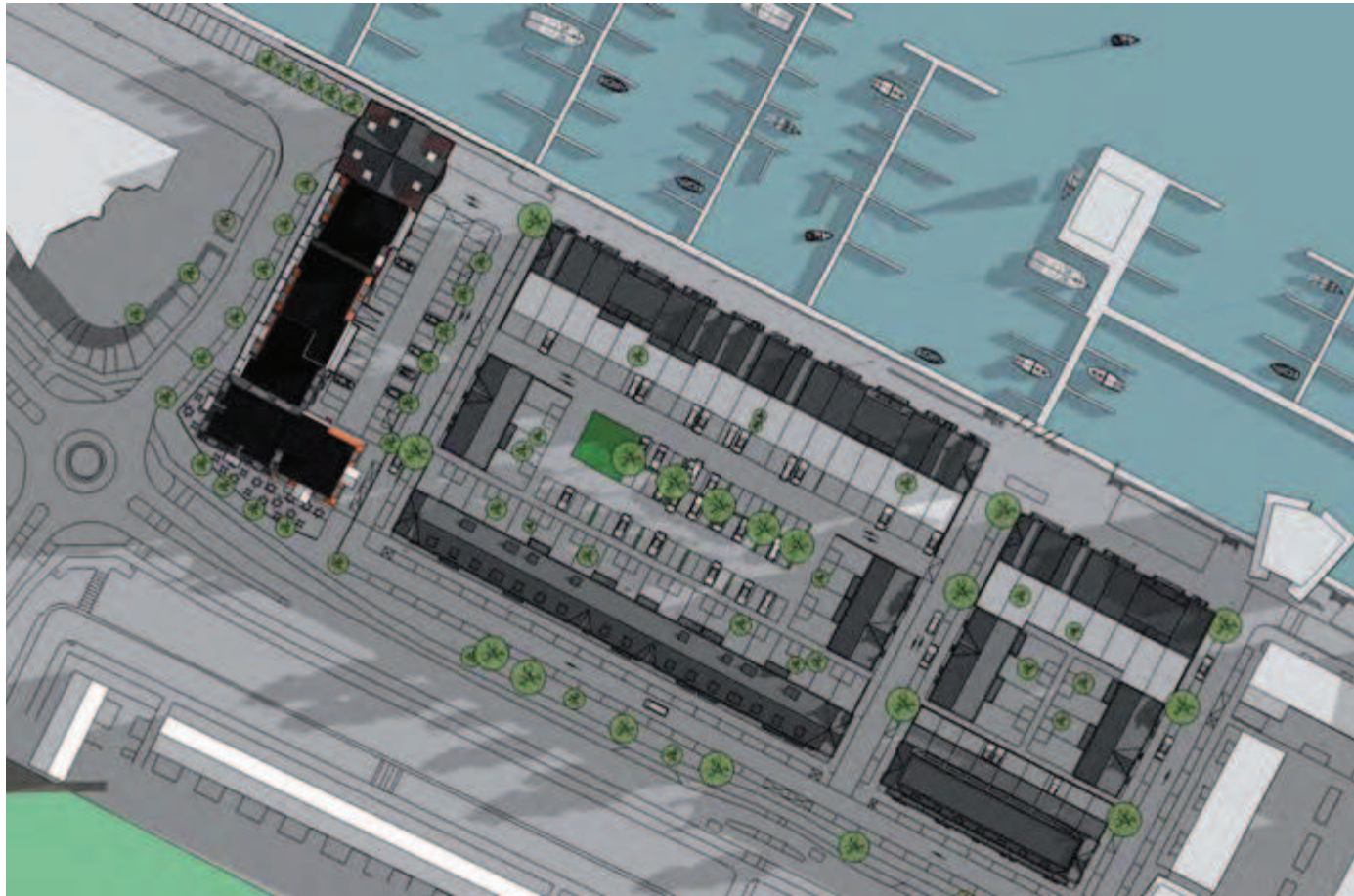
21 Augustus

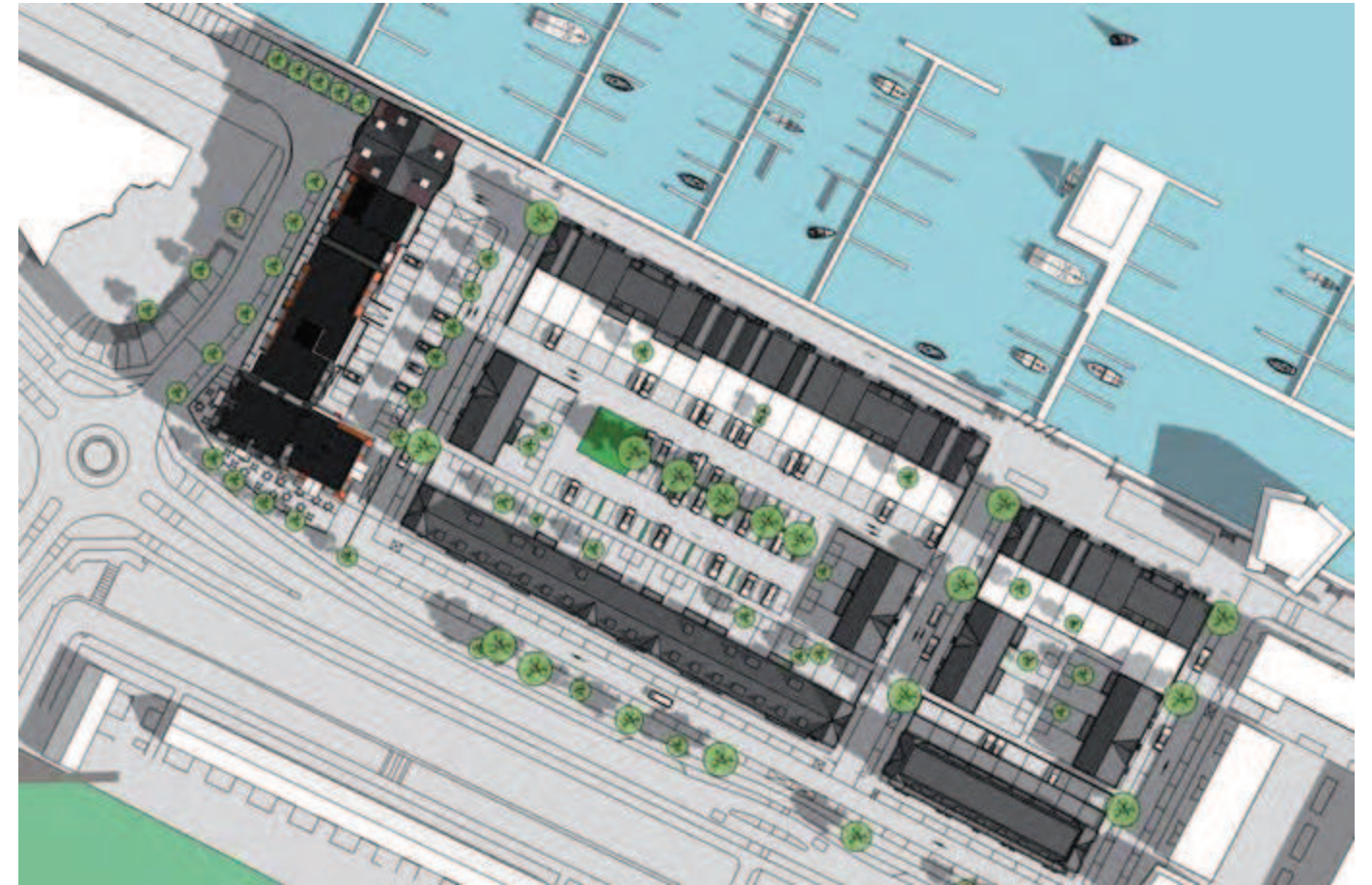
16:00 uur

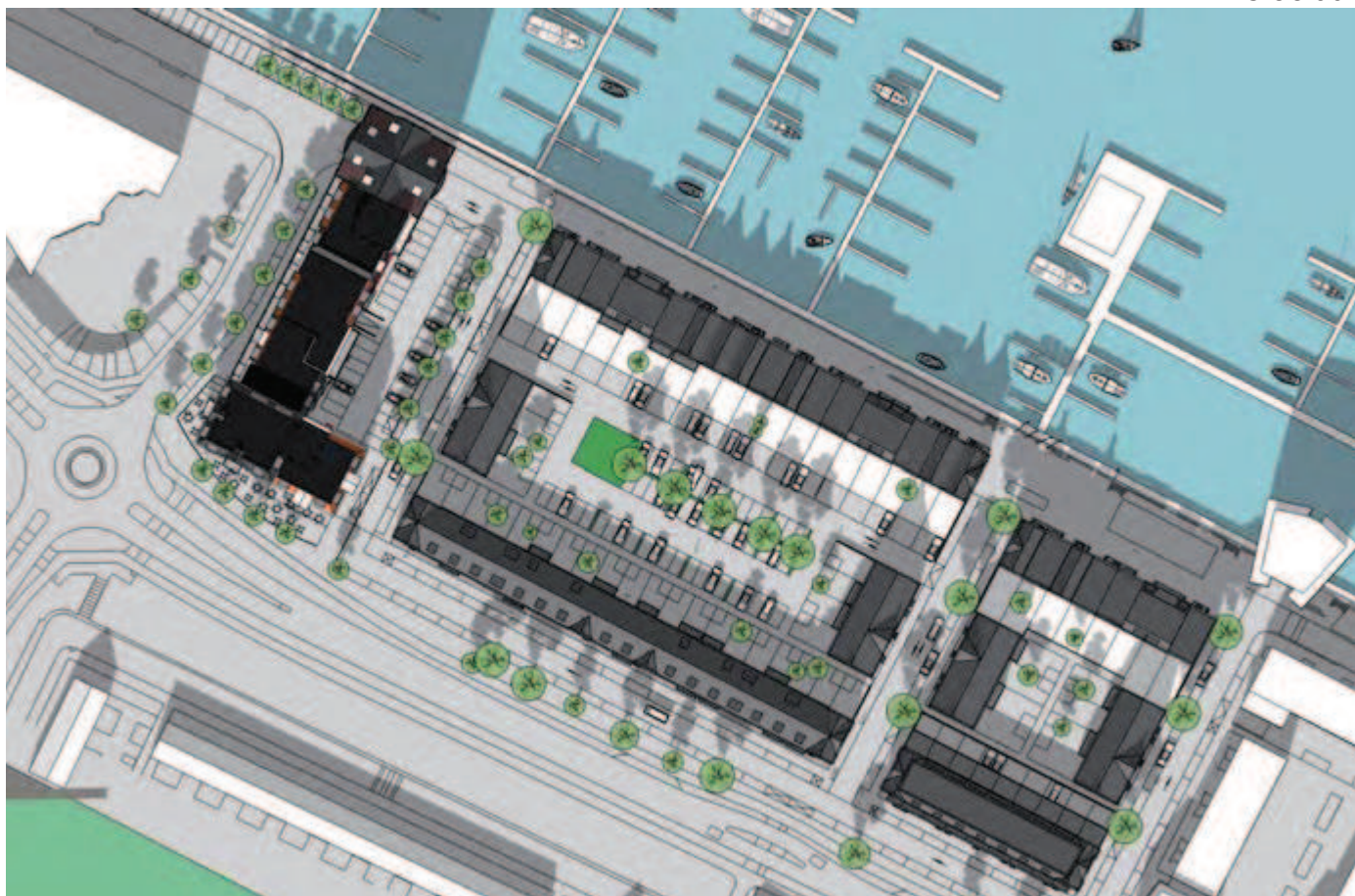
19:00 uur

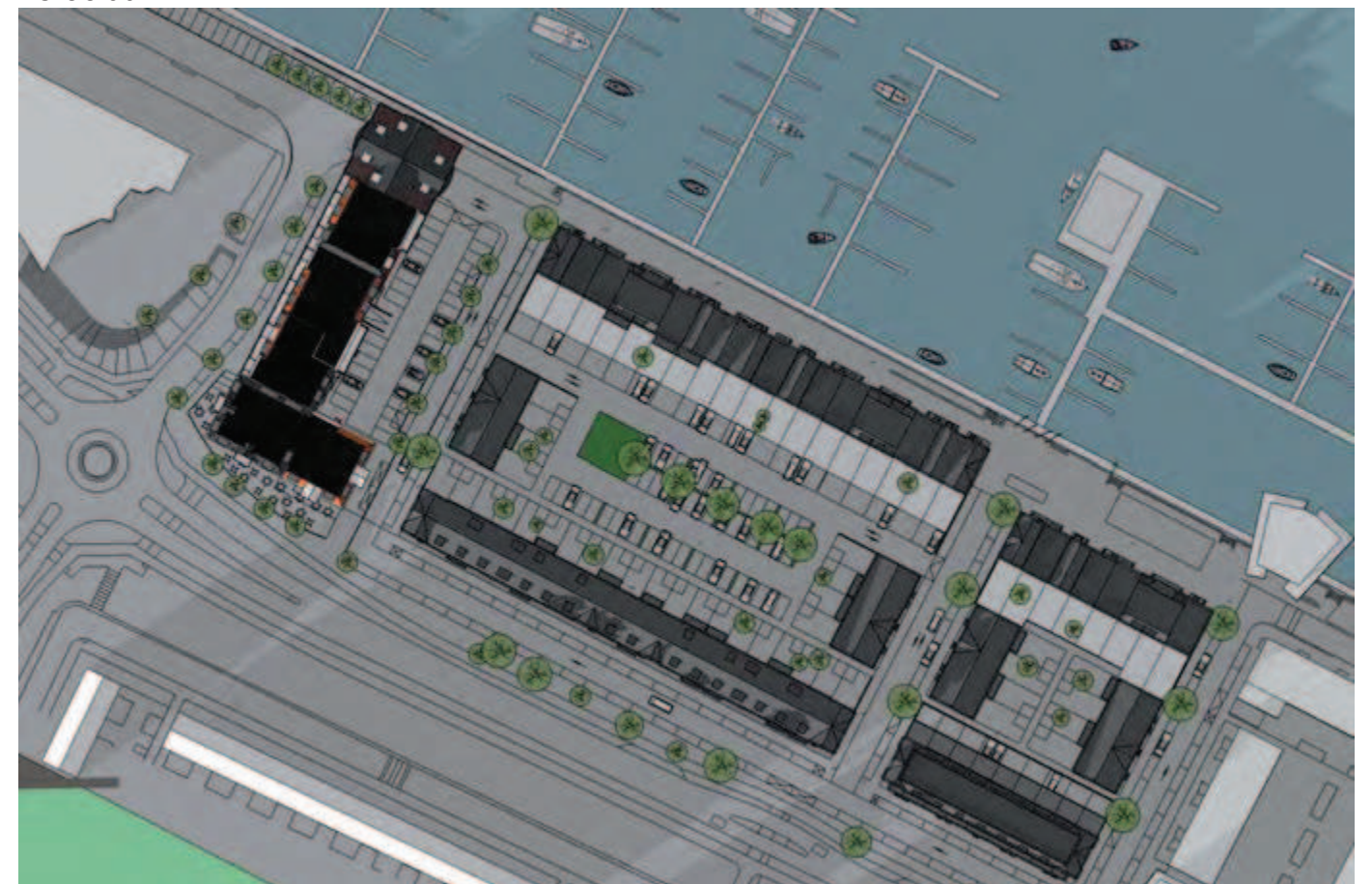
9:00 uur

12:00 uur

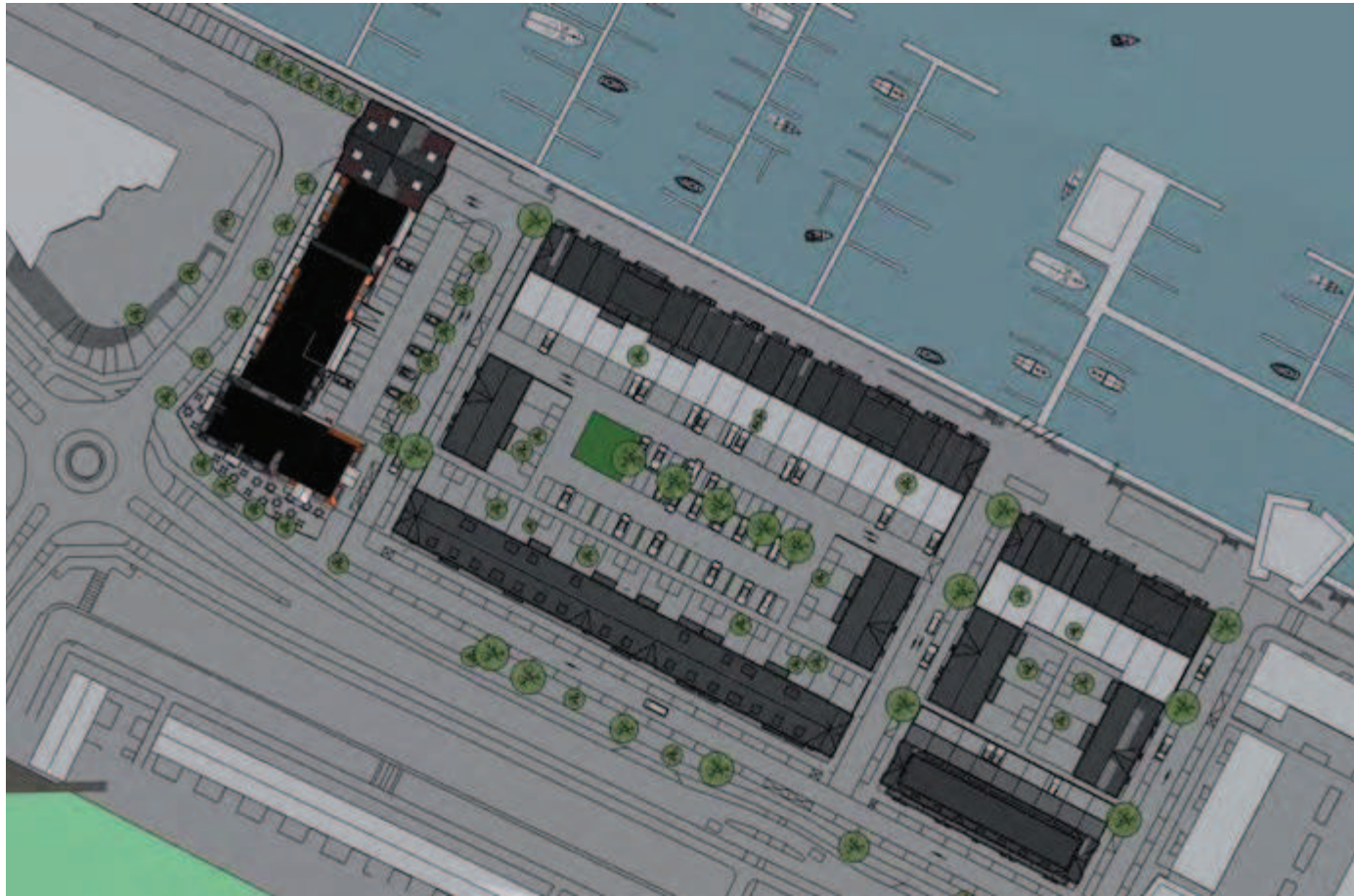

16:00 uur

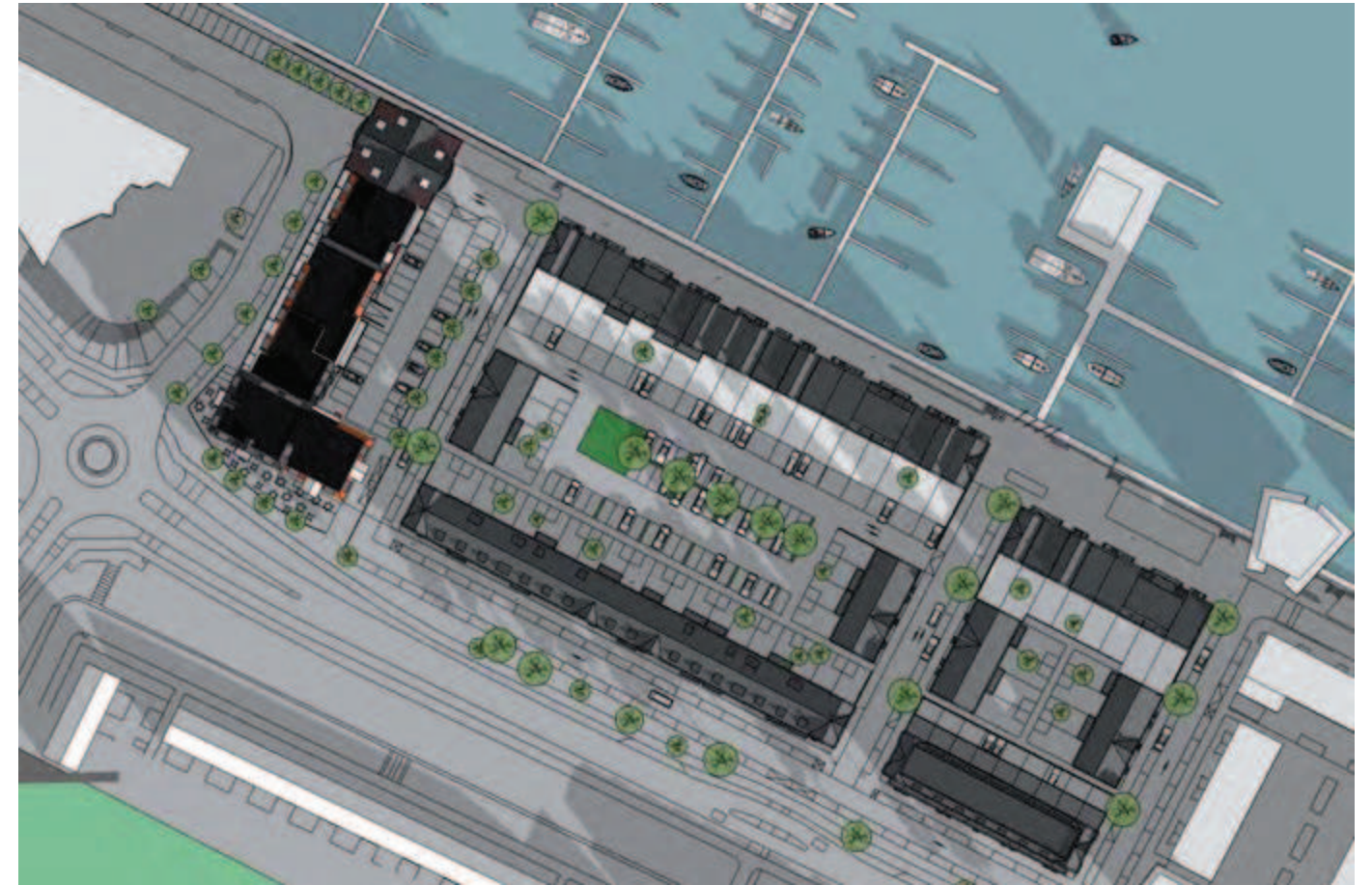

19:00 uur

21 September

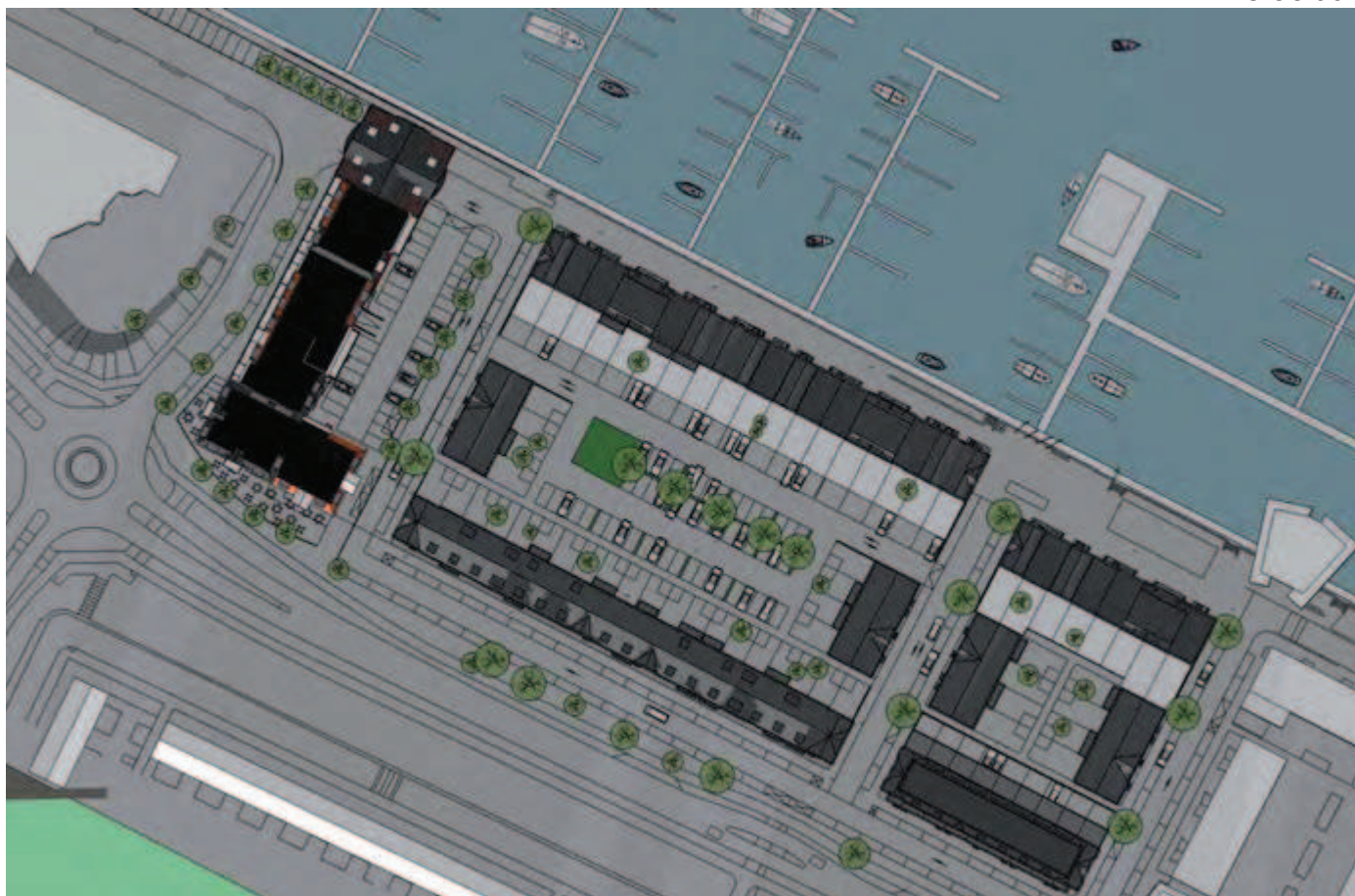

9:00 uur

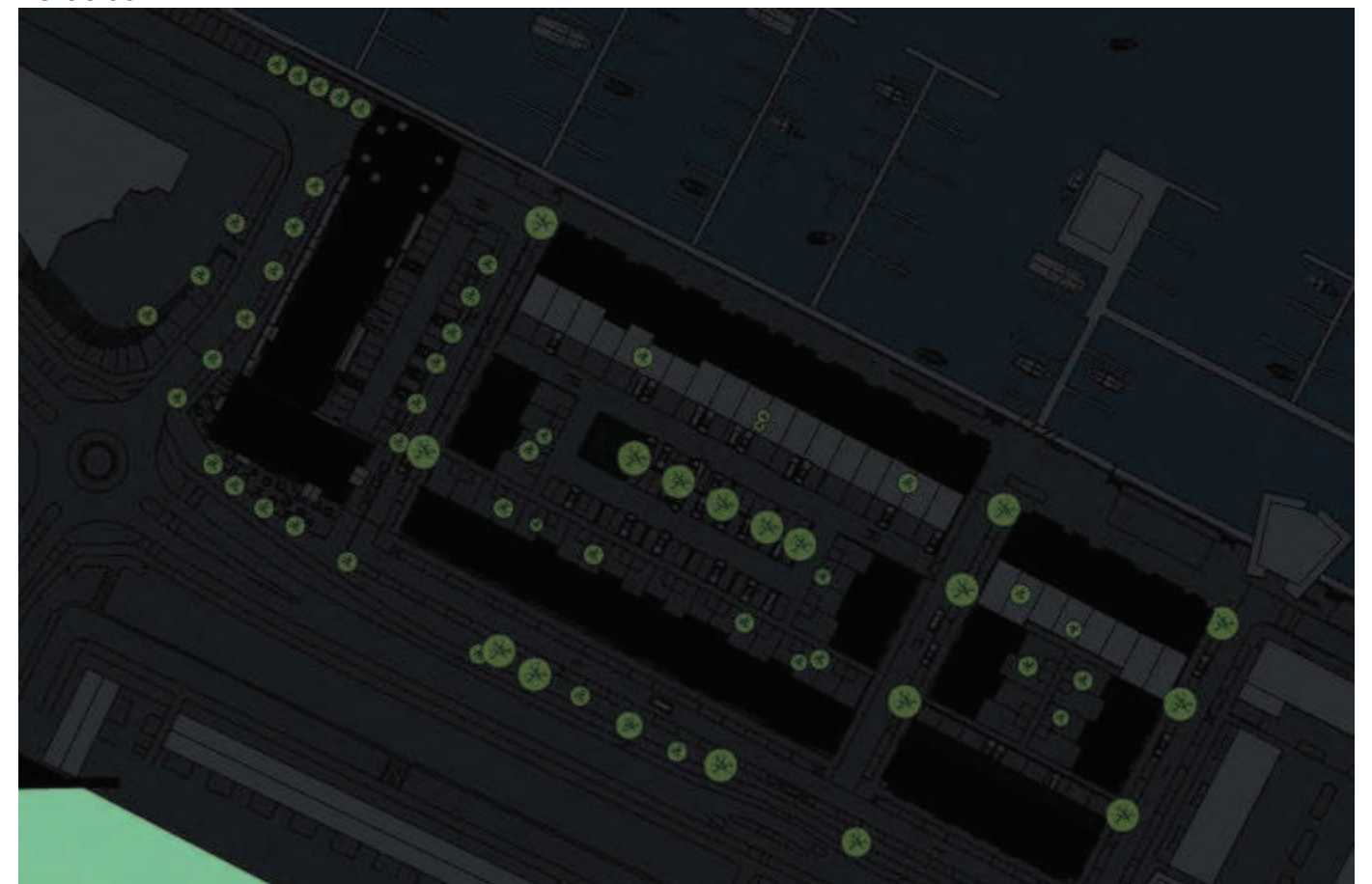

12:00 uur

21 December

16:00 uur

19:00 uur

Bijlage 2 (toelichting):

**RAAP-RAPPORT 2517, Plangebied Haven fase 3b
archeologisch vooronderzoek: een karterend
proefsleuvenonderzoek**

RAAP-RAPPORT 2517

Plangebied Haven fase 3b

Gemeente Katwijk
archeologisch vooronderzoek: een karterend
proefsleuvenonderzoek

Archeologisch Adviesbureau

C
U
L
T
U
U
R
H
I
S
T
O
R
I
E

8500 voor Chr.

3750 voor Chr.

2200 voor Chr.

700 voor Chr.

150 na Chr.

320 na Chr.

250 na Chr.

1650 na Chr.

RAAP-RAPPORT 2517

Plangebied Haven fase 3b

Gemeente Katwijk

**Archeologisch vooronderzoek: een waarderend
proefsleuvenonderzoek**

drs. K. Leijnse

Archeologisch Adviesbureau

Colofon

Opdrachtgever: gemeente Katwijk

Titel: Plangebied Haven fase 3b, gemeente Katwijk; archeologisch vooronderzoek:
een karterend proefsleuvenonderzoek

Status: eindversie

Datum: 24 februari 2011

Auteur: drs. K. Leijnse

Projectcode: KAHD3

Bestandsnaam: RA2517_KAHD3.indd

Projectleider: drs. K. Leijnse

Projectmedewerkers: N. Conradi MA, F. van der Wal, & T. Garretsen

ARCHIS-vondstmeldingsnummer: 419169

ARCHIS-waarnemingsnummer: nog niet verleend

ARCHIS-onderzoeksmeldingsnummer: 49648

Bewaarplaats documentatie: RAAP West-Nederland

Autorisatie: drs. B. Jansen

Bevoegd gezag: gemeente Katwijk

ISSN: 0925-6369

RAAP Archeologisch Adviesbureau B.V.

Leeuwendeldseweg 5b

1382 LV Weesp

Postbus 5069

1380 GB Weesp

telefoon: 0294-491 500

telefax: 0294-491 519

E-mail: raap@raap.nl

© RAAP Archeologisch Adviesbureau B.V., 2012

RAAP Archeologisch Adviesbureau B.V. aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit het gebruik van de resultaten van dit onderzoek of de toepassing van de adviezen.

Samenvatting

Inleiding

In opdracht van de gemeente Katwijk heeft RAAP Archeologisch Adviesbureau half december 2011 een inventariserend veldonderzoek (waarderende en karterende fase) in de vorm van proefsleuven uitgevoerd in verband met geplande bouwwerkzaamheden in de gemeente Katwijk. Het plangebied ligt in het noordwesten van Katwijk, direct aan de Rijn.

Doel van het onderzoek

Het waarderend onderzoek in de vorm van proefsleuven werd aanbevolen naar aanleiding van de resultaten van het vooronderzoek, met als doel te bepalen wat de aard, omvang, datering, kwaliteit en diepteligging van de (mogelijk) aanwezige archeologische grondsporen/resten is.

Reeds bekende gegevens

Het plangebied ligt in Katwijk aan zee in het mondingsgebied van de Oude Rijn. De afzettingen van de Oude Rijn zijn hier afgedekt door duinzand. Ten zuiden van het plangebied bevinden zich strandwallen en strandvlakten afgedekt met jonge duinen. Uit de omgeving van het plangebied zijn overblijfselen van een grafveld uit de Vroege Middeleeuwen bekend en nederzettingssporen uit de Romeinse tijd.

Tijdens het karterend booronderzoek in 2006 zijn in het plangebied geen aanwijzingen voor graven uit de Vroege Middeleeuwen of bewoningssporen uit de Romeinse tijd aangetroffen. Aangezien graven door middel van booronderzoek slecht te traceren zijn, is aanbevolen het zuidoostelijke deel van het plangebied door middel van een proefsleuvenonderzoek nader te onderzoeken op het voorkomen van archeologische resten.

In november 2011 is in het plangebied het graven van vier putten ten behoeve van een sanering archeologisch begeleid door IDDS Archeologie. Hierbij zijn tegen de verwachting in archeologische resten uit de Romeinse tijd aangetroffen. Er werden voornamelijk tufsteen en dakpannen aangetroffen, waaronder een poer van tufsteen. De vondsten wijzen op de aanwezigheid van Romeinse steenbouw. Op basis hiervan heeft het bevoegd gezag besloten dat het gehele plangebied door middel van proefsleuven onderzocht diende te worden.

Resultaten

Tijdens het proefsleuvenonderzoek zijn archeologische resten uit de Romeinse tijd en Middeleeuwen aangetroffen.

Romeinse tijd

In de top van de Oude Rijnafzettingen is een laklaag aangetroffen. In de putten 2, 3 en 4 is deze laklaag sterk humeus met houtskoolspikkels; in de laklaag zijn vondsten uit de Romeinse tijd gedaan. De laag is geïnterpreteerd als een cultuurlaag. Het vondstmateriaal bestaat voornamelijk uit dakpannen en stukken tufsteen; ook zijn enkele scherven keramiek aangetroffen.

Toen de resultaten van het proefsleuvenonderzoek en de sanering werden samengevoegd, viel op dat vrijwel alleen bouw materiaal en geen vaatwerk of ander nederzettingsafval is aangetroffen. Samen met het beperkte aantal sporen maakt dit de kans erg klein dat een Romeinse nederzetting in het plangebied ligt. De tijdens de sanering aangetroffen poer en de overige fragmenten bouw materiaal doen vermoeden dat in het plangebied in de Romeinse tijd een geïsoleerd gebouw(tje) heeft gestaan met een stenen fundering en een pannendak. Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan een wachthuisje/-toren langs de Rijn. Het kan echter ook niet worden uitgesloten dat het slechts gaat om een dumplocatie van oud bouw materiaal.

Middeleeuwen

Onder de bouwvoor en verstoorde bovengrond is in alle putten een akkerlaag aangetroffen. Deze dateert vermoedelijk uit de Middeleeuwen. Onder deze laag zijn enkele greppels aangetroffen; deze sporen hangen waarschijnlijk samen met verkaveling en dateren uit de Middeleeuwen, waarbij een datering in de Vroege Middeleeuwen niet uitgesloten kan worden. Gezien het zeer beperkte aantal vondsten en het ontbreken van paal- of afvalkuilen, is het niet waarschijnlijk dat in (de directe omgeving van) het plangebied een nederzetting uit deze periode heeft gelegen.

Waardering

Op basis van het proefsleuvenonderzoek wordt de vindplaats uit de Romeinse tijd als behoudenswaardig aangemerkt. De aanwezigheid van steenbouw met mogelijk een militair karakter maakt dat sprake is van een zeer zeldzame vindplaats, die dus aanvullende informatie over de Romeinse tijd op zou kunnen leveren.

De vindplaats uit de Middeleeuwen betreft een akkerlaag met enkele verspreide sporen. Dergelijke complexen worden regelmatig aangetroffen en zijn al vaak onderzocht. De vindplaats is als zodanig niet behoudenswaardig.

Aanbevelingen

Uit de resultaten van onderhavig onderzoek blijkt dat bij de bestaande planvorming archeologische resten verstoord zullen worden in het centrale deel van het plangebied. Indien plaanpassing niet mogelijk is, wordt aanbevolen (in de desbetreffende zone) een archeologische opgraving uit te laten voeren. Dit onderzoek heeft als doel het volledig opgraven, bergen en documenteren van archeologische vindplaatsen (behoud *ex situ*).

Inhoud

Samenvatting	4
1 Inleiding	7
1.1 Administratieve gegevens	7
1.2 Aanleiding en doelstelling	8
1.3 Randvoorwaarden	8
2 Voorgaand onderzoek	10
3 Doel van het onderzoek	11
4 Methoden	12
5 Resultaten	15
5.1 Fysisch geografisch onderzoek	15
5.2 Archeologie	17
6 Conclusies en aanbevelingen	23
6.1 Conclusies	23
6.2 Selectieadvies	26
6.3 Aanbevelingen	26
Literatuur	27
Gebruikte afkortingen	27
Verklarende woordenlijst	28
Overzicht van figuren, tabellen en (losse kaart-)bijlagen	29
Bijlage 1: Sporenlijst	30
Bijlage 2: Vondstenlijst	32
Bijlage 3: Profielkolommen	33

1 Inleiding

1.1 Administratieve gegevens

Locatie: plangebied Haven fase 3b (figuur 1)

Provincie: Zuid-Holland

Gemeente: Katwijk

Plaats: Katwijk

Toponiem: Haven 3b

Oppervlakte plangebied: 1,6 ha

Topografische kaart Nederland, schaal 1:25.000: 30E

Centrumcoördinaten (X/Y): 88.320/468.850

Bevoegde overheid: gemeente Katwijk

Figuur 1. Ligging van het plangebied/onderzoeksgebied (gearceerd) met ARCHIS-waarnemingen (rood) en AMK-terreinen (blauw) op de IKAW; inzet: ligging in Nederland (ster).

Onderzoekskader: verzoek vrijstellingsprocedure ex artikel 19, lid 1 van de Wet op de Ruimtelijke Ordening

Datum veldonderzoek: 12 t/m 15-12-2012

Beheer en plaats vondsten en documentatie: archief RAAP-West. De vondsten en documentatie zullen worden overgedragen aan het Provinciaal Depot voor Bodemvondsten van de provincie Zuid-Holland.

ARCHIS-vondstmeldingsnummer: 419169

1.2 Aanleiding en doelstelling

De gemeente Katwijk is voornemens woningbouw te realiseren op de locatie Haven fase 3b te Katwijk. In het kader van de Archeologische Monumenten Zorg is conform het door de bevoegde overheid goedgekeurde Programma van Eisen (PvE; Leijnse, 2011) een inventariserend veldonderzoek (waarderende fase) door middel van proefsleuven uitgevoerd. Het doel van dit onderzoek was het toetsen en aanvullen van de gespecificeerde archeologische verwachting met betrekking tot het onderzochte plangebied, waarbij de waardering (fysieke en inhoudelijke kwaliteit) van eventuele vindplaatsen voorop stond.

1.3 Randvoorwaarden

Het onderzoek is uitgevoerd volgens de normen van de archeologische beroepsgroep (zie artikel 24 van het Besluit archeologische monumentenzorg). De Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie (KNA, versie 3.2), beheerd door de Stichting Infrastructuur Kwaliteitsborging Bodembeheer (SIKB; www.sikb.nl), geldt in de praktijk als richtlijn. RAAP beschikt over een opgravingsvergunning, verleend door de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. Voorafgaand aan de uitvoering van het proefsleuvenonderzoek is, conform de KNA, een PvE opgesteld (Leijnse, 2011). Dit PvE diende als leidraad voor het onderzoek. Voor de in dit rapport genoemde geologische en archeologische perioden wordt verwezen naar tabel 1. Tevens is achter in dit rapport een lijst met gebruikte afkortingen opgenomen.

RAAP-RAPPORT 2517

Plangebied Haven fase 3b, gemeente Katwijk

Archeologisch vooronderzoek: een karterend proefsleuvenonderzoek

Geologische perioden				Archeologische perioden									
Tijdvak	Chronozone			Datering	Tijdperk			Datering					
Holoceen	Laat Subatlanticum			1150 na Chr. 0 450 voor Chr.	Nieuwste tijd (=Nieuwe tijd C)			1795					
					Nieuwe tijd		B	1650					
	Middeleeuwen		A				1500						
			Laat		1250								
			Vol		1050								
			Vroeg		Ottoons	900							
					Karolingisch	725							
					Merovingisch laat	525							
	Merovingisch vroeg	450											
	Subboreaal				Romeinse tijd		Laat		270				
Midden				70 na Chr.									
Vroeg				15 voor Chr.									
Atlanticum			IJzertijd		Laat		250						
					Midden		500						
					Vroeg		800						
			Bronstijd		Laat		1100						
					Midden		1800						
Vroeg		2000											
Boreaal			Neolithicum (Nieuwe Steentijd)		Laat		2850						
					Midden		4200						
					Vroeg		4900/5300						
Preboreaal			Mesolithicum (Midden Steentijd)		Laat		6450						
					Midden		8640						
					Vroeg		9700						
Pleistoceen	Weichselien	Laat Glaciaal	Late Dryas	11.050	Prehistorie	Paleolithicum (Oude Steentijd)	Laat	12.500					
			Allerød	11.500									
			Vroege Dryas	12.000									
			Bølling	12.500									
			Vroegste Dryas	13.500									
		Pleniglaciaal	Laat					Jong B	16.000				
				Midden						Jong A	35.000		
			Vroeg	Denekamp			30.500					Midden	250.000
				Hengelo			60.000						
		Vroeg Glaciaal					Oud						
			Moershoofd	71.000									
			Odderade										
			Brørup										
		Eemien					114.000						
		Saalien II					126.000						
		Oostermeer					236.000						
	Saalien I			241.000									
	Belvédère/Holsteinien			322.000									
	Glaciaal x			336.000									
	Holsteinien			384.000									
	Elsterien			416.000									
				463.000									

Tabel 1. Geologische en archeologische tijdschaal.

2 Voorgaand onderzoek

Het plangebied ligt in Katwijk aan zee in het mondingsgebied van de Oude Rijn. De afzettingen van de Oude Rijn zijn hier afgedekt door duinzand. Ten zuiden van het plangebied bevinden zich strandwallen en strandvlakten afgedekt met jonge duinen.

Circa 70 m ten zuidoosten van het plangebied zijn in het begin van de 20e eeuw overblijfselen van een grafveld uit de Vroege Middeleeuwen aangetroffen (figuur 1: ARCHIS-waarnemingsnummer 23990). Uit de opgravingen door onder meer Holwerda blijkt dat sprake is van een door duinzand afgedekte kleilaag. De vroeg-middeleeuwse graven zijn aangelegd in deze klei. Het vermoeden bestaat dat het om een opgeworpen heuvel gaat. Onder de kleilaag zijn waarschijnlijk afzettingen van de Oude Rijn aangetroffen met daarin archeologische resten uit de Romeinse tijd. In 1982 zijn circa 1 km ten noordwesten van het plangebied grote hoeveelheden Romeinse sporen en vondsten aangetroffen bij bouwwerkzaamheden ten behoeve van de uitwateringssluuis van de Rijn. De resten dateren uit de 2e en 3e eeuw en lijken samen te hangen met het kampdorp (*vicus*) rondom het (in zee) verdwenen *castellum Lugdunum Batavorum*. Vermoed wordt dat de *vicus* zich vanaf het *castellum*, langs de *limesweg* aan de zuidzijde van de Rijn, uitstreckte in zuidoostelijke richting (Bloemers & De Weerd, 1982). Bij dit onderzoek werd tevens een akkerlaag aangetroffen die in de Vroege Middeleeuwen gedateerd is.

Tijdens het karterend booronderzoek (Schiltmans, 2006) zijn in het plangebied geen resten van het kleilichaam of het vroeg-middeleeuwse grafveld aangetroffen. Aanwijzingen voor bewoningssporen uit de Romeinse tijd zijn tijdens dit onderzoek ook niet aangetroffen. Hoewel er geen aanwijzingen voor de aanwezigheid van archeologische resten zijn aangetroffen, is aanbevolen het zuidoostelijke deel van het plangebied door middel van een proefsleuvenonderzoek nader te onderzoeken op het voorkomen van archeologische resten. De reden hiervoor is dat op basis van het uitgevoerde karterend booronderzoek niet uitgesloten kan worden dat overblijfselen van het grafveld in dit deel van het plangebied aanwezig zijn. Het bevoegd gezag (gemeente Katwijk) heeft dit advies overgenomen.

In november 2011 is in het plangebied het graven van vier putten ten behoeve van een sanering archeologisch begeleid door IDDS Archeologie (zie figuur 2). Hierbij zijn archeologische resten uit de Romeinse tijd aangetroffen bestaande uit een vondstlaag in de top van de Rijnafzettingen en hieronder gelegen grondsporen. Er werden voornamelijk tufsteen en dakpannen aangetroffen, waaronder een poer van tufsteen. De vondsten wijzen op de aanwezigheid van Romeinse steenbouw. Door de ligging nabij de loop van de Oude Rijn moet rekening worden gehouden met de aanwezigheid van een kade, brug of haven (Van den Bos, 2011).

Op basis hiervan heeft het bevoegd gezag besloten dat het gehele plangebied door middel van proefsleuven onderzocht diende te worden.

3 Doel van het onderzoek

Het waarderend onderzoek in de vorm van proefsleuven werd aanbevolen naar aanleiding van de resultaten van het vooronderzoek, met als doel te bepalen wat de aard, omvang, datering, kwaliteit en diepteligging van de mogelijk aanwezige en aanwezige archeologische grondsporen/resten is. De resultaten van het proefsleuvenonderzoek zijn bepalend voor de vraag hoe verder met deze archeologische waarden dient te worden omgegaan. Indien de vindplaatsen behoudenswaardig blijken te zijn, zal moeten worden beoordeeld of deze bij de inrichting van het terrein kunnen worden ingepast. Indien een dergelijke conserverende inrichting niet mogelijk is, dan komen de vindplaatsen mogelijk voor een opgraving in aanmerking. In het PvE (Leijnse, 2011) zijn hiervoor specifieke onderzoeksvragen geformuleerd die door middel van het proefsleuvenonderzoek beantwoord dienen te worden.

Algemene vragen:

1. Zijn in het plangebied archeologische waarden aanwezig die (mogelijk) bedreigd worden door de geplande inrichting (de maximale diepte van de ingrepen is nog niet bekend)?
2. In welke mate is het onderzoeksgebied, en dan met name de delen die tijdens het booronderzoek niet konden worden onderzocht, verstoord?
3. Hoe ziet de geologische/bodemkundige opbouw van het plangebied eruit?
4. Is in het plangebied vervolgonderzoek noodzakelijk en welke methoden zouden hierbij kunnen worden ingezet?
5. Op welke manier dient bij eventuele graafwerkzaamheden met archeologische waarden te worden omgegaan?

Specifieke vragen indien vindplaatsen/archeologische resten worden aangetroffen:

6. Wat is de horizontale begrenzing, de ligging en de omvang van de vindplaats/de archeologische resten?
7. Zijn er aanwijzingen voor de aanwezigheid van (resten van) een opgeworpen grafheuvel?
8. Zijn er aanwijzingen voor de aanwezigheid van Romeinse steenbouw?
9. Zijn er aanwijzingen voor kadewerken, beschoeiing of mogelijk een brug?
10. Wat is de diepteligging, de dikte en de stratigrafische positie van de archeologische laag waarin de archeologische indicatoren zijn aangetroffen?
11. Hoeveel bewonings-/gebruiksfasen zijn er te onderscheiden? Wat is hun datering?
12. Wat is de aard, datering en conserveringstoestand van de archeologische laag?
13. Wat is de aard, datering en conserveringstoestand van eventuele grondsporen?
14. Welke materiaalcategorieën zijn aanwezig, wat is de vondstdichtheid en hoe is de conserveringstoestand?
15. Is sprake van (een) behoudenswaardige vindplaats(en)?

4 Methoden

Plaatsing, aantal en afmetingen

Door de aanwezigheid van kabels en leidingen en bestaande bebouwing konden niet alle proefsleuven conform PvE (Leijnse, 2011) worden aangelegd (figuur 2). De proefsleuven zijn zoveel mogelijk verspreid door het plangebied aangelegd. In totaal zijn zes proefsleuven aangelegd, met een lengte variërend van 15 tot 40 m en een breedte van 4 m. Sleuf 2 is geheel verplaatst omdat ter plaatse van de geplande ligging nog bebouwing aanwezig was. Bij het aanleggen van de sleuf bleek sprake te zijn van ernstige (olie-)vervuiling; hierdoor is alleen de eerste 10 m van sleuf 2 aangelegd. In totaal is 660 m² proefsleufoppervlak aangelegd; dit is een dekkingspercentage van 4,1%. Rondom put 3 zijn vier boringen gezet om de aanwezige cultuurlaag beter te begrenzen.

Opgravingsvlakken en profielen

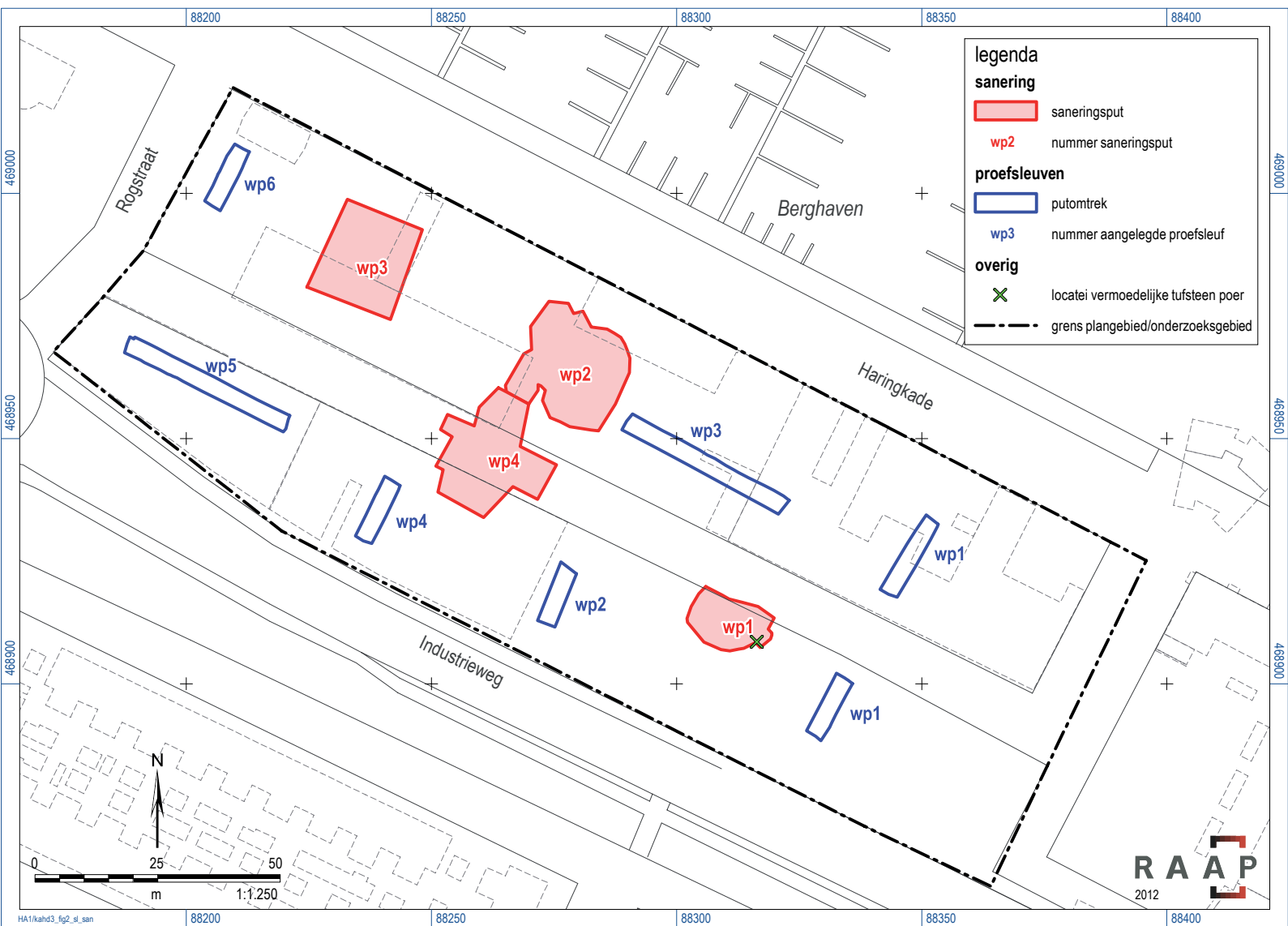
In alle proefsleuven zijn met een graafmachine op rupsbanden en met een gladde bak twee opgravingsvlakken aangelegd. Het eerste vlak is aangelegd in de top van het schone duinzand of, waar deze laag ontbrak, bovenin de afzettingen van de Rijn. Het tweede vlak bevindt zich bovenin de Rijnaafzettingen. In alle proefsleuven is nog een controlevlak dieper in de Rijnaafzettingen aangelegd om te controleren of hier op een dieper niveau nog sporen aanwezig waren. De maximale diepte van de sleuven bedroeg van circa 1,5 tot 1,7 m -Mv (0,5 tot 0,7 m -NAP). De vlaktekeningen zijn digitaal vervaardigd met behulp van een Robotic Total Station (RTS). Dit omvat het digitaal inmeten van sporen, spoornummers, vondsten, kolomprofielen, coupelijnen, vlakhoogten (ingemeten in één raai centraal in de put) en maaiveldhoogten. Als basis hiervoor is gebruik gemaakt van een lokaal meetsysteem dat door RAAP door middel van een GPS (grondslagpunten met Z-waarden, ingemeten in het Rijksdriehoeksnet) is uitgezet. De hoogte van de aangelegde vlakken is ingemeten ten opzichte van NAP.

De antropogene sporen in een reeks genummerd vanaf nummer 1. Voor de natuurlijke gelaagdheid zijn spoornummers vanaf 1000 gereserveerd waarbij het eerste cijfer correspondeert met het putnummer. De beschrijving en interpretatie van sporen en lagen is opgenomen in de RAAP-database.

In de proefsleuven zijn om de 10 m kolomprofielen beschreven in het RAAP boorbeschrijvings-systeem (Deborah), geïnterpreteerd en ingemeten (met X-, Y- en Z-coördinaat). De nummering van de kolomprofielen gebeurde als volgt: het eerste cijfer duidt de put aan, het tweede cijfer de zijde (1= noord, 2= oost, 3= zuid, 4= west) en het laatste cijfer het volgnummer.

Afwerking en behandeling van sporen en vondsten

De grondsporen zijn digitaal ingemeten en beschreven in een database. Bij de aanleg van het opgravingsvlak zijn de verschillende bodemlagen onderzocht op vondsten, ook met behulp van een metaaldetector. De sporen zijn gecoupeerd, in profiel getekend op schaal 1:20 en, indien relevant, gefotografeerd en afgewerkt. Met name onduidelijke sporen in het vlak zijn gecoupeerd. Greppels

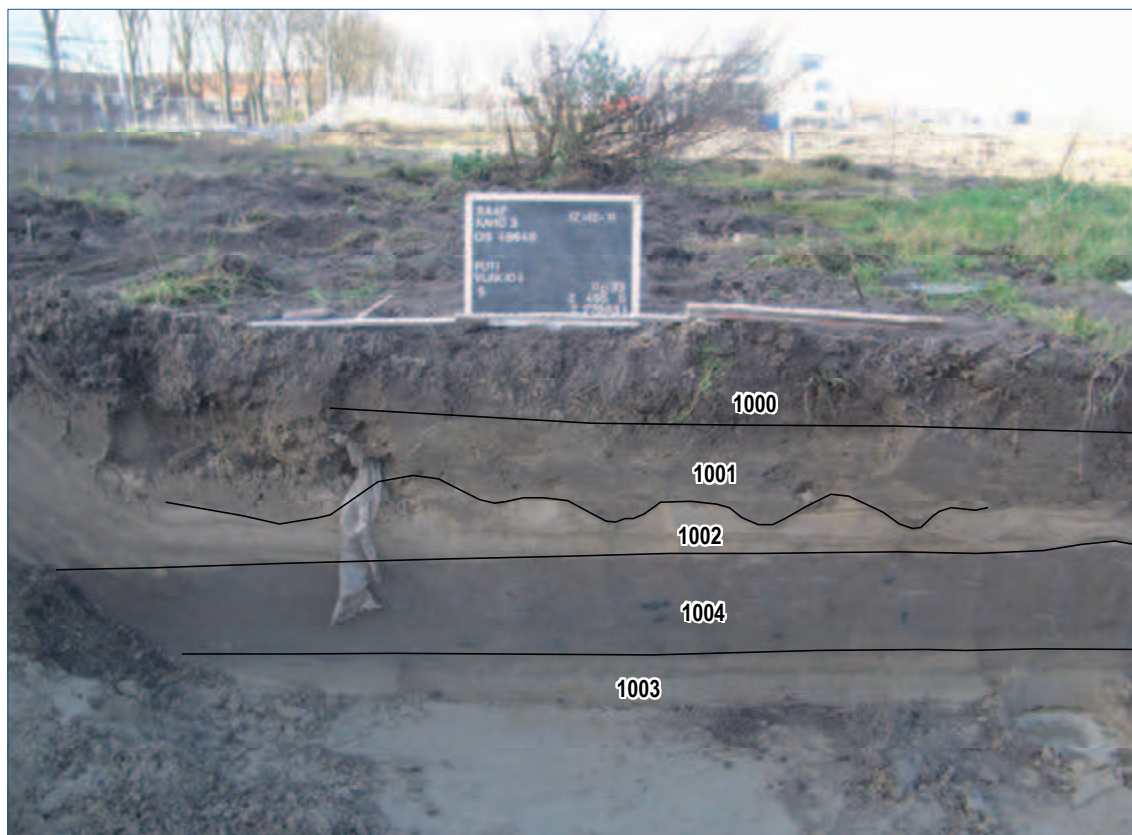

Figuur 2. Locatie aangelegde proefsleuven en saneringsputten.

en sporen tegen de putwand zijn gecoupeerd tegen de putwand, waardoor de stratigrafische positie vastgelegd kon worden. Vondsten zijn verzameld per spoor (en vulling) waarbij per materiaalgroep een afzonderlijk vondstnummer is toegekend. Alle vondsten zijn na afloop van het veldwerk gewassen, gedroogd, geteld, gewogen en ingevoerd in de database.

Bemonstering

In totaal zijn drie monsters genomen: monster 1 uit S3006, monster 2 uit S7 en monster 3 uit S5009.

Figuur 3. Representatief bodemprofiel: zuidelijke profiel put 1.

5 Resultaten

5.1 Fysisch geografisch onderzoek

Geo(morfo)logie en bodem

Het plangebied ligt in het mondingsgebied van de Oude Rijn en bestaat geologisch gezien uit door duinzand afgedekte afzettingen van de Oude Rijn (Van Heeringen, 1992). In eerste instantie lag het plangebied nog in open zee of in een waddenmilieu, maar vanaf circa 2500 voor Chr. kwamen delen van het achterland boven gemiddeld hoog water te liggen (kweldermilieu). Vanaf dat moment ontstonden vermoedelijk ook enkele min of meer stabiele geulen. De kwelders ontwikkelden zich steeds verder in de richting van de kust, min of meer gelijkopgaand met de kustuitbreiding. Rond 2000 voor Chr. vormde zich voor de huidige kustlijn een strandwal waardoor de mariene invloed sterk afnam (Pruissers & De Gans, 1988). Tot aan het begin van de jaartelling zijn in het mondingsgebied van de Oude Rijn meerdere geulen actief geweest. In hoeverre deze zich verlegd hebben, is niet bekend. De afzettingen van de Oude Rijn zijn vervolgens overstoven met duinzand. Wanneer dit heeft plaatsgevonden, is niet geheel duidelijk, maar op basis van archeologisch onderzoek in de omgeving van het plangebied wordt geconcludeerd dat zeker vanaf het begin van de jaartelling het kweldergebied is overstoven met duinzand (Schute & Jansen, 2006). Deze overstuiving vond plaats vanuit het zuidwesten en zal zich geleidelijk in noordoostelijke richting hebben doorgezet. Pas rond 1300 raakte de Rijnmonding definitief gesloten en vanaf dat moment zal de overstuiving van het laatste deel van de Oude Rijndelta pas plaats hebben gevonden. Uit het aangetroffen Romeinse vondstmateriaal in de top van de Oude Rijnafzettingen kan worden opgemaakt dat de overstuiving in het plangebied op zijn vroegst aan het eind van de 2e eeuw heeft plaatsgevonden.

De bodem in het plangebied staat vanwege de ligging binnen de bebouwde kom van Katwijk als 'niet gekarteerd' weergegeven op de bodemkaart (Stiboka, 1982). Op basis van bodemkundige gegevens uit de omgeving bestaat het vermoeden dat de bodem in het plangebied bestaat uit kalkhoudende vlakvaaggronden: matig fijn zand met grondwatertrap VI (Stiboka, 1982: code Zn50A) of uit kalkhoudende duinvaaggronden; fijn zand met grondwatertrap VII (code Zd20A). Deze gronden komen veelvuldig voor in het duingebied tussen Den Haag en Noordwijk.

Profielkolommen proefsleuvenonderzoek

Tijdens het proefsleuvenonderzoek is in alle putten om de 10 m een profielkolom beschreven. In totaal zijn veertien kolommen gedocumenteerd. Van boven naar beneden zijn de volgende lagen waargenomen (figuren 3 en 4; zie bijlage 3 en kaartbijlage 1): de bovenste 40 cm bestaat uit matig fijn, bruingrijs zand. In dit pakket zijn recent puin en afval aangetroffen. Het betreft de bouwvoor en een hieronder gelegen, recent omgezette laag (S3000/S3001). In enkele profielen bevindt zich hieronder een laag schoon duinzand met enkele zeer dunne vegetatiebandjes, maar deze laag is niet overal aanwezig (S3002). Op een diepte variërend van 40 tot 70 cm -Mv (0,6 tot 0,3 m +NAP)

RAAP-RAPPORT 2517

Plangebied Haven fase 3b, gemeente Katwijk

Archeologisch vooronderzoek: een karterend proefsleuvenonderzoek

Figuur 4. Representatief bodemprofiel: oostelijke profiel put 6.

is een donkerbruingrijze, matig humeuze zandlaag met spikkels puin, houtskool en een enkele scherf keramiek waargenomen. Deze laag is geïnterpreteerd als een oude akkerlaag (S3004). De dikte varieert van 25 tot 40 cm. De ouderdom van deze akkerlaag is onduidelijk, maar aangezien het duinzand vermoedelijk na de 2e eeuw is afgezet, ligt een datering in de Middeleeuwen voor de hand. De vondst van een scherf Pingsdorp uit de 11e of het begin van de 12e eeuw in het pakket ondersteunt dit.

Onder de oude akkerlaag bevindt zich een dunne laag lichtgeelgrijs, matig fijn zand. Deze laag is geïnterpreteerd als schoon duinzand (S3003). Onder het duinzand ligt vanaf 70-100 cm -Mv (0,0 tot 0,3 m -NAP) een pakket lichtgrijs, zwak siltig zand met veel dunne kleilagen (S3005). Dit pakket is ongeveer 10 cm dik. Het betreft vermoedelijk een overstromingspakket. Van den Bos (2011) koppelt dit pakket aan de St. Thomasvloed uit 1163, waarbij de monding van de Rijn bij Katwijk geheel werd afgesloten en de gebieden langs de Rijn tot ver in Holland onder water kwamen te staan. In dat geval dateert de erboven gelegen akkerlaag van na dit jaar. Spoor 3005 kan echter niet met zekerheid aan deze stormvloed worden gekoppeld. Het is bekend dat er in de loop van de Middeleeuwen verschillende stormvloeden zijn geweest waarbij delen van West-Nederland onder water kwamen te staan. Dit pakket kan dus ook al veel eerder dan in 1163 zijn afgezet.

Vanaf 80-120 cm -Mv (0,2 m +NAP tot 0,2 m -NAP) is een blauwgrijze tot donkerblauwgrijze, matig siltige, humeuze klei waargenomen. De laag heeft een dikte van circa 10 cm. Het betreft een laklaag in de top van de Oude Rijnafzettingen (S3006). In de putten 3 en 4 zijn in deze laag archeologische vondsten in de vorm van bouw materiaal en enkele scherven uit de Romeinse tijd aangetroffen.

Hieronder bevindt zich een laag lichtbruingrijze, sterk siltige klei met veel ijzerconcreties. In deze laag bevinden zich nog enkele spikkels puin (S3007). Vanaf een diepte variërend van 100 tot 130 cm -Mv (0,0 tot 0,3 m -NAP) is een pakket grijze, sterk zandige of siltige klei met meer of minder zandlagen aangetroffen. Het betreft vermoedelijk estuariene afzettingen van de Oude Rijn (S3008-S3010). Enkele van de zandlagen zijn grofzandig met schelpmateriaal en hangen vermoedelijk samen met stormvloeden waarbij vanuit zee stroomopwaarts materiaal werd afgezet.

Hieronder bevindt zich vanaf circa 1,5 m -Mv (0,5 -NAP) een laag (blauw)grijs zwak siltig zand met plantenresten. Dit pakket is geïnterpreteerd als afzettingen van de Oude Rijn en mariene afzettingen (S3011/S3012).

5.2 Archeologie

5.2.1 Grondsporen

Tijdens het onderzoek zijn begen archeologisch relevante grondsporen aangetroffen (tabel 2). Deze sporen bestaan uit één paalspoor, één kuil, vijf greppels en ploegsporen (kaartbijlage 1). De sporen zijn aangetroffen onder de akkerlaag in het duinzand of onder de laklaag in de top van de Oude Rijnafzettingen. Hieronder worden de sporen besproken; voor een volledig overzicht wordt verwezen naar de sporenlijst (bijlage 1).

interpretatie	aantal
greppel	5
kuil	1
paalkuil	1
ploeg-/graafsporen	2
cultuurlaag	9
natuurlijke laag	44
totaal	62

Tabel 2. Sporenaantal per interpretatie.

Paalkuilen

Tijdens het onderzoek is een klein vierkant spoor aangetroffen dat is geïnterpreteerd als een paalkuil (S1). Op basis van de stratigrafie, de vorm en de duidelijke begrenzing dient het spoor in de Nieuwe tijd gedateerd te worden.

Greppels

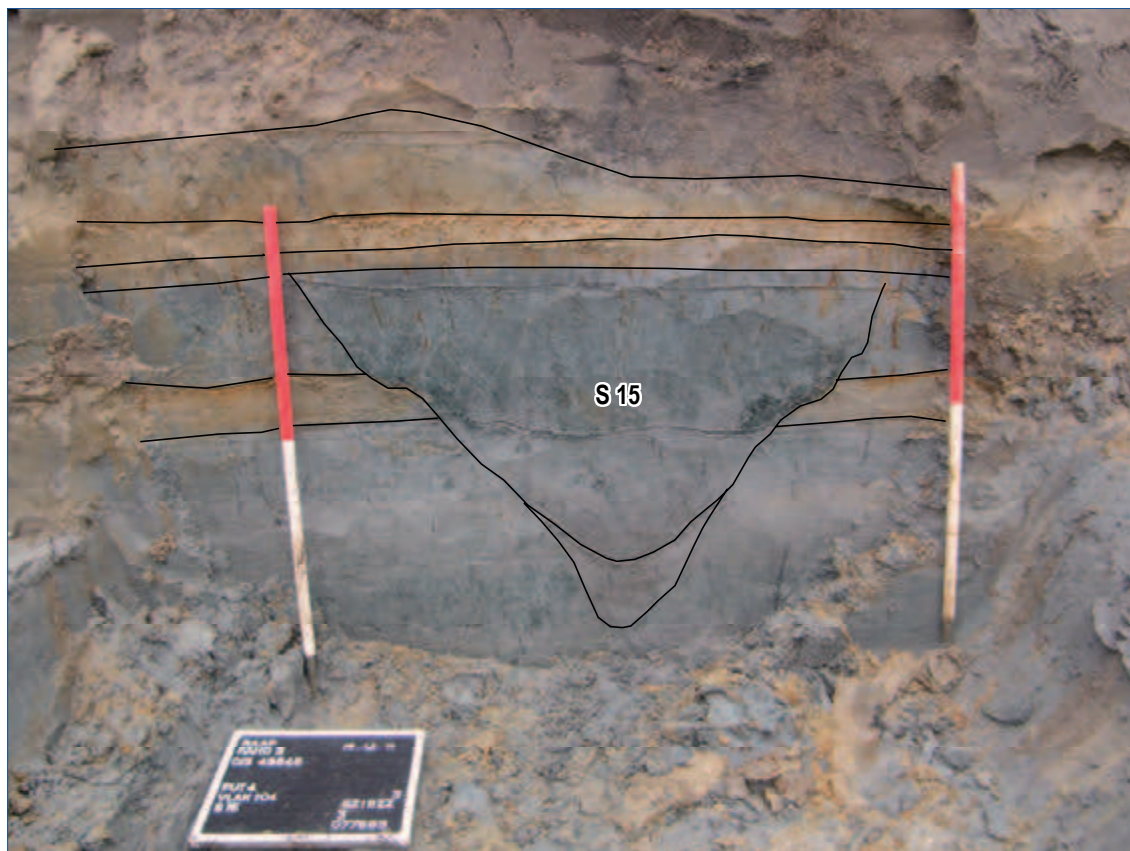
Tijdens het onderzoek zijn vijf lineaire sporen aangetroffen die geïnterpreteerd zijn als greppels. In de greppels is helaas geen dateerbaar vondstmateriaal aangetroffen. Drie van de greppels zijn op basis van stratigrafie (ze bevinden zich direct onder de akkerlaag) in de Late Middeleeuwen of Nieuwe tijd gedateerd (S2, S13 en S14). Alle greppels zijn noordwest-zuidoost georiënteerd. Eén greppel is ingegraven door de akkerlaag en dateert op basis hiervan in de Nieuwe tijd C (S3). In put 4 is een oost-west georiënteerde greppel (S15) aangetroffen die direct onder de Romeinse laklaag hangt. De greppel is in het vlak ongeveer 1 m breed en loopt naar onderen smal toe (figuur 5). Mogelijk betreft het een spitsgracht. Op basis van de stratigrafie dient deze greppel in de Romeinse tijd gedateerd te worden.

Kuilen

Tijdens het onderzoek is op het tweede vlak in put 1 een groot vierkant spoor aangetroffen. Het spoor is geïnterpreteerd als een kuil. De kuil is in profiel komvormig en heeft vanaf vlak een diepte van 35 cm. Aangezien er geen vondsten in zijn gedaan, is de datering lastig. Doordat de bovengrond in dit deel van put 1 tot vrij diep verstoord was, was niet te zien vanaf welk niveau dit spoor is ingegraven. Gezien het feit dat de kuil de ploegsporen doorsnijdt die met de akkerlaag samenhangen, is een datering vanaf de Late Middeleeuwen aannemelijk. De scherpe begrenzing van het spoor doet echter een datering in de Nieuwe tijd vermoeden.

Ploegsporen

In het noordelijke deel van put 1 zijn op het tweede vlak enkele zuidwest-noordoost georiënteerde smalle sporen aangetroffen die zijn geïnterpreteerd als ploegsporen. De sporen tekenen zich af in het schone duinzand, vermoedelijk direct onder het niveau van de akkerlaag. Opgemerkt dient te worden dat de elders waargenomen akkerlaag in dit deel van put 1 door een aantal grote verstoringen niet is waargenomen. De ploegsporen dateren in de Middeleeuwen of Nieuwe tijd.

Figuur 5. Spoor 15 in profiel van put 4

5.2.2 Vondsten

Tijdens het onderzoek zijn in totaal 54 vondsten verzameld. Het betreft keramiek: voornamelijk dakpannen, metaal, bot en natuursteen (tabel 3). De vondsten zijn met name aangetroffen in spoor 3006 in put 3. Dit betreft een cultuurlaag in de top van Oude Rijnafzettingen. Voor een volledig overzicht wordt verwezen naar de vondstenlijst (bijlage 2).

materiaal	aantal	gewicht (g)
keramiek	32	6080
metaal	5	846
bot	7	60
steen algemeen	2	234
tufsteen	8	1334
totaal	54	8554

Tabel 3. Vondstcategorieën met aantal en gewicht.

Keramiek

Buiten het bouw materiaal is de hoeveelheid aangetroffen keramiek beperkt. Het gaat om zeven stuks Romeins en een stuk middeleeuws aardewerk.

Het Romeinse aardewerk bestaat uit kleine fragmenten zonder grote daterende waarde. Desondanks lijkt het merendeel te dateren uit de 2e eeuw. Een klein fragment *Terra Sigillata* in een oost-Gallisch baksel dateert vanaf de vroege 2e eeuw. Een relatief zeldzaam geverfd bord Stuart-13 uitgevoerd in zogenaamde imitatie Pompejaans rood komt voor vanaf de Flavische tijd, maar wordt vooral gangbaar in de tweede helft van de 2e eeuw (Hiddink, 2010: 98-99). Twee fragmenten aardewerk behoren tot de Lowlandware, een recent geïntroduceerde naam voor wat voorheen werd aangeduid als *Terra-Nigra* achtig, Rupeliaans of Waaslands aardewerk. De eerste scherf betreft een dik wandfragment in reducerende Lowlandware I en behoort waarschijnlijk tot een grote voorraadpot van het type Holwerda 140-142. De tweede scherf betreft een randfragment in de oxiderende variant, waarvan niet exact is vast te stellen om welke vorm het gaat. Het is waarschijnlijk een bord. Beide fragmenten zijn niet nader te dateren dan in de periode 70 tot 300 na Chr. Het overige Romeinse aardewerk kan niet nader gedateerd worden dan Romeinse tijd.

Tijdens het onderzoek is slechts één scherf aangetroffen die in de Volle Middeleeuwen gedateerd wordt. Het betreft een randfragment Pingsdorf aardewerk. Op basis van het randtype dateert het vermoedelijk uit de periode 1075-1125 na Chr. De scherf is afkomstig uit de akkerlaag in put 1 (S1004).

In totaal zijn 24 fragmenten bouw materiaal verzameld. Het betreft 21 fragmenten van *tegulae*, een fragment van een *imbrex*, een niet nader te determineren fragment dakpan en een stukje baksteen. Het materiaal is niet nader te dateren dan Romeinse tijd.

Metaal

Tijdens het onderzoek zijn drie voorwerpen van metaal aangetroffen. Het betreft twee spijkers en een niet nader te determineren object. Het materiaal is afkomstig uit spoor 3006 (de Romeinse vondstlaag) of uit de vuile laag hier direct onder (spoor 3007). Op basis hiervan dateert het materiaal uit de Romeinse tijd.

Tufsteen

Er zijn uit spoor 3006 acht fragmenten tufsteen verzameld. Het betreft vrij grote brokken, die geïnterpreteerd zijn als bouw materiaal. Op de fragmenten zijn geen kasporen of bewerking zichtbaar.

Botmateriaal

Het aangetroffen botmateriaal lijkt slachtafval van een groot zoogdier (paard of rund) te zijn. Het materiaal is te gefragmenteerd om het op soort/element te determineren. Op de stukken van vondstnummer 8 zijn snij- en haksporen te zien en sporen van verbranding.

Overig

In spoor 3006 zijn naast het reeds beschreven materiaal ook een stuk mortel en een flinke kiezel (170 gram) van kwartsitische zandsteen aangetroffen.

Monsters

Monster 1 is een monster uit de cultuurlaag in de top van de Oude Rijnafzettingen; dit monster is vooralsnog niet uitgewerkt. Monster 2 betreft een monster uit spoor 5009. Het monster is genomen uit een zeer grofzandige laag binnen het estuariene pakket met als doel de hierbinnen aanwezige schelpen te bestuderen. De in dit pakket aanwezige schelpen zijn zonder uitzondering zoutwatersoorten. Het betreft dus een mariene afzetting. Uit spoor 7, een zwart gespikkelde vlek direct onder de laklaag in put 3, is een houtskoolmonster genomen. Het monster is gezeefd, maar het bleek te gaan om vergaan plantaardig materiaal en niet om houtskool.

5.2.3 De vindplaats(en)

Interpretatie

Tijdens het proefsleuvenonderzoek zijn archeologische resten uit de Romeinse tijd en de Middeleeuwen aangetroffen.

Romeinse tijd

In de top van de Oude Rijnafzettingen is een laklaag aangetroffen. In de putten 2, 3 en 4 is deze laklaag sterk humeus met houtskoolspikkels; hierin zijn vondsten uit de Romeinse tijd aangetroffen. De laag is geïnterpreteerd als een cultuurlaag. Het vondstmateriaal bestaat voornamelijk uit dakpannen en stukken tufsteen; ook zijn enkele scherven keramiek aangetroffen. Op basis van de aangetroffen scherven lijkt het materiaal uit (met name de tweede helft van) de 2e eeuw te dateren. Onder deze cultuurlaag is slechts één spoor aangetroffen. Het betreft een mogelijke spitsgracht in put 4, die vermoedelijk in de Romeinse tijd gedateerd dient te worden.

Als de resultaten van het proefsleuvenonderzoek en de sanering worden samengevoegd, valt op dat vrijwel alleen bouw materiaal en geen vaatwerk of ander nederzettingsafval is aangetroffen. Samen met het beperkte aantal sporen maakt dit de kans erg klein dat een Romeinse nederzetting in het plangebied lag. De tijdens de sanering aangetroffen poer en de overige fragmenten bouw materiaal doen vermoeden dat in het plangebied in de Romeinse tijd een geïsoleerd gebouw(tje) heeft gestaan met een stenen fundering en een pannendak. Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan een wachthuisje/-toren langs de Rijn, mogelijk omsloten met een spitsgracht. Het kan echter ook niet worden uitgesloten dat het slechts gaat om een dumplocatie van oud bouw materiaal.

Middeleeuwen

Onder de bouwvoor en verstoorde bovengrond is in alle putten een akkerlaag aangetroffen. Deze dateert vermoedelijk uit de Middeleeuwen. Onder deze laag zijn enkele greppels aangetroffen, die zijn ingegraven door de afzettingen van het overstromingspakket. De sporen hangen waarschijnlijk samen met verkaveling en dateren uit de Middeleeuwen, waarbij een datering in de Vroege Middeleeuwen niet uitgesloten kan worden. Uit de directe omgeving zijn immers ook sporen uit deze periode bekend. Gezien het zeer beperkte aantal vondsten en het ontbreken van paal- of afvalkuilen is het niet waarschijnlijk dat in (de directe omgeving van) het plangebied een nederzetting uit deze periode heeft gelegen.

Er zijn geen aanwijzingen gevonden voor de aanwezigheid van graven. Ook het vermoedelijk met het Merovingisch grafveld samenhangende (opgebrachte) kleilichaam is niet aangetroffen.

Waardering

Op basis van het proefsleuvenonderzoek wordt de Romeinse vindplaats als behoudenswaardig aangemerkt (tabel 4). De aanwezigheid van steenbouw met mogelijk een militair karakter maakt dat sprake is van een zeer zeldzame vindplaats, die dus aanvullende informatie over de Romeinse tijd op zou kunnen leveren.

Hoewel in delen van het plangebied sprake is van bodemverstoring, is het niveau uit de Romeinse tijd, afgezien van de vervuiling, redelijk onverstoorde. Wel moet rekening worden gehouden met sterke verblauwing van de bodem, waardoor de sporen slecht leesbaar zijn.

Waarde	Criteria	Scores		
		Hoog	Midden	Laag
Beleving	Schoonheid	Wordt niet gescoord		
	Herinneringswaarde	Wordt niet gescoord		
Fysieke Kwaliteit	Gaafheid			1
	Conservering		2	
Inhoudelijke kwaliteit	Zeldzaamheid	3		
	Informatiewaarde	3		
	Ensemblewaarde	3		
	Representativiteit	n.v.t.		

Tabel 4. Waarderingstabel.

De vindplaats uit de Middeleeuwen betreft een akkerlaag met enkele verspreide sporen. Dergelijke complexen worden regelmatig aangetroffen en zijn al vaak onderzocht. De vindplaats is als zodanig niet behoudenswaardig.

6 Conclusies en aanbevelingen

6.1 Conclusies

In deze paragraaf worden de conclusies gegeven in de vorm van antwoorden op de onderzoeksvragen (zie hoofdstuk 3).

Algemene vragen:

1. *Zijn in het plangebied archeologische waarden aanwezig die (mogelijk) bedreigd worden door de geplande inrichting (de maximale diepte van de ingrepen is nog niet bekend)?*

Ja.

2. *In welke mate is het onderzoeksgebied, met name de delen die tijdens het booronderzoek niet konden worden onderzocht, verstoord?*

Met name in het zuidoosten van het plangebied, ter hoogte van sleuf 1, is de bodem sterk verstoord door recente graafwerkzaamheden. De reeds verplaatste sleuf 2 kon niet geheel worden aangelegd door olievervuiling. In sleuf 5 was sprake van een aantal grote verstoringen in de vorm van kuilen met recent afval. In de rest van het plangebied lijkt de bodemopbouw redelijk intact. Wel dient opgemerkt te worden dat door de aanwezigheid van bebouwing sprake is van sterke verblauwing van de kleiafzettingen. Hierdoor zijn de sporen moeilijk leesbaar.

3. *Hoe ziet de geologische/bodemkundige opbouw van het plangebied eruit?*

Onder de bouwvoor en een hieronder gelegen, recent omgezette laag bevindt zich in een aantal sleuven een laag schoon duinzand met enkele zeer dunne vegetatiebandjes. In de delen waar sprake is van diepe verstoring is deze laag niet meer aanwezig. Op een diepte variërend van 40 tot 70 cm -Mv (0,6 tot 0,3 m +NAP) is oude akkerlaag waargenomen die vermoedelijk in de Middeleeuwen gedateerd dient te worden. De dikte van de akkerlaag varieert van 25 tot 40 cm. Onder de oude akkerlaag bevindt zich een dunne laag lichtgeelgrijs, matig fijn zand. Deze laag is geïnterpreteerd als schoon jong duinzand. Onder het duinzand ligt vanaf 70-100 cm -Mv (0,0 tot 0,3 m -NAP) een pakket lichtgrijs, zwak siltig zand met veel dunne kleilagen. Het betreft vermoedelijk een overstromingspakket. Vanaf 80-120 cm -Mv (0,2 M +NAP tot 0,2 m -NAP) is een blauwgrijze tot donkerblauwgrijze, matig siltige, humeuze klei waargenomen. Het betreft een laklaag in de top van de Oude Rijnafzettingen (S3006). In de putten 3 en 4 zijn in deze laag archeologische vondsten in de vorm van bouw materiaal en enkele scherven uit de Romeinse tijd aangetroffen. Hieronder bevindt zich een dunne laag oeverafzettingen op estuariene afzettingen.

4. *Is in het plangebied vervolgonderzoek noodzakelijk en welke methoden zouden hierbij kunnen worden ingezet?*

Er wordt voor het centrale deel van het plangebied vervolgonderzoek in de vorm van een opgraving geadviseerd.

Specifieke vragen indien vindplaatsen/archeologische resten worden aangetroffen:

5. *Wat is de horizontale begrenzing, de ligging en de omvang van de vindplaats/de archeologische resten?*

De akkerlaag (Middeleeuwen) lijkt zich in het gehele plangebied te bevinden en strekt zich vermoedelijk tot buiten het plangebied uit. Ten noordwesten van het plangebied is bij onderzoek in de jaren 80 van de 20e eeuw immers ook een middeleeuwse akkerlaag aangetroffen. De vondsten uit de Romeinse tijd zijn vrijwel zonder uitzondering aangetroffen in een cultuurlaag die samenhangt met een laklaag in de top van de afzettingen van de Oude Rijn. Deze cultuurlaag is in het centrale deel van het plangebied waargenomen.

6. *Zijn er aanwijzingen voor de aanwezigheid van (resten van) een opgeworpen grafheuvel?*

Nee.

7. *Zijn er aanwijzingen voor de aanwezigheid van Romeinse steenbouw?*

Vermoedelijk heeft in (de directe omgeving van) het plangebied een gebouw gestaan met een stenen fundering en een pannendak. Het kan echter niet worden uitgesloten dat het materiaal hier alleen gedumpt is en de steenbouw dus verder weg heeft gestaan, bijvoorbeeld bij het Romeinse *castellum Lugdunum Batavorum*.

8. *Zijn er aanwijzingen voor kadewerken, beschoeiing of mogelijk een brug?*

Nee.

9. *Wat is de diepteligging, de dikte en de stratigrafische positie van de archeologische laag waarin de archeologische indicatoren zijn aangetroffen?*

Op een diepte variërend van 40 tot 70 cm -Mv is een oude akkerlaag aangetroffen die vermoedelijk in de Middeleeuwen gedateerd dient te worden. De dikte van de akkerlaag varieert van 25 tot 40 cm. Hieronder bevinden zich sporen uit de Middeleeuwen. Vanaf 80-120 cm -Mv is een laklaag in de top van de Oude Rijnafzettingen aangetroffen. In de putten 2, 3 en 4 zijn in deze laag archeologische vondsten in de vorm van bouw materiaal en enkele scherven uit de Romeinse tijd aangetroffen. De laag heeft een dikte van circa 10 cm. Onder de laag is één greppel aangetroffen die in de Romeinse tijd gedateerd kan worden.

10. *Hoeveel bewonings-/gebruiksfasen zijn er te onderscheiden? Wat is hun datering?*

Er zijn archeologische resten uit de Romeinse tijd en de Middeleeuwen aangetroffen.

Figuur 6. Resultaten onderzoek.

11. *Wat is de aard, datering en conserveringstoestand van de archeologische laag?*

De conservering van de akkerlaag uit de Middeleeuwen is matig. Op een aantal plaatsen is deze laag opgenomen in de recent omgezette bovengrond. De conservering van de archeologische laag uit de Romeinse tijd is goed. Zie verder bovenstaande antwoorden.

12. *Wat is de aard, datering en conserveringstoestand van eventuele grondsporen?*

De grondsporen zijn over het algemeen goed geconserveerd. Wel dient opgemerkt te worden dat door de verblauwing van de bodem in delen van het plangebied de sporen zeer slecht leesbaar zijn.

13. *Welke materiaalcategorieën zijn aanwezig, wat is de vondstdichtheid en hoe is de conserveringstoestand?*

Tijdens het onderzoek is keramiek, natuursteen, metaal en bot aangetroffen. De conserveringstoestand is goed.

14. *Is sprake van (een) behoudenswaardige vindplaats(en)?*

Ja: een deel van het plangebied kan als behoudenswaardig worden aangemerkt.

6.2 Selectieadvies

Op basis van het uitgevoerde onderzoek stelt RAAP Archeologisch Adviesbureau dat sprake is van een behoudenswaardige vindplaats. Het gaat om resten uit de Romeinse tijd die zich in het centrale deel van het gehele plangebied bevinden.

6.3 Aanbevelingen

Uit de resultaten van het onderzoek blijkt dat bij de bestaande planvorming archeologische resten verstoord zullen worden in het centrale deel van het plangebied. Indien planaanpassing niet mogelijk is, wordt aanbevolen (in de desbetreffende zone) een definitieve archeologische opgraving uit te laten voeren (figuur 6: rood). Dit onderzoek heeft tot doel het volledig opgraven, bergen en documenteren van archeologische vindplaatsen (behoud *ex situ*). Een opgraving dient uitgevoerd te worden conform een vooraf opgesteld Programma van Eisen (PvE). Dit PvE dient te zijn goedgekeurd door de bevoegde overheid.

Indien u vragen heeft over dit onderzoek, kunt u contact opnemen met de projectleidster, drs. K. Leijnse.

Literatuur

- Bos, P.A. van den**, 2011. *Kort verslag archeologische begeleiding Katwijk Havengebied Fase 3b*. IDDS Archeologie, Noordwijk.
- Deeben, J.H.C. (red.)**, 2008. De Indicatieve Kaart van Archeologische Waarden (IKAW), derde generatie. *Rapportage Archeologische Monumentenzorg* 155. Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, Amersfoort (info: www.cultureelerfgoed.nl).
- Hiddink, H.**, 2010. *Romeins aardewerk van de Zuid-Nederlandse zandgronden. Materiaal en methoden 2*. AIVU, Amsterdam.
- Leijnse, K.**, 2011. Proefsleuvenonderzoek Haven fase 3b te Katwijk aan Zee, versie 3. RAAP-PvE 982. RAAP Archeologisch Adviesbureau, Weesp
- Nederlands Normalisatie-instituut**, 1989. *Nederlandse Norm NEN 5104, Classificatie van onverharde grondmonsters*. Nederlands Normalisatie-instituut, Delft.

Gebruikte afkortingen

AMK	Archeologische Monumenten Kaart
ARCHIS	ARChEologisch Informatie Systeem
GPS	Global Positioning system
IKAW	Indicatieve Kaart van Archeologische Waarden
KNA	Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie
-Mv	beneden maaiveld
NAP	Normaal Amsterdams Peil
PvE	Programma van Eisen
RTS	Robotic Total Station
SIKB	Stichting Infrastructuur Kwaliteitsborging Bodembeheer

Verklarende woordenlijst

antropogeen

Ten gevolge van menselijk handelen (door mensen gemaakt/veroorzaakt).

castellum

Romeins legerkamp.

estuarium

Trechtersvormige riviermonding met eb- en vloedwerking.

ex situ

Niet in of op zijn/haar oorspronkelijke positie.

imbrex

Romeinse dakpan met een u-vormige dwarsdoorsnede (vorstpan).

kwelder

Begroeid en slechts bij zeer hoge vloed overstroomd buitendijks gebied (vergelijk 'schor', 'gors' en 'griend').

laklaag

Geprononceerd vegetatieniveau met zwarte kleur en schelpachtige, glanzende breukvlakjes; vaak wordt de term ook gebruikt voor een vegetatieniveau i.h.a.

limes

Grens (meer in het bijzonder de noordgrens van het Romeinse Rijk).

oxidatie

Reactie met zuurstof (roesten/corrosie bij metalen; 'verbranding' bij veen).

silt

Gronddeeltjes ter grootte van 2 tot 50 µm.

strandvlakte

Oorspronkelijk zeestrand dat genetisch samenhangt met de erachter liggende strandwal. Door kustuitbouw ontstaat een strandvlakte die is ingeklemd tussen twee strandwallen. Strandvlakten zijn meestal afgedekt met veen. Zie *strandwal*.

strandwal

Door branding en zeestromingen ontstane zandrug parallel aan de kustlijn welke uiteindelijk boven gemiddeld hoogwater uitkomt.

tegula

Romeinse tegel.

vicus

Een burgerlijke nederzetting uit de Romeinse tijd met een stedelijk karakter maar zonder stadsrechten.

Overzicht van figuren, tabellen en (losse kaart-)bijlagen

Figuur 1. Ligging van het plangebied/onderzoeksgebied (gearceerd) met ARCHIS-waarnemingen (rood) en AMK-terreinen (blauw) op de IKAW; inzet: ligging in Nederland (ster).

Figuur 2. Locatie aangelegde proefsleuven en saneringsputten.

Figuur 3. Representatief bodemprofiel: zuidelijke profiel put 1.

Figuur 4. Representatief bodemprofiel: oostelijke profiel put 6.

Figuur 5. Spoor 15 in profiel van put 4.

Figuur 6. Resultaten onderzoek.

Tabel 1. Geologische en archeologische tijdschaal.

Tabel 2. Sporenaantal per interpretatie.

Tabel 3. Vondstcategorieën met aantal en gewicht.

Tabel 4. Waarderingstabel.

Bijlage 1. Sporenlijst.

Bijlage 2. Vondstenlijst.

Bijlage 3. Profielkolommen.

Kaartbijlage 1. Resultaten archeologisch proefsleuvenonderzoek.

Bijlage 1: Sporenlijst

spoor	put	vlak	vorm	vorm coupe	diepte	interpretatie	begin	eind
1	1	1	vier	vier	25	PK	nt	-
2	1	1	lin	kom	40	GW	ME	ME
3	1	1	lin	-	0	GW	NTL	-
4	3	1	lin	nmb	2	VERVAL	---	-
5	3	1	rechth	nmb	2	VERVAL	---	-
6	3	1	onr	nmb	2	LGN	-	-
7	3	1	rond	nmb	1	VERVAL	-	-
8	1	2	vier	vier	35	KL	NTM	NTL
9	1	2	lin	hoek	5	SPP	ME	ME
10	1	2	lin	hoek	5	SPP	ME	ME
11	1	2	lin	nmb	2	VERVAL	-	-
12	1	2	lin	-	0	VERVAL	-	-
13	1	2	lin	kom	30	GW	ME	ME
14	6	1	lin	kom	35	GW	ME	ME
15	4	1	lin	kom	80	GW	ROM	ROM
1000	1	102	NVT	-	0	LGBO	-	-
1001	1	102	NVT	-	0	LGBO	-	-
1002	1	102	NVT	-	0	LGN	-	-
1003	1	102	NVT	-	0	LGN	-	-
1004	1	104	NVT	-	0	LGC	ME	ME
1005	1	104	NVT	-	0	LGN	-	-
1006	1	104	NVT	-	0	LGBV	ROM	ROM
1007	1	102	NVT	-	0	LGN	-	-
1008	1	102	NVT	-	0	LGN	-	-
1009	1	102	NVT	-	0	LGN	-	-
1010	1	102	NVT	-	0	LGN	-	-
1011	1	102	NVT	-	0	LGN	-	-
2007	2	1	NVT		0	LGN		
3001	3	101	NVT	-	0	LGN	-	-
3002	3	101	NVT	-	0	LGN	-	-
3004	3	101	NVT	-	0	LGC	ME	ME
3005	3	101	NVT	-	0	LGN	-	-

RAAP-RAPPORT 2517

Plangebied Haven fase 3b, gemeente Katwijk

Archeologisch vooronderzoek: een karterend proefsleuvenonderzoek

spoor	put	vlak	vorm	vorm coupe	diepte	interpretatie	begin	eind
3006	3	101	NVT	-	0	LGC	ROM	ROM
3007	3	101	NVT	-	0	LGN	-	-
3008	3	101	NVT	-	0	LGN	-	-
3009	3	101	NVT	-	0	LGN	-	-
3010	3	101	NVT	-	0	LGN	-	-
3011	3	101	NVT	-	0	LGN	-	-
3012	3	101	NVT	-	0	LGN	-	-
4001	4	104	NVT	-	0	-	-	-
4003	4	104	NVT	-	0	LGN	-	-
4004	4	104	NVT	-	0	LGC	ME	ME
4005	4	104	NVT	-	0	LGN	-	-
4006	4	104	NVT	-	0	LGC	ROM	ROM
4007	4	104	NVT	-	0	LGN	-	-
4008	4	104	NVT	-	0	LGN	-	-
4009	4	104	NVT	-	0	LGN	-	-
5001	5	101	NVT	-	0	-	-	-
5004	5	101	NVT	-	0	LGC	ME	ME
5005	5	101	NVT	-	0	LGN	-	-
5006	5	101	NVT	-	0	LGC	ROM	ROM
5007	5	101	NVT	-	0	LGN	-	-
5008	5	101	NVT	-	0	LGN	-	-
5009	5	101	NVT	-	0	LGN	-	-
6001	6	102	NVT	-	0	-	-	-
6002	6	102	NVT	-	0	LGN		
6003	6	102	NVT	-	0	LGN	-	-
6004	6	102	NVT	-	0	LGC	-	-
6005	6	102	NVT	-	0	LGN	-	-
6006	6	102	NVT	-	0	LGC	ROM	ROM
6007	6	1	NVT	-	0	LGN	-	-
6008	6	102	NVT	-	0	LGN	-	-
6009	6	102	NVT	-	0	LGN	-	-

Bijlage 2: Vondstenlijst

vondst	spoor	materiaal	artefact	specifiek	aantal	gewicht	begin	eind
1	3006	keramiek	dakpan	TEGULA	6	978	rom	rom
1	3006	keramiek	bgrspot	HOL14042	1	76	romma	rommb
1	3006	metaal - ijzer	spijker	-	1	98	-	-
1	3006	metaal - ijzer	-	-	3	742	-	-
2	3006	keramiek	bouwmat	-	1	68	rom	rom
3	3006	keramiek	dakpan	TEGULA	6	2926	rom	rom
3	3006	stu	-	-	2	1236	-	-
3	3006	sxx	-	-	1	164	-	-
4	3006	keramiek	dakpan	tegula	8	784	rom	rom
4	3006	odb	-	-	1	2	-	-
4	3006	keramiek	awg	-	1	10	rom	rom
4	3006	keramiek	ts	MOGALL	1	2	romm	romm
4	3006	stu	-	-	6	98	-	-
4	3006	sxx	mortel	-	1	70	-	-
5	3006	keramiek	dakpan	TEGULA	1	886	rom	rom
5	3006	keramiek	dakpan	IMBEX	1	238	rom	rom
5	3006	keramiek	bord	-	1	52	rom	rom
5	3006	keramiek	ruw	-	1	8	rom	rom
5	3006	keramiek	awg	-	1	8	-	-
6	1004	keramiek	pingsdorf	-	1	20	MELA	MELA
7	3007	metaal - ijzer	spijker	-	1	6	-	-
8	4007	odb	-	-	4	40	-	-
9	15	odb	-	-	2	18	-	-
10	2007	keramiek	dakpan	-	1	10	rom	rom
10	2007	keramiek	geverfd bord	ST13	1	18	romma	rommb

Bijlage 3: Profielkolommen

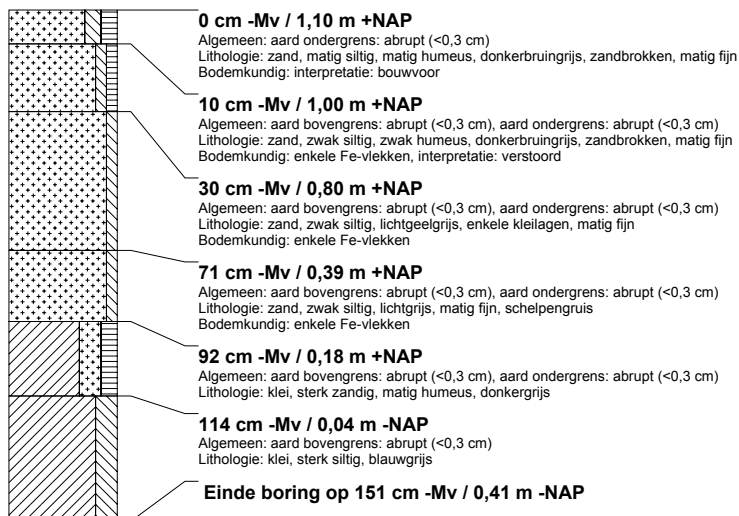
boring: KAHD3-1021

beschrijver: FW, datum: 12-12-2011, X: 88.351,26, Y: 468.927,82, precisie locatie: 1 cm, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 30E, hoogte: 0,98, precisie hoogte: 1 cm, referentievak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: Total station, landgebruik: braak, vondstzichtbaarheid: slecht, provincie: Zuid-Holland, gemeente: Katwijk, plaatsnaam: Katwijk, opdrachtgever: Gemeente Katwijk, uitvoerder: RAAP West

boring: KAHD3-1022

beschrijver: FW, datum: 12-12-2011, X: 88.346,21, Y: 468.919,20, precisie locatie: 1 cm, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 30E, hoogte: 1,10, precisie hoogte: 1 cm, referentievak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: Total station, landgebruik: braak, vondstzichtbaarheid: slecht, provincie: Zuid-Holland, gemeente: Katwijk, plaatsnaam: Katwijk, opdrachtgever: Gemeente Katwijk, uitvoerder: RAAP West

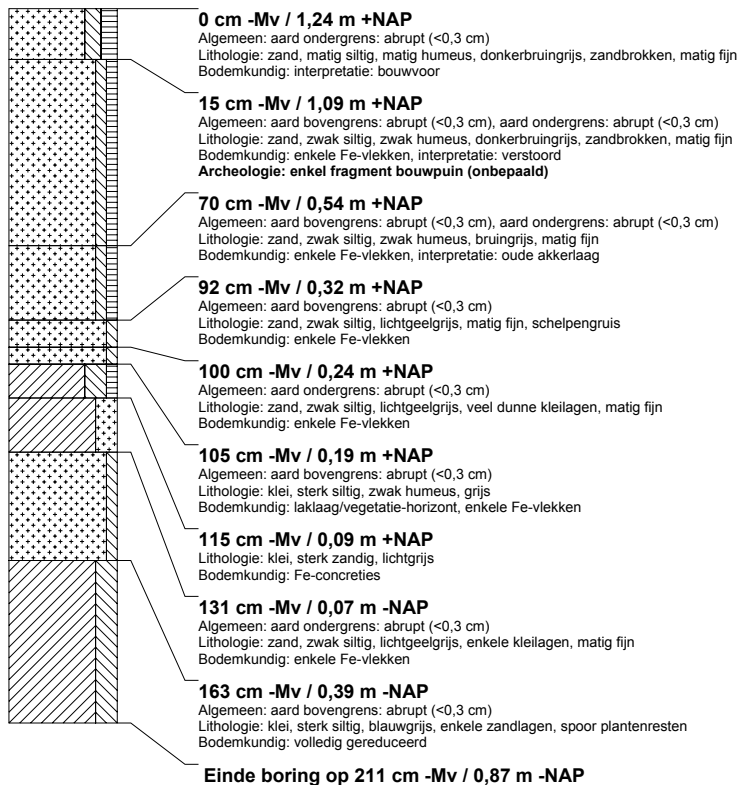
RAAP-RAPPORT 2517

Plangebied Haven fase 3b, gemeente Katwijk

Archeologisch vooronderzoek: een karterend proefsleuvenonderzoek

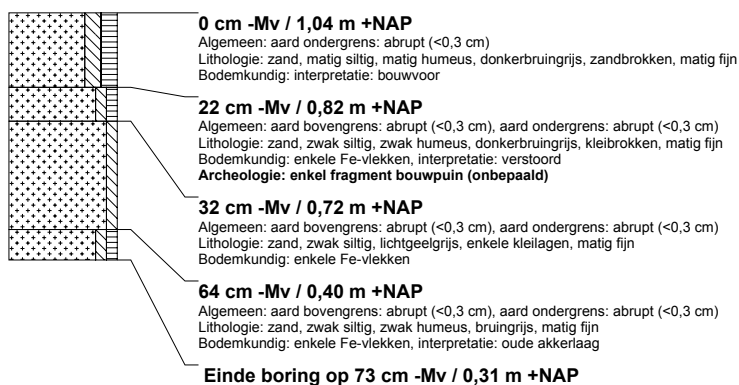
boring: KAHD3-1025

beschrijver: FW, datum: 13-12-2011, X: 88.335,80, Y: 468.899,42, precisie locatie: 1 cm, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 30E, hoogte: 1,24, precisie hoogte: 1 cm, referentievak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: Total station, landgebruik: braak, vondstzichtbaarheid: slecht, provincie: Zuid-Holland, gemeente: Katwijk, plaatsnaam: Katwijk, opdrachtgever: Gemeente Katwijk, uitvoerder: RAAP West

boring: KAHD3-1043

beschrijver: FW, datum: 12-12-2011, X: 88.332,34, Y: 468.901,89, precisie locatie: 1 cm, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 30E, hoogte: 1,04, precisie hoogte: 1 cm, referentievak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: Total station, landgebruik: braak, vondstzichtbaarheid: slecht, provincie: Zuid-Holland, gemeente: Katwijk, plaatsnaam: Katwijk, opdrachtgever: Gemeente Katwijk, uitvoerder: RAAP West

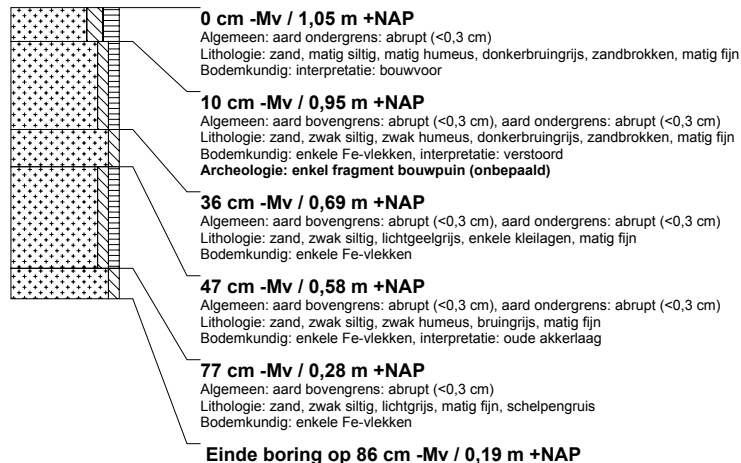
RAAP-RAPPORT 2517

Plangebied Haven fase 3b, gemeente Katwijk

Archeologisch vooronderzoek: een karterend proefsleuvenonderzoek

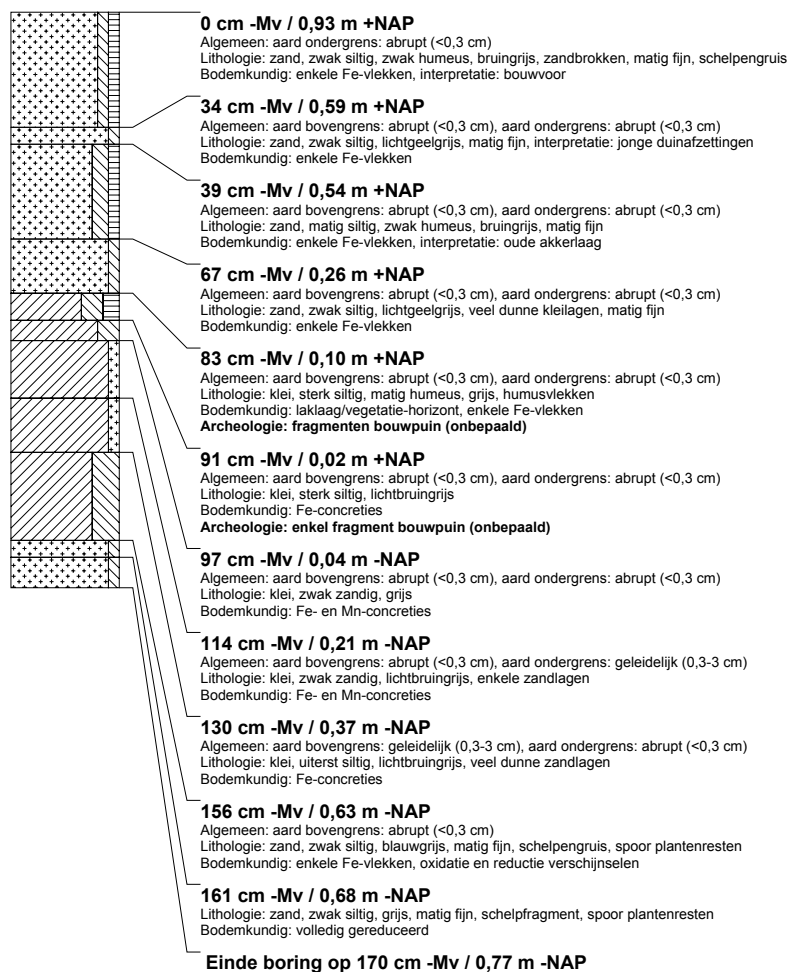
boring: KAHD3-1044

beschrijver: FW, datum: 12-12-2011, X: 88.326,72, Y: 468.891,21, precisie locatie: 1 cm, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 30E, hoogte: 1,05, precisie hoogte: 1 cm, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: Total station, landgebruik: braak, vondstzichtbaarheid: slecht, provincie: Zuid-Holland, gemeente: Katwijk, plaatsnaam: Katwijk, opdrachtgever: Gemeente Katwijk, uitvoerder: RAAP West

boring: KAHD3-3011

beschrijver: FW, datum: 12-12-2011, X: 88.292,65, Y: 468.954,44, precisie locatie: 1 cm, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 30E, hoogte: 0,93, precisie hoogte: 1 cm, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: Total station, landgebruik: braak, vondstzichtbaarheid: slecht, provincie: Zuid-Holland, gemeente: Katwijk, plaatsnaam: Katwijk, opdrachtgever: Gemeente Katwijk, uitvoerder: RAAP West

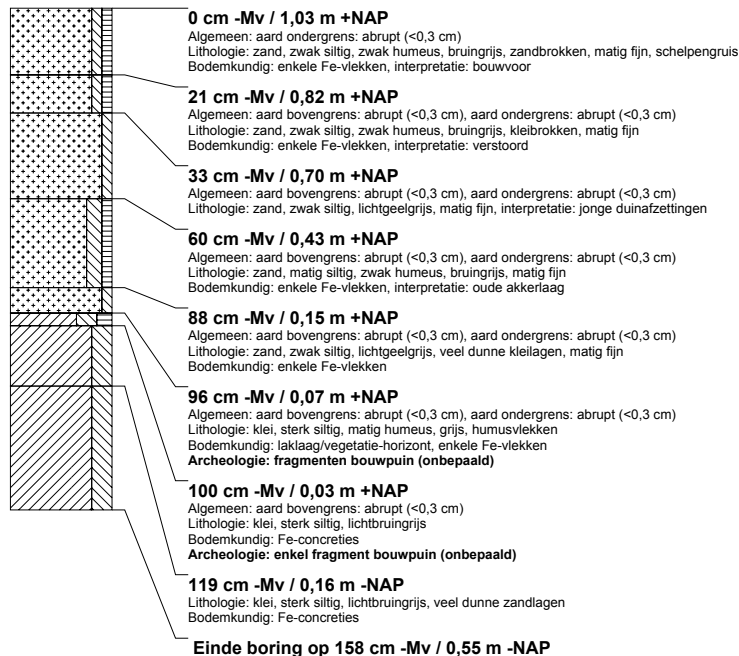
RAAP-RAPPORT 2517

Plangebied Haven fase 3b, gemeente Katwijk

Archeologisch vooronderzoek: een karterend proefsleuvenonderzoek

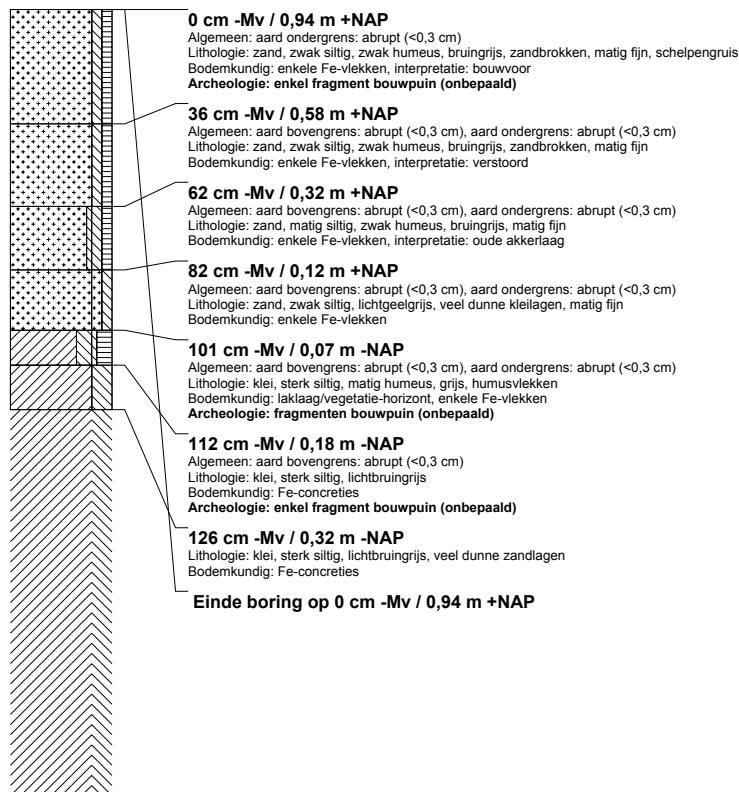
boring: KAHD3-3012

beschrijver: FW, datum: 12-12-2011, X: 88.308,46, Y: 468.945,98, precisie locatie: 1 cm, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 30E, hoogte: 1,03, precisie hoogte: 1 cm, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: Total station, landgebruik: braak, vondstzichtbaarheid: slecht, provincie: Zuid-Holland, gemeente: Katwijk, plaatsnaam: Katwijk, opdrachtgever: Gemeente Katwijk, uitvoerder: RAAP West

boring: KAHD3-3013

beschrijver: FW, datum: 12-12-2011, X: 88.317,81, Y: 468.941,09, precisie locatie: 1 cm, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 30E, hoogte: 0,94, precisie hoogte: 1 cm, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: Total station, landgebruik: braak, vondstzichtbaarheid: slecht, provincie: Zuid-Holland, gemeente: Katwijk, plaatsnaam: Katwijk, opdrachtgever: Gemeente Katwijk, uitvoerder: RAAP West

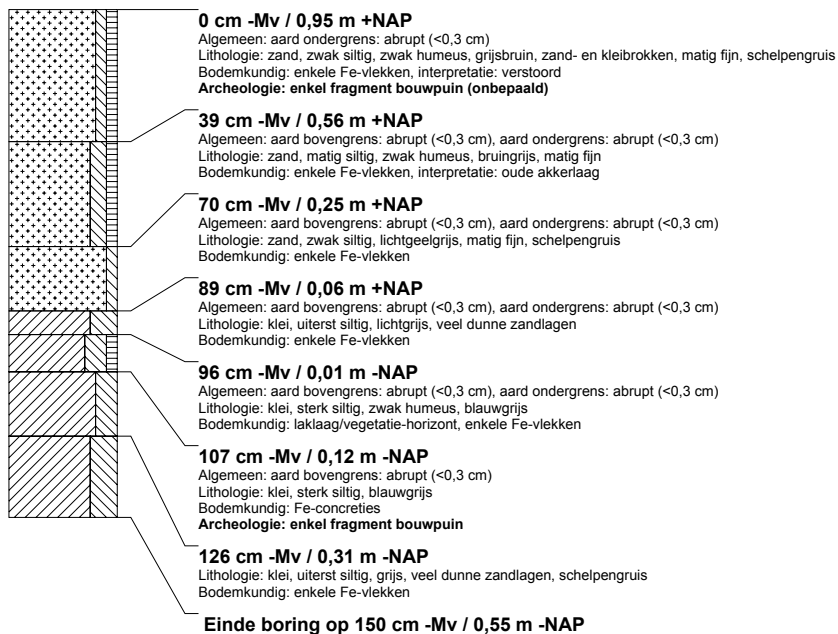
RAAP-RAPPORT 2517

Plangebied Haven fase 3b, gemeente Katwijk

Archeologisch vooronderzoek: een karterend proefsleuvenonderzoek

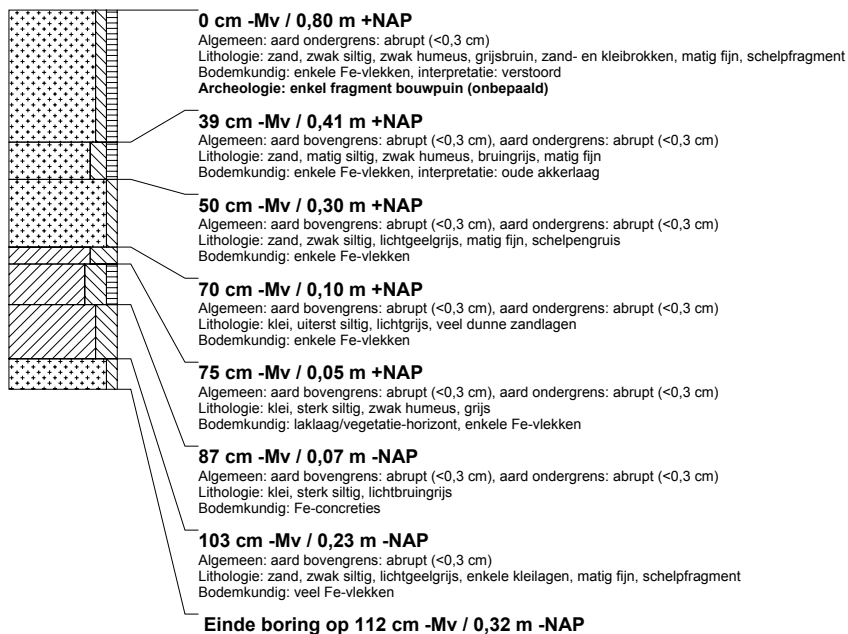
boring: KAHD3-4041

beschrijver: FW, datum: 15-12-2011, X: 88.235,00, Y: 468.932,14, precisie locatie: 1 cm, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 30E, hoogte: 0,95, precisie hoogte: 1 cm, referentievak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: Total station, landgebruik: braak, vondstzichtbaarheid: slecht, provincie: Zuid-Holland, gemeente: Katwijk, plaatsnaam: Katwijk, opdrachtgever: Gemeente Katwijk, uitvoerder: RAAP West

boring: KAHD3-4042

beschrijver: FW, datum: 15-12-2011, X: 88.238,79, Y: 468.939,53, precisie locatie: 1 cm, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 30E, hoogte: 0,80, precisie hoogte: 1 cm, referentievak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: Total station, landgebruik: braak, vondstzichtbaarheid: slecht, provincie: Zuid-Holland, gemeente: Katwijk, plaatsnaam: Katwijk, opdrachtgever: Gemeente Katwijk, uitvoerder: RAAP West

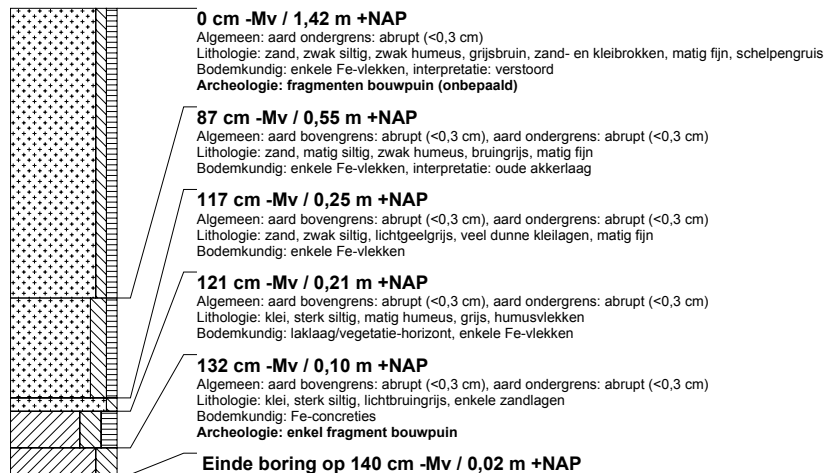
RAAP-RAPPORT 2517

Plangebied Haven fase 3b, gemeente Katwijk

Archeologisch vooronderzoek: een karterend proefsleuvenonderzoek

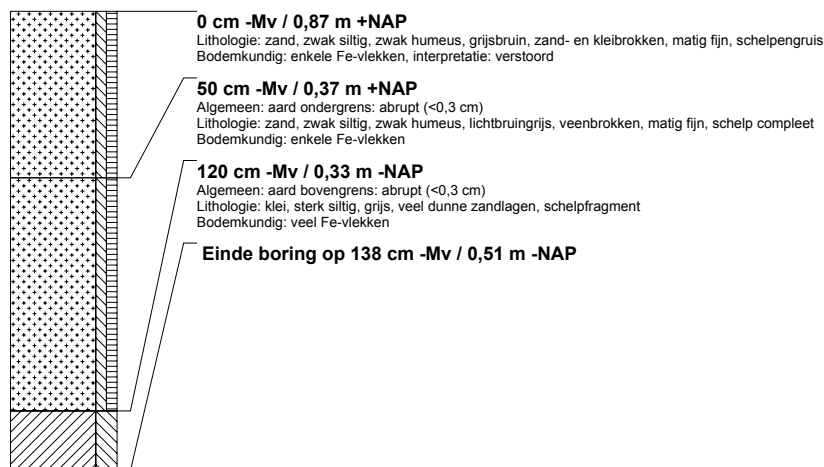
boring: KAHD3-5011

beschrijver: FW, datum: 14-12-2011, X: 88.191.52, Y: 468.970.25, precisie locatie: 1 cm, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 30E, hoogte: 1,42, precisie hoogte: 1 cm, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: Total station, landgebruik: braak, vondstzichtbaarheid: slecht, provincie: Zuid-Holland, gemeente: Katwijk, plaatsnaam: Katwijk, opdrachtgever: Gemeente Katwijk, uitvoerder: RAAP West

boring: KAHD3-5032

beschrijver: FW, datum: 14-12-2011, X: 88.217.17, Y: 468.952.08, precisie locatie: 1 cm, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 30E, hoogte: 0,87, precisie hoogte: 1 cm, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: Total station, landgebruik: braak, provincie: Zuid-Holland, gemeente: Katwijk, plaatsnaam: Katwijk, opdrachtgever: Gemeente Katwijk, uitvoerder: RAAP West

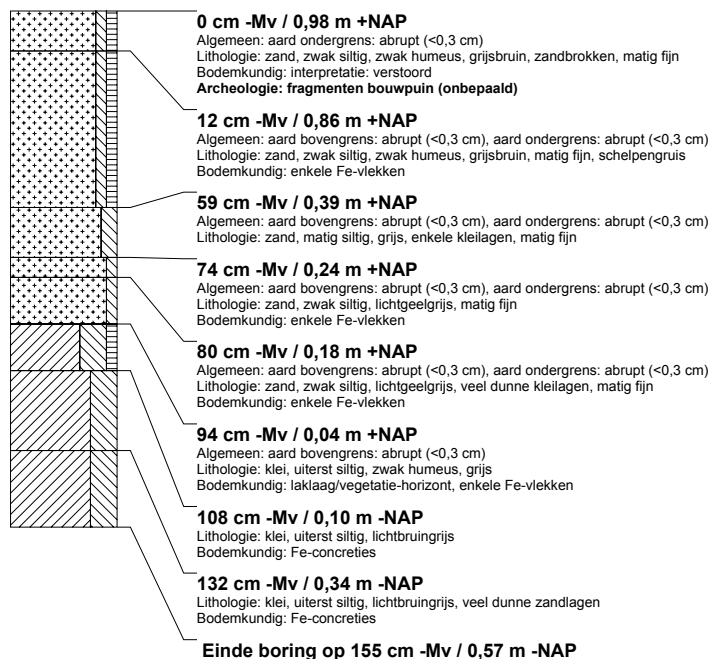
RAAP-RAPPORT 2517

Plangebied Haven fase 3b, gemeente Katwijk

Archeologisch vooronderzoek: een karterend proefsleuvenonderzoek

boring: KAHD3-6021

beschrijver: FW, datum: 13-12-2011, X: 88.207,80, Y: 468.997,74, precisie locatie: 1 cm, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 30E, hoogte: 0,98, precisie hoogte: 1 cm, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: Total station, landgebruik: braak, provincie: Zuid-Holland, gemeente: Katwijk, plaatsnaam: Katwijk, opdrachtgever: Gemeente Katwijk, uitvoerder: RAAP West

boring: KAHD3-6022

beschrijver: FW, datum: 13-12-2011, X: 88.210,78, Y: 469.003,51, precisie locatie: 1 cm, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 30E, hoogte: 0,87, precisie hoogte: 1 cm, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: Total station, landgebruik: braak, provincie: Zuid-Holland, gemeente: Katwijk, plaatsnaam: Katwijk, opdrachtgever: Gemeente Katwijk, uitvoerder: RAAP West

